ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ

ನಿಬಂಧದ ವಿಷಯ

ಬೊಳುವಾರು ಮಹಮದ್ ಕುಂಞ ಅವರ ಕಥೆಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ

"ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ನೀಲಿ ಪರದೆ" ಕುರಿತಂತೆ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು :

ಡಾ. ಎಸ್.ಪ್ರಸಾದ ಸ್ವಾಮಿ
ಸಂಯೋಜಕ ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯ
ಕನ್ನಡ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗ
ಸ.ಪ್ರ.ದ ಕಾಲೇಜು, ಕೃಷ್ಣರಾಜಪುರ
ಬೆಂಗಳೂರು – 36

ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ

ಗಿರಿಜ. ಜಿ
ನೋಂದಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ
ಬಿಎಮ್‌ಎಸ್‌ಬಿಕೆಎಸ್/00659
ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ ಸ್ಮಾರಕ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ
ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ ಕಲಾ ಭವನ,
3ನೇ ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ, ನರಸಿಂಹರಾಜ ಕಾಲೋನಿ
ಬೆಂಗಳೂರು – 560 019

ವರ್ಷ : 2013–14

1115

ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ
ಎಂ.ಫಿಲ್ ಪದವಿಯ ನಿಬಂಧ

ನಿಬಂಧದ ವಿಷಯ

ಬೊಳುವಾರು ಮಹಮದ್ ಕುಂಞ ಅವರ ಕಥೆಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ

("ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ನೀಲಿ ಪರದೆ" ಕುರಿತಂತೆ)

ನೋಂದಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಿಎಮ್ಎಸ್‌ಬಿಕೆಎಸ್/00659

ವರ್ಷ 2013–14

ಬೊಳುವಾರು ಮಹಮದ್ ಕುಂಞ
ಅವರ ಕಥೆಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ

("ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ನೀಲಿ ಪರದೆ"ಕುರಿತಂತೆ)

ಪರಿವಿಡಿ

ಅಧ್ಯಾಯ –1

ಪೀಠಿಕೆ

ಜಗತ್ತು ಇನ್ನು ಶೋಧಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದಂತ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಭಾರತೀಯರು ನಾಗರೀಕತೆಯನ್ನು, ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು, ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತವರು. ಅಂತ ಭಾರತದ ಮೇಲೆ ಮೊಗಲರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಇಂಗ್ಲಿಷರವರೆಗೂ ಆಕ್ರಮಣ ಜರುಗಿ, ಕೊನೆಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ–ಮುಸ್ಲಿಂ ಬೇರ್ಪಟ್ಟು, ಭಾರತದಲ್ಲೇ ಉಳಿದ ಮುಸ್ಲಿಂರು ತಮ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಸಂಪ್ರದಾಯ ನಿಷ್ಠೆಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹ ಎನ್ನಬಹುದು.

ವೈದಿಕರಿಗೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇದ್ದು ಶಾಸ್ತ್ರ ನೀತಿ ನಿಯಮ ಪಾಲಿಸಲು ಭಗವದ್ಗೀತೆ, ಕೃಷ್ಣನ ಭೋದನೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಾಗಿದೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಕ್ರೈಸ್ತರಿಗೆ ಬೈಬಲ್ ಪವಿತ್ರ ಗ್ರಂಥವಾಗಿ ಯೇಸುಕ್ರಿಸ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುವ ಸಂತನಾಗಿದ್ದಾನೆ ಇವೆರಡೂ ಧರ್ಮದಷ್ಟೇ ಸಮಾನವಾದ ಮತ್ತೊಂದು ಧರ್ಮವೆಂದರೆ ಇಸ್ಲಾಂ. ಪವಿತ್ರ ಗ್ರಂಥವಾಗಿ ಕುರಾನ್ ಮಾರ್ಗದರ್ಶ ಸಂತನಾಗಿ ಪ್ರವಾದಿ ಮಹಮ್ಮದ್ ಪೈಗಂಬರ್.

ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮದವರಿಗೂ ಅವರದೇ ಆದ ರೀತಿ, ನೀತಿ, ಆಚಾರ ವಿಚಾರ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವನ್ನು ಎಷ್ಟೇ ಕಷ್ಟವಾದರೂ ಪಾಲಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮ ಹೊರತಲ್ಲ. ಹಾಗೇ ತನ್ನ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮುಸ್ಲಿಂನನೂ ಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂಬ ಆಶಯವನ್ನು ನಾವು ಈ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳು ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ವೈಚಾರಿಕಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರಿಸಬಹುದು ಮೌಢ್ಯತೆಯು ಪಾತಾಳಕ್ಕೂ ತಳ್ಳವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು..

ತಮಾಶೆಯಾಗಿಯೇ ಬಹುಗಂಭೀರ ಕಥಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವ ಬೊಳುವಾರು ಮಹಮದ್ ಕುಂಞಯವರ ಪಾತ್ರ, ಘಟನೆ, ವಸ್ತು ಮತ್ತು ಸನ್ನಿವೇಶ ಈ ನಾಲ್ಕು ಅಂಶಗಳ ಒಂದು ಅಧುನಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಿಂದ ಉದೇಶಿತ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿಯುವ ಕಥಾನಕವೇ ಸಣ್ಣ ಕಥೆ. ಲಭ್ಯವಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯಂತೆ ಜಗತ್ತಿನ ಮೊತ್ತ ಮೊದಲ ಸಣ್ಣ ಕಥೆ – ಈಜಿಪ್ಟ್ 'ದ

'ಟೂ ಬ್ರದರ್ಸ್' (ಕ್ರಿ.ಪೂ.3002). ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಶ್, ಸರ್ ವಾಲ್ಟರ್ ಸ್ಕಾಟ್, ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್ ಐರ್ವಿಂಗ್, ಹಾಫ್ಮನ್, ಹಾಥರ್ನ್ ಮೊದಲಾದವರು ಆಧುನಿಕ ಕಥಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಬೆಗಾಲಿಕ್ಕಿದ್ದರಾದರೂ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ ಮೊದಲ ಸಣ್ಣಕಥೆಯ ಗೌರವು ಜನವರಿ 14, 1832ರಂದು ಸ್ಪರೇನ್ ಕೊರಿಯರ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಎಡ್ಗರ್ ಅಲನ್ ಪೋ ಅವರ ಮೆಜೆಂಗೆರ್ಷರ್ನ್‌ಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡದ ಸಣ್ಣ ಕಥೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಬೆಳೇದವು ಎಂಬುದು ನಿಜವಾದರೂ, ಕತೆಗಾರಿಕೆಗೆ ಭರತೀಯ ಪರಂಪರೆಯೊಂದು ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಪೈಶಾಚಿಯೆಂಬ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲದ್ದ ಗುಣಾಢ್ಯನ (ಕ್ರಿ.ಸ. 1–6 ಶತಮಾನ) ಬೃಹತ್ಕಥೆ ಭಾರತದ ಹಾಗೂ ಜಗತ್ತಿನ ಹಲವು ದೇಶಗಳ ಕಥಾ ಸಂಕಲನಗಳಿಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿಯಾಗಿದ್ದ ಗ್ರಂಥವೆಂದು ಪರಿಗಣಿತವಾಗಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟದ್ದ ಕಥೆಗಾರಿಕೆ, ಪಾರಸಿಕರಿಂದ, ಅರಬರಿಂದ, ಇಟಲಿಯವರಿಂದ, ಫ್ರೆಂಚರಿಂದ, ಇಂಗ್ಲಿಷರಿಂದ ಹೊರನಾಡು ಸೇರಿ ಕಾದಂಬರಿ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಮುಂದೆ ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳಾಗಿ ಕುಗ್ಗಿ ನಮ್ಮ ಭರತನಾಡಿಗೆ ಅಧುನಿಕ ಸಣ್ಣ ಕತೆಗಳಾಗಿ ಮುರಪ್ರವೇಶ ಪಡೆಯಿತು ಎಂಬ ವಾದವೂ ಇದೆ.

ಶಿವಾಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯನ ವಡ್ಡಾರಧನೆ, ದುರ್ಗಸಿಂಹನ ಪಂಚತಂತ್ರಗಳು ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಮುಖ ಗದ್ಯಕೃತಿಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿತವಾಗಿದ್ದರೂ, ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಕಾಲೀನರಾಗಿದ್ದ ಮುದ್ದಣ ಮತ್ತು ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯರು ಗದ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊಸ ರೂಪ ನೀಡಿದರು. ಮುದ್ದಣ ಪರಂಪರೆಯ ಗದ್ಯಕಾವ್ಯ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ, ಪಂಜೇಯವರು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಂದ ಅಧುನಿಕ ಸಂವೇದನೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅಧುನಿ ಕನ್ನಡ ಕಥಾಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೊದಲ ಕಥೆ 'ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕತಾಯಿ' (ಸುಹಾಸಿನಿ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ– ಸಂ.ಬೆನಗಲ್ ರಾಮರಾಯರು – 1900) ಬರೆದರು ಎನ್ನಬಹುದು." (ಬಿ.ಜನಾರ್ಧನ ಭಟ್ಟ, ಸಂಪಾದಕರು: ದಕ್ಷಣ ಕನ್ನಡದ ಶತಮಾನದ ಕಥಗಳು – ಪ್ರ: ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘ – ಪುತ್ತೂರು (ದ.ಕ.)

ಮೈನರ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾವೆಂದೇ ಗರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಣ್ಣಕಥಯನ್ನು ಪಶ್ಚಿಮದಿಂದ ಅಮದಾಗಿರುವ ಪರದೇಶೀ ಮಾಲು ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತಲೇ, ಈ ವಿದೇಶೀ ಸರಕಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ವೈದಿಕ ಕಥಾ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಂತ್ರಿಕ ಟಚ್ ನೀಡಿ, ಮೇಜರ್ ಸಾಹಿತ್ಯೆ ಎಲ್ಲ

[1] ದೇವರುಗಳ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಥಾಸಂಕಲನಕ್ಕೆ ಮುನ್ನುಡಿ– ವಿಮರ್ಶಕ ಜಿ.ರಾಜಶೇಖರ

ಗತ್ತು, ಗೈರತ್ತುಗಳನ್ನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟವರು, ಕಥೆ ಹೇಳುವುದೇ ಪುಣ್ಯದ ಕೆಲಸವೆಂದೇ ನಂಬಿದ್ದ ಮಾಸ್ತಿಯವರು ಮತ್ತು ಮಾಸ್ತಿಯವರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯೇ ಕನ್ನಡ ಕಥಾ ಚರಿತ್ರೆ ಎಂದು ದಾಖಲಿಸುತ್ತಾರೆ.

ತಮ್ಮ ಮೊದಲ ಕಥೆ 'ರಂಗನ ಮದುವೆ' (1910) ಮೂಲಕ ಹೊಸಗನ್ನಡ ಕಥಾಚರಿತ್ರೆಗೆ ಮುನ್ನುಡಿ ಬರೆದ ಮಾಸ್ತಿಯವರು ಮುಂದೆ 1995ರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ನೂರನೇ ಕಥೆ 'ಮಾಯಣ್ಣನ ಕನ್ನಡಿ' ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನವಿಡೀ ಕನ್ನಡ ಕಥನ ಸಾಮ್ರಾಟರಾಗಿ ಮೆರೆದರು.....ವಿಜೃಂಭಿಸಿದರು.

ಮಾಸ್ತಿ ಕಥನಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಮಾಸ್ತಿಯವರ ಜತೆಗೇ ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದ ಬಾಗಲೋಡಿ ದೇವರಾಯ, ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್, ಕೊರಡ್ಕಲ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್, ಭಾರತಿಪ್ರಿಯ, ಕೆ.ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣರಾವ್,ಅಶ್ವತ್ಥ, ಎಂ.ವಿ.ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ ಮುಂತಾದ ಲೇಖಕರು ಮಾಸ್ತಿಯವರ 'ವಿಚಾರಧಾರೆ' ಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಿನ್ನವಾದ ನಿಲುವು ಹೊಂದಿದವರಾಗಿದ್ದರು. ಇವರೆಲ್ಲ ತಮಗಿಂತ ಹಿಂದಿನ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ವೀಕರಿಸಿಕೊಂಡದ್ದು ಕಾಣಿಸುವುದಾದರೂ, ಇವರ ಬರಹ–ನಿಲುವುಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತೊಂಭತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯ ಸಂಕ್ರಮಣ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಶಿಕ್ಷಣ, ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಸ್ವದೇಶೀ ಪ್ರಜ್ಞೆ, ವಸಾಹತುಶಾಹಿ – ಈ ಎಲ್ಲದರ ಪ್ರಭಾವಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟು ಬೆರೆಯಾಗಿರುವುದು ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇವರಾರೂ ಸಿದ್ಧ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಥವಾ ರಾಜಕೀಯ ಸೂತ್ರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುಬಿದ್ದವರಲ್ಲ.

ನಿರ್ದಿಷ್ಟ 'ಸಿದ್ಧಾಂತ' ಮತ್ತು 'ಸಿದ್ಧಾಂತಿ'ಗಳ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ'ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಚಳುವಳಿ'ಯೆಂಬುದು ಮೊತ್ತಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಸುದ್ದಿ ಮಾಡಿದ್ದು 1943ರ ಅಂತ್ಯಮಾಸದಲ್ಲಿ. ಅಖಿಲಭಾರತ ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಲೇಖಕರ ಸಂಘದ ಕರ್ನಾಟಕ ಶಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಕೃಷ್ಣಕುಮಾರ ಕಲ್ಲೂರರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಾಡಿಗೇರ ಕೃಷ್ಣರಾಯ, ಎಸ್.ಅನಂತನಾರಾಯಣ, ಬಸವರಾಜ ಕಟ್ಟೀಮನಿ, ತ.ರಾ. ಸುಬ್ಬರಾವ್, ನಿರಂಜನ ಮೊದಲಾದವರು ಹೊರ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ನೆರವಿನಿಂದ 'ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ಲೇಖಕರು ಕೂಟ' 'ಕಲೆಗಾಗಿ ಕಲೆ' ಎಂಬ ವಾದವನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿದ ಈ ಚಳುವಳಿಗಾರರು, ತಮ್ಮ ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು 'ಕಥೆ; ಮತ್ತು 'ಕಾದಂಬರಿ'ಗಳನ್ನು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡರು.

ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿ ಹಾಗೂ ಊಳಿಗಮಾನ್ಯ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಂದ ಪಾರು ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಈ ಚಳುವಳಿಯು, ಕ್ರಮೇಣ 'ವಸ್ತು–ವಿನ್ಯಾಸ' ಹಾಗೂ 'ಬದ್ಧತೆ–ಜವಾಬ್ದಾರಿ'ಗಳ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನೊಳಗೇ ಹುಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡ ವೈರುಧ್ಯಗಳಿಂದಾಗಿ ಎರಡು ದಾರಿಗೆ ಹೊರಳಿತು. ಎಡಪಂಥೀಯ–ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾರ್ಕ್ಸವಾದಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಶರಣಾಗಲೊಲ್ಲದ ಕೆಲವರು ಆಳುವ ವರ್ಗದತ್ತ ವಾಲುತ್ತಾ, ಭಾಷೆ, ಶೈಲಿ, ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಪದಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ಕ್ಷೀಣಿಸಿದರೆ, ತಾತ್ವಿಕ ಪ್ರಣಾಳಿಕೆಗೆ ಬಲುವಾಗಿ ಅಂಟಿಕೊಂಡ ಕೆಲವರು ದುಡಿಯುವ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರ ನಡುವೆ ಜನಪ್ರಿಯರಾದರು. ಏನಿದ್ದರೂ ಕನ್ನಡದ ಓದುಗರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಪಟ್ಟು ಹಿಗ್ಗಿಸಿದ ಗೌರವ 'ಪ್ರಗತಿಶೀಲ' ಲೇಖಕರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ.

ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ನಡುಭಾಗ ಕನ್ನಡದ ಸಾಹಿತ್ಯದ 'ಗತವೈಭವ'ದ ದಿನಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಥೆ ಬರೆಯುವವರೂ ಕಥೆಗೆ ವಿಮರ್ಶೆ ಬರೆಯುವವರೂ ಒಂದೇ ಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯರ್ಥಿಗಳಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಪರಸ್ಪರ ಪೂರಕ ಸಾಹಿತ್ಯವೇ ವಿಜೃಂಭಿಸಿತು. ಕಾವ್ಯದ ಲಯ, ಧ್ವನಿ, ಸಂಕೇತ, ಪ್ರತಿಮೆಗಳು ಕಥಗಳ ವಸ್ತುವಾದವು. ಹುಡುಕಟವೇ 'ಕಲಾತ್ಮಕ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ' ಯೆಂಬುದಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು.

ಮಾಸ್ತಿ ಕಥಗಳ 'ಹಿಂದೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ' ಆಶಯದ ವಿರುದ್ಧ ಬಂಡೆದ್ದ ಪ್ರಗತಿಶೀಲರ ಆವೇಶದ ಮುಂದಿನ ಹಂತವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ನವ್ಯಪಂಥವು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂಬ ಭ್ರಮೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಲಾರಂಭಿಸಿ ಫ್ರಾಯ್ಡ್, ಯೂಂಗ್ ಮೊದಲಾದ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಚಿಂತಕರ 'ನಾನು ಮತ್ತು ವಿಶ್ವದ ಜತೆಗಿನ ನನ್ನ ಸಂಬಂಧ'ದ ಚರ್ಚೆಗಳು ಭಾರತೀಯ ಸನಾತನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಮುಂದುವರಿಕೆಗಳಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಲ್ಪಡಲಾರಂಭಿಸಿದವು. ನವೋದಯವು ವಸಾಹತುಶಹಿ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿತ್ತು. ದೇಶಿಯ ಮೂಲದ ಅಭವ್ಯಕ್ತಿ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವ ಅತಿ ಉತ್ಸಾಹದಲ್ಲಿ ಸನಾತನವಾದಿ ನಿಲುವುಗಳಲ ಜತೆ ಸಮೀಕರಣಗೊಂಡ ಪ್ರಗತಿಶೀಲರ ಒಂದು ವರ್ಗದ ಲೇಖಕರ ಗೊಂದಲದ ಲಾಭ ಪಡೆದ, ನವವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಮೂಲದ ಬಲಪಂಥೀಯ ಗುಂಪಿನ ನವ್ಯರು, ಪರಂಪರೆಯ ಆಳದಲ್ಲಿ ಮುತ್ತು ಹುಡುಕುವ ಮುಳಗುತಜ್ಞರಾಗಿಬಿಟ್ಟರು.

ನವ್ಯ ನಿಲುವುಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಚರ್ಚೆ ಏನೇ ಇರಲಿ: ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಧ್ವನಿ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಉತ್ತುಂಗಶಿಖರವೇರದ್ದು ನವ್ಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ. ಗದ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯದ ಗೇಯತೆ, ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಗದ್ಯದ

ವಾಚಾಳಿತನ ಇವೆಲ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ಗೌರವ ಗಳಿಸಿಕೊಂಡವು. ಕನ್ನಡದ ಕಥೆ-ಕವನಗಳನ್ನು ನವ್ಯದ ಬೀಜ ಬಿತ್ತಿದ ಮೊದಲಿಗರೊಲೊಬ್ಬರಾದ ಬಿ.ಸಿ.ರಾಮಚಂದ್ರ ಶರ್ಮರಿಂದ ಮೊದಲ್ಗೊಂಡು, ಕನ್ನಡ ಕಥೆಗಾರರಾದ ಯು.ಆರ್.ಅನಂತಮೂರ್ತಿ, ಯಶವಂತ ಚಿತ್ತಾಲ, ಶಾಂತಿನಾಥ ದೇಸಾಯಿ, ಪಿ.ಲಂಕೇಶ್ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಲೇಖಕರೂ ಪದ್ಯ ಮತ್ತು ಗದ್ಯ-ಎರಡರಲ್ಲೂ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭೆ ಮೆರೆದರಲ್ಲದೆ, ಸಾಹಿತಿಗಳೆಂದರೆ ಹೀಗಿರಬೇಕು ಎಂಬ ಆದರ್ಶಪ್ರಾಯರಾದರು. ಪರದೇಶೀ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ಅಭ್ಯಾಸವುಳ್ಳ ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ ಪ್ರೊಫೆಸರುಗಳ ನವ್ಯಕೂಟವು, ಕನ್ನಡದ ಓದುಗರಿಗೆ ರೋಚಕ 'ಹೊಸರುಚಿ' ಒದಗಿಸಿ ಅಕರ್ಷಿಸಿತು. ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಗೋಷ್ಠಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯೆನ್ನಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಫ್ರೆಂಚ್ ವಿಮರ್ಶಕರು ಹೆಸರುಗಳು ಕಥೆ ಓದುಗರಿಗೆ ಪರಿಚಯವಾಗತೊಡಗಿತ್ತು. ನವ್ಯಪಂಥದ ವಿಮರ್ಶಕರು ಮತ್ತು ಕಥಗಾರರು 'ವಸ್ತು'ವಿಗಿಂತ 'ವಿನ್ಯಾಸ'ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತುಕೊಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತು ಜನಪ್ರಯತೆಯು ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ಮಾನದಂಡವಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ಇವರು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟದ್ದರಿಂದ, ನವ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅದು ಹೇಗಿದೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು 'ಶ್ರೇಷ್ಠ ಓದುಗರ' ಮಾನದಂಡವಾಯಿತು.

ನವ್ಯಪಂಥದವರು ವಿಜೃಂಭಣೆಯ ದಿನಗಳಲ್ಲೇ ಉತ್ತಮ ಕತೆಗಾರರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ ತೇಜಸ್ವಿಯವರು 1973ರಲ್ಲಿ ಹೊರತಂದ "ಅಬಚೂರಿನ ಪೋಸ್ಟಾಫೀಸು" ಕಥಾಸಂಕಲನವು ಕನ್ನಡ ಕಥೆಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ದಿಕ್ಸೂಚಿಯಾಗಿಬಿಟ್ಟಿತು. ನವ್ಯದವರ 'ಪರಕೀಯ ಪ್ರಕರಣ'ದಿಂದ ರೋಸಿ ಹೋಗಿದ್ದ ನವ್ಯೇತರರಿಗೆ 1974ರ 'ಬೂಸಾ ಪ್ರಕರಣ', ದೇವನೂರು ಮಹಾದೇವರಿಂದ ಅರಂಭಗೊಂಡ 'ದಲಿತ ಲೋಕದ ಅನಾವರಣ', ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿಗ್ಯವನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿಕೆಯಿಂದ ಪಾರು ಮಾಡುವ ದೀಕ್ಷೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ 'ಕರ್ನಾಟಕ ದಲಿತ ಸಂಘರ್ಷ ಸಮಿತಿ' ಹಾಗೂ 'ಕರ್ನಾಟಕ ಬರಹಗಾರರ ಮತ್ತು ಕಲಾವಿದರ ಒಕ್ಕೂಟ'ಗಳು ಹೊಸ ಉತ್ಸಾಹ ತಂದುಕೊಟ್ಟವು. ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ಮುಂದುವರಿಕೆಯಾಗಿ 1979ರಲ್ಲಿ ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪನವರ ಸಂಚಾಲಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಉದ್ಘಾಟನೆಗೊಂಡ 'ಬಂಡಾಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಘಟನೆ'ಯು ನವ್ಯ ಮೂಲದ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಪಾಟೀಲ, ಕಾಳೇಗೌಡ ನಾಗವಾರ , ದಲಿತ ಮೂಲದ ದೇವನೂರು, ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯ ಮೊದಲಾದವರ ಜತೆ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಬರಹಗಾರರು ಮತ್ತು ಓದುಗರನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಲಾರಂಭಿಸಿ, ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಸಂಗತಿಗಳಿಗೆ ಚಳುವಳಿಯ ರೂಪ ನೀಡಿತು.

ಶೋಷಿತ ಜನರ ಪರವಾದ ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಈ ಚಳುವಳಿಯ 'ಪ್ರಣಾಳಿಕೆ'ಯ ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಹಿಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಬದ್ಧತೆಯಗಳು ಇರಲೇಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಬದ್ಧತೆಗಳು ಪ್ರಗತಿಗಾಮಿಯಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿತು. ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ವಾದ, ಲೋಹಿಯಾವಾದ, ಅಂಬೇಡ್ಕರ್‌ವಾದಗಳೂ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಸಂವಾದಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆಯಲಾರಂಭಿಸಿದುವು ಮುಂದೆ ಓದು ಬಲ್ಲವರೆಲ್ಲ 'ಬರಹಬಲ್ಲಿದ'ರಾಗಲು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಮುಂದೆ ಬಂದರು. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಕಥಾಲೋಕದಲ್ಲಿ 'ದಲಿತ ಸಂವೇದನೆ' ಮತ್ತು 'ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಂವೇದನೆ'ಗಳು ಪ್ರವೇಶಗಿಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡವು.

ಬೊಳುವಾರರ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಅಂಗೀಕೃತವಾದ ನಿಲುವುಗಳನ್ನೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆ ಹೋಚಿಸದೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಧೋರಣೆಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಬಂಡಾಯದ ಎದೆಗಾರಿಗೆ ಇದೆ. ಇದರಷ್ಟಕ್ಕೆ ಇದು ಅಂತಹ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯವೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರ ಅನೇಕ ತೆವಲುಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಡಾಯವೂ ಒಂದು. ಷರಟು ಬದಲಾಯಿಸಿದಿದಂತೆ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಇವರು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ದಿನಕ್ಕೊಂದು ಹೊಸ ರೋಮಾಮಂಚಕ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಹಸಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಮಂದಿಗೆ ತೀವ್ರ ನಿಷ್ಠೆಯಾಗಲೀ ಈ ನಾಡಿನ ಬದುಕಿನ ನಿಕಟ ಪರಿಚಯವಾಗಲೀ ಇರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಂಪ್ರಾದಾಯ ಶರಣರು ಎಂದು ಜರಿಯುವವರ ಸಾಧನೆಗಳು ಸಣ್ಣದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಬೊಳುವಾರು ಮಹಮದ್ ಕುಂಞ ಒಬ್ಬ ಮುಸ್ಲಿಮನಾಗಿರುವುದು ಮತ್ತು ಅವರ ಕಥೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮುಸ್ಲಿಂ ಬದುಕಿನ ವಿವರಗಳ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದರಿಂದ, ಅವರ ಬಂಡಾಯದ ನಿಲುವು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗುತ್ತದೆ.

ಹರಿಜನರಂತೆಯೇ, ಮುಸ್ಲಿಮರು ಕೂಡಾ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಎರಡನೆಯ ದರ್ಜೆಯ ಪ್ರಜೆಗಳು. ಹರಿಜನರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಕಡು ಬಡವರು, ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳದವರು ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವುದೂ ಮುಸ್ಲಿಂರಲಿಯೇ. ದೇಶದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡಾ 12ರಷ್ಟು ಮುಸ್ಲಿಮರಿಗೆ, ಶಿಕ್ಷಣ , ಉದ್ಯೋಗ ಅವಕಾಶಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ದೊರೆಯಬೇಕಾದ್ದರ ಕಾಲು ಭಾಗವೂ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಮುಸುಕಿನೊಳಗಿನ ಈ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯೂ ಸಾಲದೆಂಬಂತೆ, ನಮ್ಮ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಕಡೆ ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಕಾರಣಗಳಿಗೋಸ್ಕರ, ಮುಸ್ಲಿಮರ ಮೇಲೆ ಪೂರ್ವ ನಿಯೋಜಿತವಾದ, ಸುಸಜ್ಜಿತವಾದ

ಹಲ್ಲೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ದೀರ್ಘ ಕಾಲದ ತಯಾರಿಯಿಂದ ಸುಸಂಘಟಿತವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಈ ಹಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಮರ ಮನೆ, ಆಸ್ತಿ-ಪಾಸ್ತಿ, ಅಂಗಡಿ ಮುಂಗಟಗಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ವ್ಯವಸ್ಥಿವಾಗಿ ನಾಶಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರೆ ಈ ಹಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಧಿತರಾಗುವವರಲ್ಲಿಯೂ ಮುಸ್ಲಿಮರದ್ದೇ ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನಿ ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತ ಕೋಮಿನ ಅಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಶಿಕ್ಷೆಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ: ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅವರು ಕೆಲವರ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಅಖಂಡ ದೇಶಪ್ರೇಮಿಗಳೂ ಆಗಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸರಕಾರದ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸುರ, ಹಲ್ಲೆಗೊಳಗಾದ ಮುಸ್ಲಿಮರಿಗೆ ಯಾವ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನೂ ಕೊಟುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವರು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಕೋಮಿನವರಾಗಿದ್ದು, ಇವರು ಈ ಕೋಮಿ ಗೂಂಡಾಗಳ ಹಿಂಸಾಚಾರಕ್ಕೆ ಸಕ್ರಿಯ ಸಹಕಾರ ನೀಡುತ್ತಾರೆ: ಅಥವಾ ಕಂಡೂ ಕಾಣದಂತೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಜನಪ್ರಿಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳೂ, ಹಿಂದೂ ಮುಸ್ಲಿಂ ಕೋಮು ಗಲಭೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸುಳ್ಳನ್ನೇ ಬರೆಯುತ್ತವೆ, ಅಥವಾ ಏನನ್ನೂ ಬರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಸ್ಲಿಮರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆಯಂತೂ ಅವು ಗಾಢವಾದ ಅಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನೇ ತೋರಿಸಿವೆ. ಅದ್ದರಿಂದಲೇ ಪತ್ರಿಕೆ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯದ ಓದಿನಿಂದ ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ಆತ್ಮ ಸಾಕ್ಷಿಯನ್ನೂ, ಅಂತಃಕರಣವನ್ನೂ ಜೀವಂತ ಉಳಿಸಿಕೋಡು ಹೋಗುವ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಮರ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ, ಅತ್ಯಾಚಾರ, ಶೋಷಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕುರುಡಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮುಸ್ಲಿಮರ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವ ಎಲ್ಲ ಹಲ್ಲೆಗಳನ್ನೂ ಎಲ್ಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳೂ ಎರಡು ಕೋಮುಗಳ ನಡುವೆ ಘರ್ಷಣೆ ಎಂದೇ ಬಣ್ಣಿಸುತ್ತವೆ: ಮುಸ್ಲಿಂ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಮತದವರ ಧಾಳಿ, ಎರಡು ಸಮಬಲದ ಗುಂಪುಗಳ ನಡುವಿನ ಘರ್ಷಣೆಯೋ ಎಂಬಂತೆ ಚಿತ್ರಿಸಿಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.

ಆದರೆ ಈ ಹಲ್ಲೆಗಳ ಹಿಂದಿರುವ ಜನಾಂಗ ದ್ವೇಷದ, ನರಹತ್ಯೆಯ ಫ್ಯಾಸಿಸ್ಟ್ ರಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಸಾಲದು. ಈ ರಾಜಕಾರಣದ ಪ್ರಚಾರಯಂತ್ರದ ಬೊಗಳು ಸನ್ನಿ, ಕೋಮು ಘರ್ಷನೆಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಮರ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವ ಹಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ, ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಚರಿತ್ರೆಯ ಸಮರ್ಥನೆಗಳನ್ನು ಪುರಾವಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಚಾರ ಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯಯುಗದ ಮುಸ್ಲಿಂ ರಾಜರ ಆಳ್ವಿಕೆ ಇದೇ ಮುಸ್ಲಿಂ ಜನಾಂಗದ ಸಾರ್ವಕಾಲಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ

ಪುರಾವೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅವಿದ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವಿಕೆಯಿಂದ ಮುಸ್ಲಿಮರಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಂದಾಚಾರ, ಸಂಪ್ರದಾಯ ಶರಣತೆ, ಒಳಸಂಚಿನಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಅಧಿಕಾರ ಪದವಿಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಹೊಡೆದಾಟ, ರಕ್ತಪಾತ ಎಲ್ಲ ಪಾಳೆಯಗಾರಿ ರಾಜಸತ್ತೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳಗಿದ್ದರೂ, ಚರಿತ್ರೆಯ ಮುಸ್ಲಿಂ ರಾಜರ ದಂಡಯಾತ್ರೆ ಮತ್ತು ಅವರು ಭಗ್ನಗೊಳಿಸಿದ ದೇವಾಲಯಗಳು ಅವಶೇಷಗಳ ಹೊರೆಯನ್ನು ಈ ನಾಡಿನ ಎಲ್ಲ ಮುಸ್ಲಿಮರ ತಲೆಯ ಮೇಲೂ, ಎಲ್ಲ ಕಾಲಕೂ ಹೊರಿಸಿಸಿಬಿಡಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಷಾಹಿ ಬಂಡವಾಳಷಾಯಿ ರಾಜಕಾರಣದ ಅನಿವಾರ್ಯ ಫಲಶೃತಿಯಾಗಿರುವ ದೇಶ ವಿಭಜನೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಮುಸ್ಲಿಂರ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಹೊರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಕೋಮು ಘರ್ಷಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಡ ಮುಸ್ಲಿಮರು ತಮ್ಮ ತುತ್ತು ಅನ್ನದ ಅಸರೆಯನ್ನೂ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಮುಗ್ಧ ಜೀವಿಗಳು ಬಲಿಯಾಗುವುದು, ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾವಂತರಿಗೂ ಭಯಂಕರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಮುಸ್ಲಿಂರ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ಅವರಿಗಾದ ಶಿಕ್ಷೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುವುದು ಇವರಿಗೆ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಈ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿ, ಮಕ್ಕಳು, ತಂದೆ ತಾಯಿ ಸೋದರ ಸೋದರಿಯರ ಮಧ್ಯ ಎಂತಹದ್ದೋ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬದುಕುವ ಸಾಮಾನ್ಯರು, ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮಷ್ಟೇ ಜೀವಂತವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅವರು ಮುಸ್ಲಿಮರಾದರೆ ನಮ್ಮ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಜೀವಂತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲ. ಅವರು ಸಾಮೂಹಿಕ ಪಾಪದ, ಅಪರಾಧದ ಸಂಕೇತಗಳು: ತಪ್ಪಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಲ್ಪಪಟ್ಟ ಚರಿತ್ರೆಯ ಪ್ರತೀಕಗಳು.

19ನೇಯ ಶತಮಾವನ ಅಂತ್ಯದವರೆಗೂ ಇವು ಇರಲೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಸಾಕ್ಷಾಧಾರಗಳ ಸಮೇತ ಖ್ಯಾತ ಇತಿಹಾಸಜ್ಞೆ ರೋಮಿಲಾ ಥಾಪರ್ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದೋ ಯಾರಿಂದಲೋ ಘಟಿಸಿದ ಪಾಪ ಅಪರಾಧಗಳಿಗೆ, ಇಂದಿನ ಮುಸ್ಲಿಮರನ್ನೆಲ್ಲರನ್ನು ಹೊಣೆ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನಾಗಿಸುವ ಈ ಬರ್ಬರ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗೆ ಕುರುಡು ಜನಾಂಗ ದ್ವೇಷವೊಂದೇ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದು, ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಚಾರಿತ್ರಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನೈತಿಕ ನೆಲೆಯ ಇರುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ.

ಮುಸ್ಲಿಮರು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಎರಡನೆಯ ದರ್ಜೆಯ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಅವರಿಗೆ ಭಾರತದ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಲು, ದೇಶಕ್ಕೆ ನಿಷ್ಠೆ ತೋರಿಸಲು, ನಾಡಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮುಖ್ಯಧಾರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಲು, ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಲು ಸದಾ ಕರೆ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಅವರ ಒಳಿತಿಗಾಗಿಯೇ ಎನ್ನುವ ಔದಾರ್ಯ ತೋರಿಸಲು, ನಮ್ಮ

ಅಚ್ಚ ಸ್ವದೇಶಿ ಬ್ರಾಂಚಿನ ಫ್ಯಾಸಿಸ್ಟರು ಮರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಆಯ್ಕೆಯ ಹಕ್ಕೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ತಮ್ಮ ಒಳಿತಿಗಾಗಿಯೇ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಧಾರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಬೇಕು: ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತರ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಮಾತನಾಡಬೇಕು (10 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಜನರ ಭಾಷೆಯಾದ ಉರ್ದುವಿಗೆ ದೇಶದ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಅಧಿಕೃತ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು) ಮನೆ ಮಡದಿ ಮಕ್ಕಳು ಅನ್ನ ಉದ್ಯೋಗಗಳ ತಾಪತ್ರಯ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಡನೆ, ಅವನ ಸುಖ ಕಷ್ಟದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡಬಹುದು, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಧರ್ಮದ ಭಾಷೆಯ ಮುಖ್ಯ ಧಾರೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗು, ಅದು ನಿನ್ನ ಒಳಿತಿಗೆ ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ಉನ್ಮಾದದ ಕರೆ ಕೊಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎರಡನೇಯ ದರ್ಜೆಯ ಪ್ರಜೆಯಾದಾಗ ಮತ್ತು ಅವನನ್ನು ನಾವು ಪಾಪ ಅಪರಾಧಗಳ ಸಂಕೇತವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ ಹೀಗೆಲ್ಲ ಕರೆ ಕೊಡುವುದು ಸಾಧ್ಯ.

ಮುಸ್ಲಿಮರ ಬಗ್ಗೆ ಭಾರತೀಯ ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತ ಕೋಮಿನವರಿಗೆ ಇರುವ ಸಂಶಯ, ದ್ವೇಷ ಮತ್ತು ಭಯದ ಭಾವನೆಗಳು ವಿಚಿತ್ರ ರೂಪಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದಲ್ಲಿಯೋ, ಬಾಂಗ್ಲಾ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೋ ನಡೆಯುವ ಘೋರಗಳಿಗೆ, ಇಲ್ಲಿನ ಮುಸ್ಲಿಮರು ಅದು ಹೇಗೋ ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಹರಾಗುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಮರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಾಗರೀಕ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗಿರುವ ದುರವಸ್ಥೆಯ ಜೊತೆ ತಾಳೆ ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪಾಕಿಸ್ಥಾನ ಬಾಂಗ್ಲಾ ದೇಶಗಳು ಮತೀಯ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರೀ ಸಕರಾರಗಳ ಆಡಳಿತ ಇರುವ ದೇಶಗಳು, ನಮ್ಮದು ಅಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಮರೆತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೇಶದ ಮುಸ್ಲಿಮರನ್ನು ಹೀಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟರೆ (ಅಂದರೆ ಅವರನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ ಹೀಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟರೆ), ಇನ್ನೆಂದಾದರೂ ಒಂದು ದಿನ ಅವರು ದ್ರೋಹಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ, ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೂ ಮುಸ್ಲಿಂ ದ್ವೇಷವನ್ನು ಕೆರಳಿಸುವ ಸಂಘಟನೆಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಂದು ಅತ್ಯಂತ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿವೆ. ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಘಟಿಸಿದ ಅಪರಾಧಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಜಗತ್ತಿನ ಬೇರೆ ಯಾವುದೋ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಅಪರಾಧಗಳಿಗೂ, ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗಬಹುದಾದ ಎಂದು ನಾವು ಭಯದಲ್ಲಿ ಊಹಿಸುವ, ಕಲ್ಪಿಸುವ ಅಪರಾಧಗಳಿಗೂ ಮುಸ್ಲಿಮರು ಹೊಣೆಗಾರರಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೆನಪು ಭಯ ಸಂಶಯ ಊಹೆ ಎಲ್ಲ ಭಾವನೆಗಳೂ ಅದು ಮುಸ್ಲಿಮರ ಬಗೆಗಾದರೆ ದ್ವೇಷದ ಬಣ್ಣವನ್ನೇ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ; ಮತ್ತು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದ ಹಾಗೆ ನಾವು ಕೊಡುವ ತೀರ್ಪುಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

ಎಂತಹ ಅಪರಾಧಕ್ಕೂ ಕಾಲ ದೇಶದ ಸಂದರ್ಭಗಳಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಮರಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವ ಅಪರಾಧ ಕಾಲಾತೀತವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ದೇಶಾತೀತವಾಗಿದೆ.

ನಂಬಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ಅಂಕೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಆಧಾರವಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೂ, ಮುಸ್ಲಿಮರೆಲ್ಲ ನಾಲ್ಕಾರು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಸಂತಾನ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಡದೆ, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆದು, ತಮ್ಮ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ವಿಪರೀತ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಪ್ರಚಾರವೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಜನಾಂಗ, ಯಾವುದೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮತಸ್ಥರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿಲ್ಲ, ಭಾರತದ ಜನಗಣತಿಯ ಉದಾಹರಣೆಗಳೂ ಈ ಅಪಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಹಾಗೆಯೇ ಮುಸ್ಲಿಂರ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಬುರ್ಖಾದಲ್ಲಿಡುವ, ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಇತರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವ ಕಂದಾಚಾರಗಳು ಸಂತಾನ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗಿರುವ ನಿರುತ್ಸಾಹ ಇವೆಲ್ಲ ಮುಸ್ಲಿಮರು ತಮ್ಮ ಜನಾಂಗೀಯ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಮಾಡಿರುವ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕ ಸಂಚು ಎಂದು ವಾದಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇವು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವ ಯಾವುದೇ ಜನಾಂಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳೂ ಆಗಬಲ್ಲವು.

[2] ಸಂತಾನ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಬಗ್ಗೆ, ಹಿಂದುಳಿದ ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ಬಡ ಹಿಂದೂಗಳೂ ಕೂಡಾ ಅದೇ ವರ್ಗದ ಮುಸ್ಲಿಮರಷ್ಟೇ ಮುಜುಗರ ಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸಂತಾನ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಡದ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಹಿಂದುಳಿದ ಕುಟುಂಬಗಳದ್ದೇ ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಅಗತ್ಯ ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಬೊಳುವಾರರಂತೆ ಈಗ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಬದುಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ವಾಸ್ತವ ಮಾರ್ಗದ ಗದ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರೆಯತೊಡಗಿರುವ ಎಲ್ಲ ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೇಖಕರೂ ರಂಜಾನ್ ದರ್ಗ, ಫಕೀರ್ ಮಹಮ್ಮದ್ ಕಟ್ಪಾಡಿ, ಸಾರಾ ಅಬೂಬಕರ್ ಮತ್ತು ಭಾನು ಮುಷ್ತಾಕ್ ಈ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಮರನ್ನು ಪಾಪ, ಕ್ರೌರ್ಯ ಮತ್ತು ವಿದ್ರೋಹಗಳ ಸಂಕೇತಗಲನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಬರ್ಬರತೆಯ ವಿರುದ್ಧ ದನಿ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮುಸ್ಲಿಮರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವಿಕೆಯನ್ನೂ ಇವರು ತಮ್ಮ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮುಸ್ಲಿಮರನ್ನು

[2] (ಹಿಂದೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರನ್ನು ಹೀಗೆ ಕಾಣಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಮಾರ್ಮಿಕ ವಿವೇಚನೆಗೆ ನೋಡಿ–ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ–ಪೋಲಂಕಿ ರಾಮಮೂರ್ತಿ. ಸಂಕ್ರಮಣ. ವಿಚಾರವಾದ ವಿಶೇಷಾಂಕ – 1982).

ಪಾಕಿಸ್ಥಾನಿ ಏಜೆಂಟರೆಂದೋ, ಯೋಚಿಸಿ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿರುವವರಿಗೆ, ಈ ಲೇಖಕರ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುವ ಮುಸ್ಲಿಂ ಬದುಕಿನ ಚಿತ್ರಣ, ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾದರೂ ಆತ್ಮೀಯವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಪಾಪ, ವಿದ್ರೋಹಗಳ ಪ್ರತೀಕಗಳೆಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸಿದ ಸಮೂಹವೊಂದು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆಯೇ ತನ್ನ ಎಲ್ಲ ಹಸಿ ಮನುಷ್ಯತ್ವದ ಜೀವಂತಿಕೆಯ ವಿವರಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೀಗ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಚರಿತ್ರೆಯ ಅಪರಾಧಗಳ ಹೊರೆ ಹೊತ್ತ ಜನ ಸಮೂಹವೊಂದು ನಮ್ಮ ಹಾಗೆಯೇ ನಿತ್ಯದ ತಾಪತ್ರಯಗಳಲ್ಲಿ ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಂತೆ ಅಜ್ಞಾನ, ಮೂಢ ನಂಬಿಕೆ, ಆಸ್ತಿ, ಮನೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಮದುವೆ ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಉದ್ಯೋಗ ಕುಟುಂಬದ ಗೌರವ ಮುಂತಾದ್ದರೊಡನೆ ಗಾಢವಾಗಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂಬ ಸತ್ಯ ಇವರ ಬರಹಗಳಲ್ಲಿ ನಿಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. ಚರಿತ್ರೆಯ ಭಗ್ನ ಅವಶೇಷಗಳ ಮತ್ತು ನೆನಪುಗಳ ಹೊರೆ ಕಳಚಿಕೊಂಡ ಈ ಜನ ಥೇಟು ನಮ್ಮ ಹಾಗೆಯೇ ಇದ್ದಾರೆ; ಇವರು ಅಪರಾಧಿಗಳೂ ಅಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ದ್ವೇಷಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರೂ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಲೇಖಕರ ಪಾತ್ರಗಳು ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಿವೆ.

ಬೊಳುವಾರರ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಕಥೆಗಳು ಇವಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳಾಗಿವೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಸೈತಾನ, ಧಪನ, ಕಥೆಗಳು ಮುಸ್ಲಿಮರನ್ನು ಸಂಕೇತಗಳೆಂಬಂತೆ ನೋಡುವ ಕುರುಡು ದೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಅವರ ನಿತ್ಯದ ಬದುಕಿನ ಮುಖಾಮುಖಿಯನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಶೋಧಿಸುವ ಕಥೆಗಳಾಗಿವೆ. ಪ್ರವಾದಿಯ ಮುಖಚಿತ್ರ ಕಥೆಯ ಹೊಟ್ಟೆ ಪಾಡಿಗಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಮಂಕುಬೂದಿ ಎರಚುವ ಚಿಲ್ಲರೆ ಠಕ್ಕನಾಗಲೀ ಅವನಿಂದ ಮೋಸಹೋದವರಾಗಲೀ ಸಂಕೇತಗಳಲ್ಲ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ನಿಜ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕೋಮುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿತ್ಯ ಕಾಣಸಿಗುವವರ ಪ್ರತಿರೂಪಗಳೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ : 2

ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶ ವ್ಯಾಪ್ತಿ

"ಭಾವನೆಗಳು ಮೃದುವಾಗಬೇಕು, ಮನಸ್ಸುಗಳು ಅರುಳುತ್ತಾ ಹೋಗಬೇಕು" ಅದೇ ಸಂಸ್ಕೃತಿ"

– ಕೆ.ಎಸ್.ನಿಸಾರ್ ಅಹಮದ್[2]

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಜನರಿಗೆ ಅವರದೇ ಆದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಚಾರ ಮನೋಭಾವನೆಗಳು ಇರುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಶಿಷ್ಟ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸುವ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ "ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ" ಎನ್ನುವ ಪರಿಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಸಂಶೋಧನಾಕಾರರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

"ಸಂಸ್ಕೃತಿ"ಯ ಬಗ್ಗೆ ತ[3]ಟ್ಟನೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡುವ ಭಾವವೆಂದರೆ – ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಅಥವಾ ದೇಶದ ಒಂದು ಸಾಂಕೇತಿಕ ಗುರುತು. ಅದು ಪವಿತ್ರವೂ ಪ್ರಾಚೀನವು ಆದದ್ದು, ಹಿರೀಕರಿಂದ ಬಂದಿದ್ದು, ನಾವದನ್ನು ಆದರಿಸಬೇಕು, ಅನುಸರಿಸಬೇಕು, ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಅನ್ಯರ ಆಕ್ರಮಣಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು– ಇತ್ಯಾದಿ[3]

ಈ ಮೇಲಿನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದಂತೆಯೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದೇಶ, ಸಮಾಜಗಳ ಜನರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ರಕ್ತಪಾತವನ್ನು ಅಂಜದೆ ಅದನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೋರಾಟಕ್ಕಿಳಿದಿವೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಯಾವ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಹಿಂಸೆಯಿಲ್ಲ, ಅಧಾರ್ಮಿಕತೆಯಿಲ್ಲ. ಅನಾಚಾರ, ಮೌಢ್ಯತೆ, ಮೂಡನಂಬಿಕೆಗಳಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸಮಾನ್ಯ ಜನರಿರಲಿ, ದಾರ್ಶನಿಕರಿರಲಿ, ಸಂಶೋಧಕರಿರಲಿ, ಸ್ವತಃ ಅಯಾ ಧರ್ಮದ ಧರ್ಮ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ.ಇನ್ನೊಂದು ಧರ್ಮವೆಂದರೆ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮ. ಈ ಧರ್ಮ ಇತರ ಧರ್ಮಗಳಿಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಇಲ್ಲೂ ಕಂದಾಚಾರಗಳಿಲ್ಲದೇ ಏನಿಲ್ಲ. ಈ ಧರ್ಮವೂ ಸಹ ಸಮಾಜದ ಜನರನ್ನು ಶೋಷಣೆಗೆ ಗುರಿ ಮಾಡದೇ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮ ಶತಮಾನಗಳಾಚೆಯದು ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಪರಿಚಿತ ಲಿಖಿತ ದಾಖಲೆಗಳಿವೆ ಅಹಿಂಸೆ, ತಾಳ್ಮೆ, ಕ್ಷಮಾಗುಣ ಈ ಧರ್ಮದ ಮೂಲ. ಜಗತ್ತಿನ ಹೆಚ್ಚು ಪಾಲು ಹೊಂದಿರುವ ಈ ಧರ್ಮ ಹೇಳುವುದು ನೆರೆಹೊರೆಯವರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸು, ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸು ಎಂದು. ಆದರೆ

---

[2]ಸುಭಾಷಿತ – ಸುಧಾ ವಾರಪತ್ರಿಕೆ.

3 ಸಾಂಸ್ಕೃತಿ ಅಧ್ಯಯನ ರಹಮತ್ ತರೀಕೆರೆ

ಇಡೀ ಸಮಾಜದ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಗೂ ಇದೇ ಧರ್ಮ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ/ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಕಾರಣವಾದದ್ದೂ ಸುಳ್ಳಲ್ಲ. ಧರ್ಮದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಮತಾಂತರಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮತಾಂತರ ಉಂಟಾಯಿತು. ಹಣದ ಅಸೆಗಾಗಿಯೋ ಅಥವಾ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮಗಳ ಬಿಗಿ ಹಿಡಿತದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದಲೋ ಜನರು ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮತಾಂತರ ಹೊಂದಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಕೊನೆಯ ಎರಡೂ ಧರ್ಮದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಲು ತೋಚದೇ ಇಬ್ಬಂದಿತನದ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವವರನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಸಾರಿದ ಧರ್ಮ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮ. ಆದರೂ ಇಂದು ಜಗತ್ತಿನ ತುಂಬ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮವನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಿರುವ ದೇಶಗಳು !

"ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮ" ತನ್ನದೇ ಆದ ಕೆಲವೊಂದು ನೀತಿ, ರೀತಿ, ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಕಟ್ಟು ನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ಧರ್ಮವಾಗಿದೆ. ಕಾಂದಾಚಾರ, ಮೂಢನಂಬಿಕೆಗಳು, ಈ ಧರ್ಮದಿಂದ ಹೊರತೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಇಲ್ಲೂ ಹಿಂಸೆ, ಕ್ರೂರತೆ ಮೌಢ್ಯತೆ ಇದೇ. ಹಸಿದವರಿಗೆ ಒಂದು ಹೊತ್ತಿನ ಊಟ ಕೊಡುವುದು, ನಮಾಜ಼ (ಪ್ರಾರ್ಥನೆ) ಮಾಡುವುದು ಸಹೋದರತನವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಈ ಧರ್ಮದ ಮುಖ್ಯ ಗುಣ. ಆದರೆ ಧರ್ಮದ ಅಂಧತೆ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೆ ಮಾನವತೆಗಿಂದ ಧರ್ಮವೇ ಹೆಚ್ಚು ಎನ್ನುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಧರ್ಮದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮುಖಂಡರು ಬೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಇದು ಅತಿರೇಕಕ್ಕೂ ಹೋಗುವ ಸಂಭವವಿರುತ್ತದೆ.

ಭಗವದ್ಗೀತೆ, ಬೈಬಲ್, ಖುರಾನ್ ಈ ಮೂರು ಧಾರ್ಮಿಕ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೂ ಮೌಢ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲೀ, ಕಾಂದಾಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲೀ, ಮತಾಂತರದ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲೀ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳುವ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮುಖಂಡರುಗಳು ಈ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹೇಳಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಯಾ ಧರ್ಮದ ಜನರನ್ನು ಶೋಷಣೆಗೆ ಗುರಿ ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಭಿನ್ನ ಧರ್ಮೀಯರು ಹೇಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬಾಳಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಪಡಿಸಿರುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ಅಧ್ಯಯನದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅತಿಯಾಗಿ ಗುರ್ತಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಧರ್ಮಗಳು ಇವಾದ್ದರಿಂದ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಒಳಿತು-ಕೆಡಕುಗಳಿಗೆ ಈ ಧರ್ಮಗಳು ಕಾರಣವಾಗುವ ಸಂಭವವಿರುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಯ : 3

ಕನ್ನಡ ಕಥಾ ಪರಂಪರೆ ಹಾಗೂ ಮುಸ್ಲಿಂ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ

ಟಿ.ಎಸ್. ಎಲಿಯಟ್ ಪ್ರಕಾರ "ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಒಂದು ಜನಾಂಗದ ಸಮಗ್ರ ಜೀವನ ವಿಧಾನವೇ ಸಂಸ್ಕೃತಿ" (1885–1965 ನೋಟ್ಸ್ ಟೂ ವರ್ಡ್ಸ್ ದಿ ಡೆಫನಿಶನ್ ಆಫ್ ಕಲ್ಚರ್ (1948) ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚಿಂತನೆ ಕೃತಿ)

ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತಿ ಸಾಹಿತಿ ಫ್ರಾಂಝ್ ಕಾಫ್ಕಾನ ಸುಪ್ರಸಿದ್ದ ಕತೆ 'ಜಜ್ಡ್‌ಮೆಂಟ್'ನ್ನೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ, ಅದರಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅಪ್ಪ, ಕತೆಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮಗನಿಗೆ, ಈಗ ನೀನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗು ಸೂರ್ಯ ಎಂದು ಆಜ್ಞೆ ವಿಧಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಕಾರಣವಾದದ್ದು ಅಪ್ಪನ ಆಜ್ಞೆಯ ಐದು ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲ, ಬದೂನಿ, ಅವುಗಳಿಂದ ಉದ್ದೇಶಗೊಂಡ – 'ಅಪ್ಪ-ಮಗನ' ಸಂಬಂಧ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಂಡ ವಿಶಿಷ್ಟಿ ರೀತಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಬಲ್ಲೆವು ಅಲ್ಲವೇ? [4]

ಕುಂ.ವೀ. ದೇವನೂರು ಅವರ ಕಂಡುಬರುವ ಹಾಗೆ ಸಮಕಾಲೀನ ಮುಸ್ಲಿಂ ಬರಹಗಾರರಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಇವರೆಲ್ಲ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದೇ ಒಂದು ಸಾಧನೆ. ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತರ ಆಕ್ರಮಣದ ವಿರುದ್ಧವೂ, ತಮ್ಮೊಳಗಿನ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕತೆಯ ವಿರುದ್ದವೂ ಈ ಬರಹಗಾರರು ಧ್ವನಿ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಘೋಷಣೆ ಕೂಗುವ ಮಂದಿಯಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಹೊಸ ಬದುಕಿಗೆ ತಹತಹಿಸುವ ಯುವಕರಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಪ್ರತಿಭಟನೆಗೆ ದಲಿತರಲ್ಲಿಯ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ಹಾಗೆ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಮಹತ್ವವಿದೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಜೀವನಾನುಭವದಿಂದ ವಂಚಿತರೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ[5].

ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಂದು ನಾವು ಕರೆಯುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೃಷ್ಠಿ ಕಳೆದ ಸುಮಾರು 80 ವರ್ಷಗಳದು. 1921ರಲ್ಲಿ ಪ್ರೋ.ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ ಅವರು 'ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತೆಗಳು' ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹೆದ್ದಾರಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ಎನ್ನಬಹುದು. ಪೂರ್ವ ಕಾಲದಿಂದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಾಣುವುದು, ಸಾವಿನಾಚೆಗಿನ ಬಾಳು

---

[4] ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆ ಹೆಚ್.ಎಸ್.ರಾಘವೇಂದ್ರ ರಾವ್, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ 1984 ಪುಟ–17, ಬೆಂಗಳೂರು.

[5] ಬಂಡಾಯ ದಲಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪು 108

ಇವುಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲೇ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನ ಸ್ಥಾನ, ಅವಳ ಬಾಳಿನ ಅರ್ಥ ಇವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವ ಮನೋಧರ್ಮ.

ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ಇರಿಸಿ ನೋಡುವ ಕಲ್ಪನಾಶಕ್ತಿ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಮತ್ತು ತಿಳಿವು ಹಾಗೂ ಎಷ್ಟೋ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿಯೇ ಆಗಲೊಲ್ಲದೇಕೆ, ನನ್ನ ವಿಷಾದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಒಂದಿಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ನಾನೂ ಹೊಣೆಯಾಗದೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಅರಿವು ನಾವು ಇತರರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವ ರೀತಿಯನ್ನೇ ಬದಲಿಸಬಹುದು (ಪು.27).

ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯ ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ವಸ್ತುವಾಗಿ ಬರುತ್ತಾನೆಂಬುದನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು ನನ್ನ ಬರಹದ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ ಈ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯ ಎಂಬ ಸಮಷ್ಟಿಯು ಜೀವನ ಕ್ರಮವನ್ನು ಇವರು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ನೆಲೆ, ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದ ರೀತಿ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಮುಖ್ಯ.. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಇಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಎನ್ನಬಹುದಾದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳು ತುಂಬಾಗೌಣ[6].

ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣಕತೆಗೆ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣಕತೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಪರಂಪರೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. "ನವೋದಯ" ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಲೌಕಿಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಧಾರ್ಮಿಕ ಶ್ರದ್ಧೆ, ನಿಸರ್ಗ ಪ್ರೇಮ ಇವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸಮಕಾಲೀನ ಭದುಕಿನ ಜೊತೆಗೂ ಎದುರಾದದ್ದು ವಿಶಿಷ್ಟ. 'ಮಾಸ್ತಿಯವರ' 'ಮೊಸರಿನ ಮಂಗಮ್ಮ' ಕಥೆಯ ವಸ್ತುವಾದ್ದು ವಿಶೇಷ. 'ಕುವೆಂಪು' ರವರ ತಮ್ಮ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ತಾತ್ವಿಕ, ವೈಚಾರಿಕ ನಿಲುವುಗಳನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಗೊರೂರರು ಗಾಂಧೀವಾದ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮ ಜೀವನದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ, 'ಕಾರಂತರು' ಜೀವನ ಬದ್ಧ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವುಳ್ಳ ಕತೆಯ ಸಮೃದ್ಧ ಸೃಷ್ಟಿಯ ದ್ಯೋತಕಗಳಾಗಿವೆ.

ನವೋದಯರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲೇ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸಿದವರು 'ಪ್ರಗತಿಶೀಲರನ್ನು" ಉತ್ತಮ ಕತೆಗಳನ್ನೇ ರಚಿಸಿದರು. ಬಸವರಾಜ ಕಟ್ಟೀಮನಿ, ಚದುರಂಗ ಹಾಗೂ ನಿರಂಜನ. ಅನುಪಮಾ ನಿರಂಜನ ಅವರು ತಮ್ಮ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಬಡತನದ ವಸ್ತು ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು

[6] ಅಮೃತ ಮತ್ತು ಗರುಡ, ಡಿ.ಆರ್.ನಾಗರಾಜ್, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ 1990, ಪು–27

ಸಣ್ಣಕತೆಗೆ ಜೋಡಿಸಿದರು, ಆದರೂ ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣಕತೆಯ ಬಂಧ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಡಿಲವಾದದ್ದು ಗಮನಾರ್ಹ.

ಆ ಕೊರತೆಯನ್ನು 'ನವ್ಯ'ರು ತುಂಬಿಕೊಟ್ಟರು. ವಸ್ತು, ತಂತ್ರ, ಭಾಷೆ ಬಂಧಗಳನ್ನು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ಬಿಗಿದು ಕಟ್ಟಿದ ನವ್ಯರು ಸಣ್ಣಕತೆಗೆ ಅದ್ಭುತ ಹೊಳಮು, ಸಂವಹನ, ಆಯಾಮ, ಕಲಾತ್ಮಕತೆಯನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟರು. ಯಾಶವಂತ ಚಿತ್ತಾಲರ ಯು.ಆರ್.ಅನಂತಮೂರ್ತಿ, ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ ತೇಜಸ್ವಿ, ಲಂಕೇಶರ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಣ್ಣಕತೆಗಳು ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದವು 'ಸೆರೆ' 'ಆಟ', ಪಯಣ, 'ಕ್ಲಿಫ್‌ಜಾಯಿಂಟ್', 'ಸೂರ್ಯನ ಕುದುರೆ' 'ಅವನತಿ', 'ಉಮಾಪತಿಯ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಯಾತ್ರೆ' ಮೊದಲಾದ ಕತೆಗಳು ಕನ್ನಡದ ಹಾಗೂ ಸಮಕಾಲೀನ ಸಹಿತ್ಯದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ರಚನೆಗಳು.

ನವ್ಯಕಾಲದ ಅಂತರ್ಮುಖಿ ಧೋರಣೆ, ದಲಿತ-ಬಂಡಾಯ ಚಳುವಳಿಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಸಮಾಜಮುಖಿ, ಹಾಗೂ ಜನಮುಖಿ ಆಯಿತು. 'ಆಲನಹಳ್ಳಿ ಕೃಷ್ಣ' , ಬೆಸರಗಹಳ್ಳಿ ರಾಮಣ್ಣ', 'ವೀಣಾಶಾಂತೇಶ್ವರ', 'ಕುಂ.ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ' ಮೊದಲಾದವ ಕತೆಗಳು ತೀವ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಅಸಮಾನತೆ, ಶಿಕ್ಷಣದ ಕೊರತೆ, ಶ್ರೀಮಂತರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ, ದೇವರು -ಧರ್ಮದ ಪ್ರಭಾವ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಿಂಬಿಸುವ ವೀರಭದ್ರ ಅಮರೇಶ ನಗದೋಣಿ, ಚಂದ್ರಕಾಂತ ವಡ್ಡು, ಮೊಗಳ್ಳಿ ಗಣೇಶ ಮೊದಲಾದವರು ಸಣ್ಣಕತೆಗೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಆಯಾಮ ದೇಸೀ ಸೊಗಡಿನ ವಿಶೇಷತೆ ತಂದು ಕೊಟ್ಟವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರು.

ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ತನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಎಂದೂ ನಿಂತು ಗಂಡು ನೋಡಲಾರನೆಂಬ ಸತ್ಯದ ಅರಿವನ್ನು ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಧಾನ ಲೇಖಕಿಯರ ಮುಖಾಂತರ ಸಣ್ಣಕತೆ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿತು. ಅದೇ ಮುಂದೆ ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಗಿ ರೂಪುಪಡೆಯಿತು. ಹೆಣ್ಣಿನ ಆಸೆ, ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಧೋರಣೆ, ಶೋಷಣೆ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಮಾನತೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾವಲಂಬಿತನ ವಿವಾಹ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನು ಹೆಣ್ಣು ಹಾಗೂ ಅನುಭವಿಸಿದ ಕಷ್ಟ-ಸುಖಗಳು ಅವಳ ಕೋಮಲ ಭಾವನೆಗಳು, ಕಠೋರ ನಿರ್ಧಾರಗಳು, ಸಮಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗಿರುವ ಸ್ವಭಾವ ಎಲ್ಲವೂ ಪಡಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಈ ಮಹಿಳಾ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನ ಗೌರಮ್ಮ, ಸರಸ್ವತಿಬಾಯಿ

ರಾಜವಡೆ, ಶ್ಯಾಮಲಾದೇವಿ, ವೀಣಾ ಶಾಂತೇಶ್ವರ, ವಿಜಯ ಸುಬ್ಬರಾಜ್, ವೈದೇಹಿ, ಗಿರಿಬಾಲೆ, ಕಲ್ಯಾಣಮ್ಮ, ಶ್ಯಾಮಲ ಪ್ರಮುಖ ಲೇಖಕಿಯರು.

ಕೊನೆಯ ನಿರ್ಧಾರ, ವಾಣಿಯ ಸಮಸ್ಯೆ, ನಿರಾಕರಣೆ, ಆಹುತಿ, ಮನವಿನ ರಾಣಿ, ಮಾಲತಿ, ಕುಸುಮ, ಕೊನೆಯದಾರಿ, ಯುಕ್ತಿ ಎಲ್ಲವೂ ಸ್ತ್ರೀ ಕೇಂದ್ರಿತ ನೀತಿಯ ಕತೆಗಳಾಗಿವೆ. ಇಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಹೆಣ್ಣಿನ ವಿವಾಹ ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ವಿವಾಹ ನಂತರದ ಬದುಕಿನ ಜೀವನ ಚಿತ್ರಣ, ವಿಧವೆಯರ ಮಾನಸಿಕ ತೊಳಲಾಟ, ಒಂಟಿ ಜೀವನ ವೇಶ್ಯರ ಮನೋವೃತ್ತಿ ಎಲ್ಲಾವನ್ನು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಕಥಾ ಪರಂಪರೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಭಿನ್ನ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಕಾಣುವುದು ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಂವೇದನೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದ ಅತ್ಯಂತ ಕೆಳಸ್ತರದ ಜನಾಂಗವಾಗಿರುವ ಮುಸ್ಲಿಂರ ಜೀವನ ಬೇರೆ ಜನಾಂಗದೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ತೀರ ಕೆಳಮಟ್ಟದ್ದು. ಇವರು ವ್ಯಾಪಾರ, ವ್ಯವಹಾರ, ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧರಿರುವವರು. ಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರ ನಂಬಿಕೆಉಳ್ಳವರು. ಕಟ್ಟು ಪಾಡುಗಳಿಗೆ ಬಂಧಿಯಾದವರು. ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಆಸೆಪಡದೇ ಇರುವ ಜೀವನದಲ್ಲೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿರುವವರು.

ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಂವೇದನೆಯುಳ್ಳ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶ–ಕಾಲ ಧರ್ಮವನ್ನು ಮೀರಿದ ಚಿಂತಕರನ್ನು ಸಾಧಕರನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು. ಕನ್ನಡದ ತತ್ವಪದಕಾರನಾಗಿ 'ಸಂತ ಶಿಶುನಾಳ ಶರೀಫ'ರದು ಅತೀ ದೊಡ್ಡ ಜನಪ್ರಿಯತೆ. ಧರ್ಮಗಳ ಅರ್ಥಹೀನ ಕಠೋರತೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಷಮತೆ, ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆಡಳಿತ, ಅಮಾನೀಯತೆ ಶರೀಫರ ತತ್ವ ಪದಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿವೆ, ಶರೀಫರು ತಮ್ಮ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿರುವ ಪ್ರತಿಮೆಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ–ಲೌಕಿಕ–ದೇಶೀ ನೆಲೆಯವು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಲೋಕಾನುಭವದ ಹಾಡಾಗಿರುವುದು ಶರೀಫರ ಪ್ರತಿಭೆಗೆ ನಿದರ್ಶನ.

ಸೋರುತಿಹುದು ಮನೆಯ ಮಾಳಿಗೆ, ಹಾವು ತುಳಿದೇನೆ ಮಾನಿನಿ, ಅಳಬ್ಯಾಡ ತಂಗಿ ಅಳಬ್ಯಾಡ ಮೊದಲಾದ ಹಾಡುಗಳು ಸಂಸಾರ, ಬಂಧನ, ಬದುಕು, ಬಿಡುಗಡೆ, ಒಳಗೊಂಡಂತೆ

ಅನೇಕ ಅಯಾಯ ಬಿಂಬಿಸಿವೆ. ಲೌಕಿಕ ಒಳಗೊಂಡ ಪೂರ್ಣ ಬದುಕಿನ ಆಶಯ ಶರೀಫರ ಹಾಡುಗಳ ವಿಶೇಷ. ಬಿದ್ದಯಬ್ಬೇ ಮುದುಕಿ, ಎಲ್ಲರಂತವನಲ್ಲ ನನ್ನ ಗಂಡ ಹಾಡುಗಳ ಧ್ವನಿ, ವ್ಯಂಗ್ಯ ಗಮನಾರ್ಹ, ಅದು ನುಡಿಯ ಸಮರ್ಪಕ ಬಳಕೆ ಶರೀಫರ ಭಾಷಿಕ ಸತ್ಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದೆ. ಸರಳತೆ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕತೆ, ದೇಶಿಯತೆ, ಧ್ವನಿ, ಕಾವ್ಯಾಂಶ, ತತ್ವ, ಅರ್ಥ, ಜ್ಞಾನ ಈ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡ ಶರೀಫರ ಹಾಡುಗಳು ಉತ್ತಮ ಕಾವ್ಯ ಎನಿಸುವುದು ಅವರ ಲೌಕಿಕ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸರಳ ಸಂರಚನೆಯಿಂದಾಗಿ.

ವಚನಗಳಿಗಿಂತ ಸರಳವಾದ, ದಾಸರಿಗಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ಈ ರಚನೆಗಳು ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿಯೂ ಎಲ್ಲಯೂ ಗುಲಾಮಗಿರಿಗೆ ಶರಣಾಗದಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ, ಜಾತ್ಯತೀತ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಸಂಕೇತವಾದ ಶರೀಫ ಕನ್ನಡದ ಅಪರೂಪ ಕವಿ[7].

"ಪ್ರೊ. ಕೆ.ಎಸ್.ನಿಸಾರ್ ಅಹಮದ್" ಇವರು ಮುಂಚಿನಿಂದಲೂ ಮತಧರ್ಮಗಳ ವಿಧಿ ನಿಯಮಗಳಿಗಿಂತ ಬಾಹ್ಯ ವಿಚಾರಗಳಿಗಿಂತ ಅವರ ಅಂತರಾರ್ಥ ಸ್ವರೂಪದ ಸರ್ವೋದಾರವೂ, ಸರ್ವೋದ್ಧಾರಕವೂ ಆದ ಉದಿತ್ತ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸುವ ಮನೋಭಾವದವರು. ಅವರಿಗೆ ಪೈಗಂಬರರು ಹೇಗೋ ಹಾಗೆಯೇ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರು, ಏಸುಕ್ರಿಸ್ತ, ಬಸವೇಶವರ ಪುರಂದರ ದಾಸರು ಸಹಪೂಜ್ಯರೆ.[8]

ಒಳಗೊಳಗೆ ಬೇರು ಕೊಯ್ದು, ಲೋಕದವರೆಲ್ಲ ನೀರು ಹೊಯ್ದು
ನನ್ನ ಸಲಹುವ ನಿಮ್ಮ ಕಸಬ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಂತೆ
ನಟಿಸಿ, ಚಕಾರವೆತ್ತದೆ ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಕಾಫಿ ಹೀರಿ
ಪೇಪರೋದಿ ಹರಟೆ ಬಾಳ ತಳ್ಳುವುದಿದೆ ನೋಡಿ
ಅದು ಬಲುಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸ ....

ಒಂದು ಸ್ತರದಲ್ಲಿ ಈ ಪದ್ಯವನ್ನು ನಿಸಾರರು ಮಾತ್ರ ಬರೆಯಬಲ್ಲರು ಎನ್ನಿಸಿದರೆ ಅಂದರೆ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತ ಪ್ರಜ್ಞೆಯುಳ್ಳ ಸಮರ್ಥ ಕವಿ ಬರೆಯಬಲ್ಲರು ಎನ್ನಿಸಿದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು

---

[7] ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆ, ಡಾ.ಎಸ್.ಪ್ರಸಾದಸ್ವಾಮಿ, ಪು-208

[8] ನಿಸಾರ್ ನಿಮಗಿದೋ ನಮನ ಪ್ರೋ.ಜಿ.ವೆಂಕಟಸುಬ್ಬಯ್ಯ, ಪು-5, ಸಪ್ನ ಬುಕ್ ಹೌಸ್ ಮುದ್ರಣ 2006

ಸ್ತರದಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಹಾಗೂ ಸರ್ವಯಾನದ ಸಮಾನವಾದ ಅನುಭವವನ್ನು ದ್ಯೋತಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ 1990ರ ದಶಕದ ನಂತರ ಕೋಮುವಾದ ಹಾಗೂ ಮೂಲಭೂತವಾದಗಳು ಗರಿಗೆದರಿದವು. ಕೋವುಮಾದಿ ರಾಜಕಾರಣವು "ಮುಸ್ಲಿಂಮರು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಅನ್ಯರು, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ" ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಲಾಯಿತು (ಪು.137).

ಮುಂದಿನ ಲೇಖಕಿಯರೆಂದರೆ "ಸಾರಾ ಅಬೂಬಕರ್" ಮತ್ತು "ಬಾನು ಮುಷ್ತಾಕ್" ಕನ್ನಡ ಕಥಾ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನು ಜೋಡಿಸಿದ ವಿಶೇಷ ಸಾರಾ ಅಬೂಬಕರ್ ಅವರದು. ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯದ ತಲ್ಲಣಗಳ ಅನಾವರಣ, ಕೌಟುಂಬಿಕ ಹಿಡಿತ, ಪಿತೃಪ್ರಧಾನತೆ, ಅಸಮಾನತೆ ವಿವಾಹ ಅವಕಾಶ, ವಿಚ್ಛೇದನೆ ಸಾಧ್ಯತೆ, ಶಿಕ್ಷಣ, ದುಡಿಮೆ ಮೊದಲಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು 'ಸ್ತ್ರೀ' ಕೇಂದ್ರಿತವಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು ನಿರ್ವಚಿಸಿದ ಕತೆಗಳಿವು. ಧರ್ಮ, ಪುರುಷ ಪ್ರಣೀತ, ಸ್ತ್ರೀ ಶೋಷಣೆಗೆ ಪೂರಕ ಎಂಬ ನಿಲುವು ಕತೆಗಾರ್ತಿಯದು. ಇಲ್ಲಿನ ಪಾತ್ರಗಳು ಕೆಳಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗ ಇಲ್ಲವೇ ಕೆಳವರ್ಗದವು. ಧರ್ಮ ಬಲೆ ಬೀಸಿದಾಗ, ಕತೆ ನ್ಯಾಯ ನೀಡುವವರು ಪುರುಷಪರ ನಿಲ್ಲುವ ಬಗೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟಿದೆ ಆ ಮೂಲಕ ಅಧಿಕಾರ ಬಳಿಸಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಶೋಷಿಸುವ ನೆಲೆಗಳು ಅನಾವರಣಗೊಂಡಿವೆ.

ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಸಮಾನತೆಯ ತೌರಾಗಿದ್ದು, ಅದು ಪಿತೃ ಪ್ರಧಾನ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಗೆ ಆಕರವಾಗಿರುವುದನ್ನು 'ಚಪ್ಪಲಿಗಳು' ಕತೆ ಸಂವೇದಿಸಿದೆ ಹೆಣ್ಣು ಚಪ್ಪಲಿಯಿದ್ದಂತೆ ಎಂಬ ನೆಲೆಯ ಅನಾವರಣ ಈ ಕತೆಯ ಧ್ವನಿಯಾಗಿದ್ದು, ಪುರುಷ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಮಾನವೀಯತೆಯ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. 'ಹೆಣ್ಣು' ಜೀವನವಿಡೀ ಅಭದ್ರತೆಗೆ ಪಕ್ಕಾದಂತೆ ಚಿತ್ರಿಸಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ. ಮುಸ್ಲಿಂ ಹೆಣ್ಣಿನ ಅಂತರಂಗ, ಜ್ವಲಂತ ಸಮಸ್ಯೆ ಒದಗುವ ದುರಂತಳನ್ನು ಸಾರಾ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆಂಬಂತೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

"ಸ್ತ್ರೀವಾದ, ಸಮಾನತೆ, ಮಹಿಳಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮುಂತಾದ ಶಬ್ದಗಳು ಬಡ ಮುಸ್ಲಿಂ ಮಹಿಳೆಯರ ಶಬ್ದಕೋಶದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ಪದಗಳು" [9] ಎಂದು ಹೇಳುವ ಜೊತೆಗೆ "ಮುಸ್ಲಿಂ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಹೆಣ್ಣಿನ ನೆತ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಕತ್ತಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ"

ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಂದಿಗಿನ ಮುಖಾಮುಖಿ, ಬಡತನ, ಹೆಣ್ಣಿನ ನೋವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಧಾನ ಭಿತ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಹೊಂದಿರುವ 'ಬಾನುಮುಷ್ತಾಕ'ರ ಕತೆಗಳು ಭಿನ್ನ ದನಿಯ, ಭಿನ್ನ ನೆಲೆಯ ರಚನೆಗಳಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಂಬಂಧಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮುಖ್ಯ ಆಯಾಮವಾಗಿ ನಿರ್ವಚಿತವಾಗಿದೆ ತನ್ನ ದಾರಿ ತಾನು ಹಿಡಿದ ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಸಮಾಜ ತನ್ನದೇ ಆದ ದಾರಿಗೆ ತರುವ 'ರೀತಿ'ಯನ್ನು ಈ ಕತೆಗಳು ಚಿತ್ರಿಸಿವೆ. 'ಅಬಿದ'ಳ ಬಾಳಿನ ನೋವುಗಳು ಗಂಡ ತೀರಿದ ನಂತರ ಇಮ್ಮಡಿ ಆಗುವುದು ಗಮನಾರ್ಹ ! ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಪಂಜರದಿಂದ ವಿಶಾಲ ಕಾಡಿಗೆ ಬಿದ್ದ ಅನುಭವ ಅವಳದು. ಇಡೀ ಸಮಾಜವೇ ಅವಳನ್ನು ತಿನ್ನುವಂತೆ ನೋಡುತ್ತಿದೆ ! ಕುಟುಂಬದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಬೇರೆ. ಸಮಾಜ ಅವಳನ್ನು ಹಿಂಡುವ ಪರಿಯ ಚಿತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಕತೆಗಾರ್ತಿಯ ಸಮಚಿತ್ತ ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ.

ಓದಿದ ಮುಸ್ಲಿಂ ಹೆಣ್ಣಿನ ಬದುಕು ಇನ್ನೊಂದು ಬಗೆ! ಓದಿನ ಅರಿವು ಇಲ್ಲಿ ಅವಳಿಗೆ ಸಹಾಯಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಗಂಡಿನ ದೋಷಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಸಹಜ ಎನ್ನುವ ಹಿರಿಯರ ನಿಲುವು ಅವಳನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ದುರಂತದೆಡೆಗೆ ತಳ್ಳುತ್ತದೆ. "ಒಮ್ಮೆ ಹೆಣ್ಣಾಗು" ಡಂದು ಕೋರುವ ಕತೆಯ ನ್ನಾಯಕಿಯ ದನಿ ಮಾರ್ದನಿಸಿದೆ. 'ವ್ಯವಸ್ಥೆ' ಬದಲಾಗಬೇಕಾದರೆ 'ಸ್ವ–ವಿಮರ್ಶೆ' ಅಗತ್ಯವೆಂಬ ಅರಿವನ್ನು ಆಧುನಿಕ ಭ್ರಮೆಗಳನ್ನು 'ಪಾರಿವಾಳದ ರೆಕ್ಕೆಗಲ ಹಾಡು' ಕತೆ ಧ್ವನಿಸಿದೆ. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ತುಡಿತ, ತೀವ್ರತೆ, ಕಥನಗಾರಿಕೆ, ಭಾಷಿಕ ಸಾಫಲ್ಯ, ವ್ಯಕ್ತಿ ಮೀರಿದ ಅನುಭೂತಿಯ ಚಿತ್ರಣಗಳಿಂದ ಬಾನು ಅವರು ಕತೆಗಳು ಅಪರೂಪದ ಕತೆಗಳೆನಿಸಿದಂತೆ, ಸ್ತ್ರೀ ಚಿತ್ರಣದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ನೆಲೆಗಳೂ ಆಗಿವೆ.

ಒಟ್ಟಾರೆ ಒಂದು ಜನಾಂಗದ ಸಮಗ್ರ ಜೀವನ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಕಥಾ ಪರಂಪರೆಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸಿದ ಹಿರಿಮೆ ಈ ಲೇಖಕರದು. ಈ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ, ಧ್ವನಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮುಂದುವರೆಸಿದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಬೊಳುವಾರು ಅವರದು.

---

[9] ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆ, ಸಾರಾ ಕ.ವಿ.ವಿ, ಸುವರ್ಣಕರ್ನಾಟಕ ಹೊನ್ನಾರುಮಾಲೆ, ಮುಸ್ಲಿಂ ಮಹಿಳೆಯರ ಬದುಕು ಪು117

ಅಧ್ಯಾಯ – 4

ಬೊಳುವಾರು ಅವರ ಕಥೆಗಳು

ಕನ್ನಡ ಗದ್ಯಕಥಾ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಅಪರಿಚವಾಗಿದ ಮುಸ್ಲಿಂ ಒಳಬದುಕನ್ನು ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ (1973) ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಬೊಳುವಾರು ಮಹಮದ್ ಕುಂಞಯವರ, 'ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಂವೇದನೆ' ಎಂಬ ಹೊಸ ಚರ್ಚೆಗೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಿದರು. ಇನ್ನೂ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಎಪ್ಪತ್ತರ ದಶಕದವರೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಮುಸ್ಲಿಂ ಪಾತ್ರಗಳು ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯಷ್ಟು ಮಾತ್ರ.

'........ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಬಡತನ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕಣ್ಣು ಕಿವಿಗಳಷ್ಟನೇ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿರಿಸಿ ಕೊಂಡು ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯ ವಾಣಿ (ಪವಿತ್ರ ಕುರಾನ್)ಯನ್ನು ಅವಿವೇಕದಿಂದ ವಿಚಾರ ರಹಿತವಾಗಿ ಉದ್ಧರಿಸುವವರನ್ನು ನರಕದ ಕೆಂಡದ ರಾಶಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಿಸು' – ಎಂಬ ಹಕ್ಕೋತಾಯದ ಜತೆ, ಎಪ್ಪತ್ತರ ದಶಕ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ, ಕನ್ನಡ ಕಥಾ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೊಚ್ಚ ಹೊಸ ಬಗೆಯ ವಸ್ತು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಬೊಳುವಾರು ಅವರು, ತಮ್ಮನ್ನು ಮುಸ್ಲಿಂ ಕಥೆಗಾರ ಎಂದು ಗುರುತಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಲೇ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ "ಮುತ್ತುಪ್ಪಾಡಿ" ಎಂಬ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ. ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಳಿದವರ ಜತೆ ಬದುಕುತ್ತಿರುವ ಮುಸ್ಲಿಮ್ಮರ ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಂರ ಜತೆ ಬದುಕುತ್ತಿರುವ ಉಳಿದವರ ಕೊಳ್ಳು-ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು, ಪ್ರೀತಿ-ಜಗಳಗಳ ಸಹಜ ವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಎಳೆಎಳೆಯಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿ ಸುಮಾರು ಇನ್ನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಥೆಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಮುಸ್ಲಿಂ ಮತ್ತು ಕ್ರೈಸ್ತರ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಅವರ ಏಕೈಕ ಕಾದಂಬರಿ 'ಜೆಹಾದ್' ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಕಾದಂಬರಿಕಾರ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯನ್ನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಕನ್ನಡದ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ 'ತಟ್ಟು ಚಪ್ಪಾಳೆ ಪುಟ್ಟ ಮಗು' ಎಂಬ ಬೃಹತ್ ಮಕ್ಕಳ ಪದ್ಯ ಸಂಕಲನ, ಅವರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಮತೆ ನೀಡಿದೆ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ಮುಸ್ಲಿಮ್ಮರಂತೆ ಬೊಳುವಾರು ಮಹಮದ್ ಕುಂಞ ಕೂಡಾ ಕಡು ಬಡತನದ, ದುಡಿಯುವ ವರ್ಗದ ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಬಂದವರು. ಈ ದೇಶದ ಮುಸ್ಲಿಮ್ಮರು ಕಡು ಬಡವರು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ. ಅವರು ಅತ್ಯಂತ ಅವಮಾನಿತರು ಕೂಡಾ. ಬೊಳುವಾರು ಕತೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಈ ನೋವಿನ ಅನುಭವವನ್ನೇ ಶೋಧಿಸುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ನೋವು ಮತ್ತು ಅವಮಾನದ ಖಚಿತ

ಅರಿವು ನಮ್ಮ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆಯೂ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಶೋಧನೆ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗುತ್ತದೆ. ಬೊಳುವಾರು ಅವರ[10].

ಬೊಳವಾರು ಅವರ ಕಥನ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕುರಿತ ಬಿ.ಪಿ.ಅಶೋಕ ಅವರ ಮಾತುಗಳು ಹೀಗಿವೆ, ಬೊಳುವಾರು ಅವರ ಮೊದಲ ಕಥಾ ಸಂಕಲನ ಅತ್ತಇತ್ತಗಳ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ (1979), ದೇವರುಗಳ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ (1983), ಅಂಕ (1986), ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ನೀಲಿ ಪರದೆ (1992) ಮತ್ತು ಒಂದು ತುಂಡು ಗೋಡೆ (2000) ಅವುಗಳ ವಿಕಾಸ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಾಗ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಥಾರ್ಥ ನಿರೂಪಣೆಯಿಂದ ವಾಸ್ತವವಾದ, ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾದ ವಾಸ್ತವವಾದ, ಲಘು ಅನುಕರಣೆಯ ಧಾಬಿ; ಹೀಗೆ ಬರವಣಿಗೆಯ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲೇ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನತೆ, ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಚಿತ್ರಗಳು, ಘಟನೆಗಳು, ಪಾತ್ರ ಚಿತ್ರಣಗಳು, ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು, ಸಂಘರ್ಷಗಳು– ಹೀಗೆ ಕಥೆಗಳ ರೂಪಗಳು ಬದಲಾಗುತ್ತ ಬಂದಿವೆ. ಲೇಖಕರ ಧೋರಣೆಯಲ್ಲೂ ವಸ್ತು ನಿಷ್ಠತೆ, ಭಾವನಿಷ್ಠತೆ, ರೋಷ, ವ್ಯಂಗ್ಯ, ವಿನೋದಗಳು ವಿವಿಧ ಘಟನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವೆಂಬಂತೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿವೆಯಲ್ಲದೆ ಕಥೆಗಳು ವಿಮೋಹದ ನೆಲೆಯಿಂದ ನಂಬಿಕೆಯ ನೆಲೆಗಳಿಗೆ ಚಲಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿವೆ.[11]

"ದೇವರುಗಳ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ" ಮತ್ತು **"ಅಂಕ"** ಸಂಕಲನಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಧರ್ಮ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವ ಅಂಶವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದು ಗುಡಿ, ಮಸೀದಿ, ಚರ್ಚುಗಳು ಧಾರ್ಮಿಕ ಶೋಷಣೆಯ ಕೇಂದ್ರವೆನ್ನಿಸಿದ್ದವು. ಮನುಷ್ಯನ ಘನತೆ, ದೊಡ್ಡತನಗಳ ಚಿತ್ರಗಳಿಂದ ಅವನ ಅಲ್ಪತನ, ಕ್ರೌರ್ಯಗಳ ಚಿತ್ರಗಳ ಧಾಳಾಗಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಬೊಳುವಾರು ತಮ್ಮ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಕಥಾಸಂಕಲನ ಹೊರತರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಅವರ ಒತ್ತು ಬದಲಾಗಿದೆ. ವ್ಯಂಗ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವಿನೋದ, ವಿನೋದದ ಜೊತೆಗೆ ಒಂದು ಬಗೆಯ ಆರ್ತತೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಂಬಿಕೆ ಬಂದಿವೆ. ಮಸೀದಿಯ ಸಮುದಾಯವೊಂದರ ಸಾಮೂಹಿಕ ಮನಸ್ಸಿನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಆಗಿ ಮೂಡಿದೆ. ಧರ್ಮವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಡಿಕೋಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ, ತಾತ್ವಿಕ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಹುಡುಕಾಟದಲ್ಲಿ ಬೊಳುವಾರು ಕಥೆಗಳು ಹೊಸ ಸ್ವರೂಪಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಕೊಂಡಿವೆ. ಇಡೀ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ

---

[10] ದೇವರುಗಳ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಥಾ ಸಂಕಲನ, ಮುನ್ನುಡಿ ಬರೆದ ವಿಮರ್ಶಕ ಜಿ.ರಾಜಶೇಖರ ಅವರ ಮಾತುಗಳು ಪುಟ 8-9

[11] ಆಯ್ದ ಕಥಗಳು, ಬೊಳುವಾರು ಮಹಮ್ಮದ್ ಕುಂಞ, ಮುನ್ನುಡಿ ಡಿ.ಕೆ.ಶಾಮಸುಂದರ ರಾವ್ ಪು10

ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಹುಳುಕುಗಳನ್ನು ಬಯಲಿಗೆಳೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಧರ್ಮ ಮೂಲದಲ್ಲೇ ಇರಬಹುದಾದ ಇತ್ಯಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ತಡವಿ ನೋಡಲಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆರಂಭದ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆವರಣವೆಂಬುದು ಲೇಖಕರ ರಾಶನಲಿಸ್ಟ್ ಎನ್ನಬಹುದಾದ ನಿಲುವುಗಳಿಗೆ, ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ನೆಲೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪೂರ್ವ ಪಕ್ಷವೆಂಬಂತೆ ಧಾರಣವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಕ್ರಮೇಣ ಅದು ಒಂದು ಜನ ಸಮುದಾಯದ ಭಾವ ಜೀವನದ ಸಾವಯವ ಅಂಗವೆಂಬಂತೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿದೆ. ಹಾಗೆಂದ ಕೂಡಲೇ ಬೊಳುವಾರು ಅವರು ತಮ್ಮ ಇತ್ತೀಚಿನ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಜೃಂಭಿಸಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅಥವಾ ಅವರ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಕ್ಕೆ ಚ್ಯೂತಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದೂ ಅಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯರನ್ನು, ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು, ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಪರಿಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿ ಮಾತ್ರ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಎಂದಷ್ಟೇ ಅರ್ಥ. ಅವರ ಕಥೆಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಹೆಸರುಗಳು ಜನ್ನತ್, ಇದ್ದತ್, ಇಬಾದತ್, ಇಮಾರತ್, ಆಖಿರತ್ ಎಂದು ಇರುವುದು ಬರಿಯ ಆಕಸ್ಮಿಕವೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಆ ಶಬ್ಧಗಳು ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಕೇವಲ ಪದಗಳಾಗಿರದೆ ಅವು ಕೆಲವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಧರ್ಮಿಷ್ಟರು ತಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಧರ್ಮವೆಂದು ಕೇವಲ ಭಾವಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೋ ಆ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಧಕ್ಕೆಯೊದಗಿದಾಗ ತುಮ್ಮುಲಕ್ಕೊಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ.

'ಅಂಕ' ಬೊಳುವಾರು ಅವರ ಬಹು ಚರ್ಚಿತ ಕಥೆ. ಮತಾಂತರವೆಂಬ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರೌರ್ಯವನ್ನು ಅದರ ಎಲ್ಲಾ ಮಗ್ಗುಲುಗಳಿಂದಲೂ ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಈ ಕಥೆ, ಈ ಕ್ರೌರ್ಯದ ಸಾರಥಿಗಳಾಗಿರುವ ಎಲ್ಲರ ಹುಳುಕುಗಳನ್ನು ಅಳುಕಿಲ್ಲದೆ ಬಯಲು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕಥೆಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಅದ್ಭುತ ಸಂಯಮ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಬೊಳುವಾರು ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳಿಂದ ಸಮಾನ ದೂರ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ.

ಅತ್ಯಂತ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾದ ವಾದ ವಿವಾದಗಳನ್ನು, ತರ್ಕ, ಕುತರ್ಕಗಳನ್ನು ತಮಾಷೆಯಾಗಿಯೇ ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತಾ, ಹೇಳಬೇಕಾಗಿರುವುದೆಲ್ಲವನ್ನು ಹೇಳಿಯು ಹೇಳದವರಂತೆ, ಚುರುಕು ಮುಟ್ಟಿಸಬೇಕಾದವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಚುರುಕು ಮುಟ್ಟಿಸಿದರೂ ಅವರಾರಿಗೂ ಅದರ ಅರಿವಾಗದಂತೆ ನಗಿಸುತ್ತಲೇ ಕಥೆ ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮತಾಂತರಗೊಂಡ ಯುವಕನೊಬ್ಬ ಅಸೌಖ್ಯದಿಂದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಸಾವು ಬದುಕಿನ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ್ದರೆ,

ಆತನ ಮತಾಂತರಕ್ಕೆ ಇಂಬುಕೊಟ್ಟವರು ಮತ್ತು ಆ ಮತಾಂತರದಿಂದ, ಹೆಣಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಹೆಸರು ಅಂಟಿಸಿ ವಿಜಯ ಧ್ವಜ ಹಾರಿಸುವ ಹುನ್ನಾರದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದೆ, ಆತನನ್ನು ಹೆತ್ತ ತಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಆತನ ಬದುಕಿಗಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಕಥೆಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲುವುದು ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರೀತಿಯೇ ಹೊರತು ಹೆಣಧರ್ಮದ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಕೆಸರು ಎರಚುವವರಲ್ಲ.

'ಮುದುಕ ಹೇಳಿದ ಕತೆ' ಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ವೈಧಿಕರು, ಕ್ರೈಸ್ತರು, ಮುಸ್ಲಿಂರು ಒಂದೇ ಮಾನವ ಧರ್ಮವೆಂಬಂತೆ ಬದುಕು ಸಾಗಿಸುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಔಷಧಿ ಕೊಡುವ ಪಂಡಿತರು, ಶಾನುಭೋಗರು, ಪಂಡಿತರು ದೇವರಂತೆ ಕಾಣುವ ಹಸನಬ್ಬನವರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಬಾಳುವ ರೀತಿ ಇಂದಿನ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಮಾದರಿ. ಯಾರ ಋಣದಲ್ಲೂ ಇರಲು ಬಯಸದ ಪಂಡಿತರು, ಊರಿನ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲರೊಳಗೂ ಒಂದಾಗಲು ಬಯಸುವ ಶಾನುಭೋಗರು, ರಕ್ತ ಸಂಬಂಧಕ್ಕಿಂತ ಸ್ನೇಹ ಸಂಬಂಧಗಳು ದಾವಿತ್ವವೆಂದು ಸಾರುವ ಹಸಬ್ಬನವರ ನಡವಳಿಕೆ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. "ಸಂಯಮವನ್ನು ಒಂದು ವ್ರತದಂತೆ ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದ ಪಂಡಿತರು" ಎಲ್ಲಾ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರು ತೋರುತ್ತಿದ್ದ ಜಾಣತನ ಇಡೀ ಊರಿಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅಪನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಸಹಿಸದ ಪಂಡಿತರು ಕೊನೆಗೆ ಸಾವಿಗೆ ಶರಣಾಗುವುದು, ಸಾವಿನಲ್ಲೂ ಹಸನಬ್ಬನವರಿಗೆ 'ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹಸನಬ್ಬನವರಿಗೆ ಪ್ರಣಾಮಗಳು, ಎಂದು ಆರಂಭಗೊಂಡಿದ್ದ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ 'ಹುಡುಗಿಯ ಬಂಗಾರವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು, ನಿಮ್ಮಿಂದ ಸಾಲವಾಗಿ ಪಡೆದ ಹಣದ ಬಾಬ್ತು ಇನ್ನೂರ ಹದಿನಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಾಕಿ ಇರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಆದಿನ ಹೇಳಿದ್ದ ಕಾಲು ದೀಪಗಳು ನನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾರಿ ನಿಮ್ಮ ಹಣವನ್ನು ಜಮಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ನನ್ನಿಂದ ತಪ್ಪಾಗಿದ್ದರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಕ್ಷಮಿಸುವುದು, ಎಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದು ಕೊಡುವುದು. ಅವರ ಕಾಲಾನಂತರ ಆ ಪತ್ರವನ್ನು ಓದಿದ ಹಸನಬ್ಬನವರು ಆ ಪತ್ರದಲ್ಲಿದ್ದ ಶ್ಲೋಕದ ಅರ್ಥ ಕೇಳಿದಾಗ "ಅದರಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ವಿಶೇಷವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದ್ದಿದ್ದೇ. ಯಾರು ತಮ್ಮ ಸಲುವಾಗಿ ಆಗಲೀ ಬೇರೆಯವರ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಆಗಲೀ ಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ಆಗಲೀ ತಮಾಷೆಗಾಗಲೀ ಸುಳ್ಳನ್ನೇ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥವರು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಇಷ್ಟೇ ಇದರರ್ಥ". ತಕ್ಷಣ ಹಸನಬ್ಬನವರು ಮುದುಕನ ರಟ್ಟೆ ಹಿಡಿದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು ನೀವು ಯಾರು? ಆತ ಉತ್ತರಿಸಲಿಲ್ಲ ಶವದಂತೆ ಕಾಣಿಸಿದ.

ಒಟ್ಟಾರೆ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಮನುಷ್ಯರ ನಡುವೆ ನಂಬಿಕೆ ಮುಖ್ಯ ಅದು ಸ್ವಲ್ಪ ಅಲುಗಾಡಿದರೂ ಮನುಷ್ಯ ಸಾವಿಗೆ ಶರಣಾಗುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಂತರ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳದ ಹಸನಬ್ಬರಂತಹವರಿಗೆ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಯುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

"ಕಪ್ಪುಕಲ್ಲಿನ ಸೈತಾನ" ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಗುಡ್ಡದ ತಪ್ಪಲಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಜನರ ಜೀವನ ಬಗ್ಗೆ, ಹೇಳಿರುವ ರೀತಿ ಇಂದಿನ ಸ್ಲಂ ಜೀವನ ನಡೆಸುವ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದಂತೆ, ಬೆಟ್ಟದ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಮನೆಯಾದ ಪಾತುಮ್ಮಳದು ಗುಡಿಸಲು ಮನೆ ತೀರ ಬಡವಳಾದ ಇವಳು ಸರ್ಕಾರದವರ, ಮಸೀದಿಯವರ ಸಹಾಯದ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾಳೆ. ತನಗೂ ಒಂದು ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ ನೆಲೆಸಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ವಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆ ಸಿಗಬಹುದೇನೋ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಆ ಬಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುವ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೋಡುಗಲ್ಲು ಅವಳ ಮನೆಯನ್ನು ಉರುಳಿಸದೇ ಇರಲಿ ಎಂದು ದೇವರಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡು ರಕ್ಷಣೆಗೆಂದು 'ಮಸಿದಿಗೆ ತಿಂಗಳ ವಂತಿಗೆ ಅಂತ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ' ಕೊಡುವುದನ್ನು ಭಯದಿಂದಲೇ ಪ್ರಶ್ನಿವುದು ಕೊನೆಗೆ "ಬಡವರ ಮನೆಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಬರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಬರಲಿರುವ ಕರುಣಾಳುಗಳ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಗುಡಿಸಲನ್ನು ಮೂರು ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಪಾತುಮಳ ಗುಡ್ಡೆಯ ಮೇಲಿನಿಂದ ಕಪ್ಪು ಸೈತಾನ ಸೋಗೆಯ ಗುಡಿಸಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಎರಗುವುದನ್ನು ನೋಡಲು ಭಯಪಟ್ಟು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿದಳು".

'ಭೇಟಿ' ಕಥೆಯ ವಸ್ತು ದೂರವಾದ ಸಂಬಂಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಕುಡಿತ' ಈ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮೂಸಜ್ಜ-ಕೈಜುಮ್ಮ ಗಂಡ-ಹೆಂಡತಿಯರು ವಿವಾಹವಾಗಿ ಮುಂಬೈಯಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದವರು, ಮೂಸಜ್ಜ ಮಿಲಿಟರಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ನಿವೃತ್ತಿ ಜೀವನದ ನಂತರ ರಬ್ಬರ್ ಸಸಿಗಳನ್ನು ಬೆಳಸಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಅವರ ಅಕ್ಕನ ಮಗ ತಾಯಿ ಇಲ್ಲದ ಮಗುವಾದ ಬಕ್ರುದ್ದೀನ್‌ನನ್ನು ತಂದು ಮಗನಂತೆ ಬೆಳಸಿದರು. ಆದರೆ ಅವರ ಶಿಸ್ತಿಗೆ ಹುಡುಗ ಮನೆಯಿಂದ ದೂರವಿರಲಾರಂಭಿಸಿದ, ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸಿ ಬಂದಾಗ ಮೂಸಬ್ಬ ಅವನನ್ನು ಅಬ್ಬರಿಸಿದ್ದರು, "ನಿಲ್ಲು, ಒಳಗೆ ಕಾಲಿಟ್ಟರೆ ಹುಟ್ಟಿಯೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದೆನಿಸಿಬಿಟ್ಟೇನು!" ಆ ಮಾತನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಬಕ್ರುದ್ದೀನ್ ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಹೊರಟುವನು ಈಗ ಆಗಂತುಕ ಹಾಗೇ ಮೂಸಜ್ಜನವರ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವನನ್ನು

ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದೇ ತಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿಯಲ್ಲೂ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳದೆ ಆ ಹುಡುಗನ ಪ್ರಸ್ತುತ ಜೀವನದ ಶೈಲಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂಕಟ ಪಡುತ್ತಾ ಉತ್ತಮ ಭವಿಷ್ಯ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಹುಡುಗ ಇಂದು ಭಿಕ್ಷುಕರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತನ್ನೆದುರು ಬಂದಾಗ ಸಾಕಿದ ಮೂಸಜ್ಜನವರಿಗೆ ಕರುಳು ಹಿಂಡಿದಂತಾಗಿತ್ತು. ಅವನಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಉಪಚಾರಗೊಳಸಿ ಹೊರಡುವಾಗ ಅವನೊಂದಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ ಎಂದು ಇರಿಸಿದ್ದ ಆರು ಚಿನ್ನದ ಬಳೆಗಳು ಒಂದಿಷ್ಟು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪೊಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿಟ್ಟದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಆ ಆಗುಂತಕ ಅಲ್ಲೇ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದನ್ನು ಪುನಃ ಅದನ್ನು ಹೆಂಡತಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅವರು ಅತಂಕಗೊಳ್ಳುವುದು. ಪುನಃ ತಮ್ಮಿಂದ ದೂರವಾದ ಮನಗ ಬಗ್ಗೆ ಅತೀವ್ರವಾಗಿ ದುಃಖಿಸುವುದು ಕೊನೆಗೆ ದೊಡ್ಡವರು ಕ್ಷಮಿಸದಿದ್ದರೆ ಚಿಕ್ಕವರು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪುಗಳು ಅವರ ಜೀವನವನ್ನು ಹೇಗೆ ಅದೋಗತಿಗೆ ತಳ್ಳುತ್ತದೆ ಹಾಗೇ ತಪ್ಪುಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗದೇ ಇದ್ದರೆ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ತಪ್ಪಿನಿಂದ ತಿದ್ದಿ ನಡೆಯದೇ ಇದ್ದರೆ ಜೀವನ ಎಂತಹ ಹೊಲಸೆಬ್ಬಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಲೇಖಕರು ಬಹಳ ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

[1]**'ರುಬಿಯಾ'** ಕಥೆಯಲ್ಲಿ 'ಪ್ರೀತಿ' ಕಥಾವಸ್ತುವಾಗಿದ್ದು ಊರಿನ ಶಾಲೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾಸ್ಟರ್ ಆಗಿ ಬರುವ ಖಾದರ ಎಳೆಪ್ರಾಯದ ಹುಡುಗ. ಅಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಶ್ರೀಮಂತ ಮನೆತನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದ ಹಲೀಮ ಖಾದರ್‌ನನ್ನು ಬಯಸುವುದು, ಅವನ ಸಾಮೀಪ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅವಳ ಮನೆಯ ಕೆಲಸದಾಳು ರುಬಿಯಾಳ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯುವುದು, ಹಲೀಮಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಹೋದ ರುಬಿಯಾಳು ಖಾದರ್‌ನನ್ನು ಆಸೆ ಪಡುವುದು ಆದರೆ ತಾನು ವಿಧವೆ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲಸದ ಆಳು ಹಲೀಮಳ ವಿಷಯ ಹಾಗಲ್ಲ ಅವಳಪ್ಪ ಸಿರಿವಂತ ಅವಳು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಸರಿಯೇ ಎಂದು ತನ್ನನ್ನೇ ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕೊನೆಗೆ ಸರಳ ಸುಂದರಿಯಾದ ರುಬಿಯಾಳನ್ನೇ ಖಾದರ್ ಪ್ರೀತಿಸುವುದು ಈ ಪ್ರತಿಷ್ಟಿತ ಸಮಾಜದ ಜನರ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ದಿಕ್ಕರಿಸಿ ರುಬಿಯಾಳೊಂದಿಗೆ ಊರು ಬಿಟ್ಟು ಓಡಿ ಹೋಗುವ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಖಾದರ್ ನಿರ್ಧಾರದ ದನಿಯಲ್ಲಿ ರುಬಿಯಾಲ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಬಳಿಕ ಬಲಕೈ ಚಾಚಿ ನಿರ್ಧಾರದ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ. "ಬಾ ರುಬಿಯಾ, ಹೋಗುವ" ಹೀಗೆ ಪ್ರೀತಿಸುವವರಿಬ್ಬರು ಅಂತಸ್ತುಗಳ, ಪ್ರತಿಷ್ಟಿತ ಕುಟುಂಬಗಳ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಸಿಗದೇ ಎಲ್ಲರನ್ನು ದಿಕ್ಕರಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ತಮ್ಮ ಜೀವನ ಮುಖ್ಯ ಎಂದು ಊರು ಬಟ್ಟು ಹೋಗುವ ಧೈರ್ಹ ತೋರಿಸುವುದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಬದಲಾವಣೆಯ ಹಂತ.

'ಹಲ್ಲೆಯ ನಂತರ', 'ಪ್ರಗತಿಪಥ ಅಥವಾ ದನದ ಬಾಲ' ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಸ್ತು ಒಂದೇ ಆಗಿದ್ದು ಮನುಷ್ಯ ದುರಾಸೆಗೆ ಹೇಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾನೆ, ಕಷ್ಟದ ಸಮಯ ಬಂದಾಗ ಹೇಗೆ ಪುನಃ ನೆರವಿಗೆ ಬಂದು ಮಾನವೀಯತೆ ಮರೆಯುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಮತಾಂತರದ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖದ ವಿಕಟ ಪರಿಚಯ ನೀಡುವ "ದೇವರುಗಳ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ" ಕಥೆಯನ್ನು ಬೊಳುವಾರು ದೇವರುಗಳು ಮಾತ್ರ ಬಳಸುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಬರೆದಂತಿದೆ. ಈ ಕಥೆಯ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ಅದನ್ನು ಓದುವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸವಿಯಲು ಸಾಧ್ಯ. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಧರ್ಮ ಯಾವುದೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಕುರುಡಾಗಿ ನಂಬುವ ಜನರು ಒಂದೇ 'ಜಾತಿಯವರು, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಾವು ನಂಬುವ ದೇವರು ಧರ್ಮಗಳಿಗಿಂತ ತಮ್ಮ ಲೌಕಿಕ ಲಾಭಗಳೇ ಮುಖ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಥೆಯ ಕೊನೆಯ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ "ಅಲ್ಲಾಹು ನಿಮಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು, ಹಾಸಿಗೆಯನ್ನಾಗಿಯೂ, ಆಕಾಶವನ್ನು ಮೇಲ್ಛಾವಣಿಯನ್ನಾಗಿಯೂ ರಚಿಸಿಕೊಟ್ಟನು. ಅವನು ನಿಮಗಾಗಿ ಸುಂದರ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿರುತ್ತಾನೆ....... ಆಮೆನ್" ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ.[12]

ಈ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ಕಥೆಗಳು ಮುಸ್ಲಿಂರನ್ನು ಸಂಕೇತಗಳೆಂಬಂತೆ ನೋಡುವ ಕುರುಡು ದೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಅವರ ನಿತ್ಯದ ಬದುಕಿನ ಮುಖಾಮುಖಿಯನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಶೋಧಿಸುವ ಕಥೆಗಳಾಗಿವೆ. ನಿಷ್ಠೂರ ವ್ಯಂಗ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರೆದ 'ದೇವರುಗಳ ರಾಜ್ಯ' ದಲ್ಲಿ ಕ್ರೌರ್ಯ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಂದು ದಾಳದಂತೆ ಬಳಸುವ ಮಾನವೀಯತೆ ಎಲ್ಲಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ ಸಮನಾಗಿರುವುದನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಅದಕ್ಕೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗ ಹಿಂಸೆಯ ಮತ್ತು ವಿದ್ರೋಹದ ಗುಣಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಕಥೆ ಧಾರ್ಮಿವಾಗಿ ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕತೆಯಲ್ಲಿ ಲೇಖಕರು ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವ ದೇವರನ್ನೇ ಮತ್ತೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಅವನ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿರುವುದು ದೇವರು ಆಳ್ವಿಕೆ ನಡೆಉಸುವುದನ್ನು ಓದುಗರು ನೋಡುವ ಹಾಗೇ ಕಥೆಯನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ದೇವಾಲಯವಿದೆ. ಚರ್ಚು ಇದೆ. ಮಸೀದಿಯಿದೆ ಹಾಗೇ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು ಇವೆ. ಶ್ರೀಮಂತರಿಂದ ಕೂಡಿದ ಊರು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಬಡವರನ್ನು ಪೋಷಿಸುವ ಊರು. ಅದರಲ್ಲಿ 'ಜೋಸೆಫ್ ಡಿಕಾಸ್ಟ' ಎನ್ನುವ

---

[12] ಆಯ್ದ ಕಥಗಳು, ಬೊಳುವಾರು ಮಹಮ್ಮದ್ ಕುಂಞ, ಮುನ್ನುಡಿ, ಡಿ.ಕೆ.ಶ್ಯಾಮಸುಂದರ ರಾವ್, ಪು16

ಯುವಕ ಮರದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವ ಒಂದು ದಿನ ಕಾಲು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಊರು ಬಿಟ್ಟು ನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡಿ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ. ಒಮ್ಮೆ ಸಾವಿನ ಸಂದರ್ಭದಿಂದ ನೊಂದ ಜೋಸೆಫ್ ನಗರ ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ಊರು ಸೇರುತ್ತಾನೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಮಸೀದಿಯ ಸಾಹುಕಾರರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಮತಾಂತರ ಮಾಡಿಸುವಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಮತಾಂತರದ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳು ನೆರವೇರುತ್ತವೆ, ಜೋಸೆಫ್ ಡಿಕಾಸ್ಟ 'ರಹಮತ್' ಎಂದು ಪುನರ್ ನಾಮಾಂಕಿತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆಂದು ಇವನ ಜೀವನವೇನು ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಚರ್ಚಿನ ಹತ್ತಿರ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದ ಜೋಸೆಫ್, ಮತಾಂತರದ ನಂತರ ರಹಮತ್ ಆಗಿ ಮಸೀದಿಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುತ್ತಾನೆ, ಇಲ್ಲಿ ಮತಾಂತರವಾದರೂ ಆಗದೇ ಇದ್ದರೂ ಜೋಸೆಫ್/ರಹಮತ್ ಜೀವನವೇನು ಬದಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

'ದಫನ್' ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ಮಗನ ಸಂಬಂಧದ ಬಗ್ಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ಮುಸ್ಲಿಂ ತಾಯಿಯೊಬ್ಬಳು, ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಸುರೇಶ ಶೆಣ್ಯೆ ಎನ್ನುವ ಹುಡುಗನನ್ನು ಸಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಅಮ್ಮ-ಮಗ ಇಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಆಚರಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಚಕಾರವೆತ್ತದೆ, ಮಾಡುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲೇ ದೇವರನ್ನು ಕಾಣಬೇಕೆಂಬ ಸಂದೇಶ ನೀಡುತ್ತಲೇ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಮಗನಿಗಾಗಿ ತಾಯಿಗಾಗಿ ಮಗ ನಾನು ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಬಹುದಿತ್ತು ತನ್ನ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯವೇ ತನ್ನ ತಾಯಿ ಅಗಲಿಕೆಗೆ ಕಾರಣ ಎಂದು ನೊಂದು ನುಡಿವುದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಕಥೆ ತಾಯಿ-ಮಗನ ಮಧುರ ಬಾಂಧ್ಯವ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಮಗನಿಗಾಗಿ ತಾಯಿ ತನ್ನ ಇರುವ ಒಂದೇ ಅಲಿಕತ್ತುನ್ನು ಕಳಿಸುವುದು ಅದೇ ಸಾಕು ತಾಯಿಗಾಗಿ ಮಗ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದು, ಅವಳ ಆರೋಗ್ಯ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಊರಿಗೆ ಬರುವುದು. ತಾಯಿಯ ಬೀಡಿಸೇದುವ ದುರಾಭ್ಯಾಕ್ಕೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಲು ಹೋಗಿ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಸೋತು ತಾನು ತಾಯಿಯೊಂದಿಗೆ ಬೀಡಿ ಸೇದುವುದು, ಕೊನೆಗೆ ಉಬ್ಬಸ ರೋಗದಿಂದ ತಾಯಿ ಕೊನೆಯುಸಿರು ಎಳೆದಾಗ ಯಾವ ಧರ್ಮದ ಆಚರಣೆಯ ರೀತಿ ವಿಧಿ-ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವುದು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಯಾರಿಗೂ ಹೆದರದೇ, ತನ್ನ ತಾಯಿ ನಂಬಿದ್ದ ಅಲ್ಲಾಹುವಿನ ಮಸೀದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ದಫನ್ ಕಾರ್ಯ ನೆರವೇರಿಸುವುದು. ಆದರೆ ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳು ನೆರವೇರುವಾಗ ತನ್ನ ಹಿಂದೂತ್ವ ನೆನಪಾಗಿ ತಾಯಿಯನ್ನು ಭೂಮಿಯೊಳಗೆ ಇಡುವುದನ್ನು ನೋಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಭಾರವಾದ ಹೃದಯದಿಂದ ಹೊರೆಗೆ

ಉಳಿಯುವುದು. ಒಬ್ಬ ಜಾತಿಗೆಟ್ಟ ಹುಡುಗನ ತಾಯಿ ತೀರಿಕೊಂಡಳು, ಜಾತಿ ಬಾಂಧವರು ಅವಳನ್ನು ಮಣ್ಣು ಮಾಡಿದರು, ಇದರಲ್ಲೇನಿದೆ ವಿಶೇಷ ? ಎಂದು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಉಳಿಯುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದು ಲೇಖಕರದೋ, ಸುರೇಶ ಶೆಣೈದೋ, ಇಲ್ಲಾ ಓದುಗರದೋ ಗೊತ್ತಾಗದು.

'ಮಾರಾಟ' ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ವೇಶ್ಯವಾಟಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವೇಶ್ಯೆಯೊಬ್ಬಳು ತನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಲು ತನ್ನಂತೆ ವೇಶ್ಯೆಯಾಗಬಾರದೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ತಾನು ಪೋಲಿಸ್‌ನವರ ಪಾಲಾದರೂ, ಸಮಾಜ ವೇಶ್ಯೆ ಎಂದು ಕರೆದರೂ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು, ನನ್ನ ಮಗಳದ್ದೂ ಮಾರಾಟವಾಗುವುದು ಬೇಡ ಅಂತ ಹೇಳಿ ತನ್ನ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಡುಗ ಸಿಕ್ಕರೂ ತಾಯಿಯು ವೇಶ್ಯೆ ಎಂದು ಮಗಳನ್ನು ಹಾಗೇ ನೋಡುವ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಬೇಸತ್ತು ರಹೀಂ ಎನ್ನುವ ಇಸ್ಲಾಂ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹ ಮಾಡುವುದು. "ನನ್ನ ಮಾರಾಟವಾದದ್ದೇ ನನ್ನ ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಮಗಳದ್ದೂ ಮಾರಾಟವಾಗುವುದು ಬೇಡ ಅಂತ ಹೇಳಿಯೇ ಅ ಹುಡುಗನನ್ನು ಕರೆದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು. ಅವನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಇದೆ ಎಂದು ಅವನ ತಾಯಿಗೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಗೆಯುಂಟು, ಹು... ದೇಹ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ ನನಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಜಾತಿ ಮಾರಾಟದ ಕಾರಣ ಹೇಳಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಕೊಡಿ, ಎಂದು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವ ತಾಯಿಯ ಚಿತ್ರಣ ಹೃದಯ ವಿದ್ರಾವಕವಾಗಿದೆ.

'ಪ್ರವಾದಿಯ ಮುಖ ಚಿತ್ರ' ಕಥೆಯ ಹೊಟ್ಟೆ ಪಾಡಿಗಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಮಂಕುಬೂದಿ ಎರಚುವ ಚಿಲ್ಲರೆ ಠಕ್ಕನಾಗಲೀ ಅವನಿಂದ ಮೋಸ ಹೋದವರಾಗಲೀ ಸಂಕೇತಗಳಲ್ಲ. ಅವರೆಲ್ಲರು ನಿಜ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೋಮುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿತ್ಯ ಕಾಣಸುವವರ ಪ್ರತಿರೂಪಗಳೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರವಾದಿ ಮಹಮದ್‌ರ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಮಾರಲು ಬರುವ ಒಬ್ಬ ಯುವಕ ತನ್ನ ಜೀವನ ಸಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಂಡುಕೊಂಡ ಒಂದು ವ್ಯಾಪಾರವಿದು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರ ಕೂತೂಹಲದ ದ್ಯೋತಹನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರವಾದಿ ಇದ್ದರೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲದರ ಲಾಭ ಪಡೆಯುವ ಮೋಣಜ್ಜ ಸಾಹುಕಾರರ ಮುಖ ಸಹ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಸ.ಹಿ.ಪ್ರಾ ಶಾಲೆಯ ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ತರ್, ಜೋಯಿಸರು ಒಮ್ಮೆ ಮೊಣಜ್ಜನವರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ ...... ಯಾರೋ ಪೈಗಂಬರ ಚಿತ್ರ ......" ನಕ್ಕು ಮೋಣಜ್ಜ ಹೀಗೆ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಾರೆ, "ಇದ್ದರೂ

ಇರಬಹುದು ಮಾಸ್ತ್ರೆ, ಕಿರಿಸ್ತಾನರ ಯೇಸು ಹುಟ್ಟಿದ ಐನೂರು ವರ್ಷದ ನಂತರ ಹುಟ್ಟಿದವರು ನಮ್ಮ ಪ್ರವಾದಿಗಳು. ಯಾವಾಗ ಯೇಸುವಿನ ಚಿತ್ರ ಉಂಟೋ, ನಮ್ಮ ಪ್ರವಾದಿಗಳದ್ದು ಇದ್ದರೆ ತಪ್ಪೇನೂ ಅಲ್ಲ, ಏನಂತೀರಿ ಜೋಯಿಸ್ರೆ .....?" ಎಂದು ಮರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಸೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕೊನೆಗೆ ಸಾಹುಕಾರರು, ಮೋಣಜ್ಜನವರು, ಆದಂಖಾನರು ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಮಸೀದಿಯಲ್ಲಿ "ಮಲೋಮ" ಶಾಸ್ತ್ರ ಓದಿಸಿ, ಈ ಪ್ರವಾದಿ ಪೈಗಂಬರ್ ಚಿತ್ರ ಪಟಕ್ಕೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸಾಹುಕಾರರು ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ತಿಜೋರಿಯ ಒಳಗಿರಿಸಿದ್ದ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಯ ಚಿತ್ರಪಟವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ "ಮುಂದಿನ ಸಲವೂ ಜಮಾತ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷಪಟ್ಟ ನನಗೇ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಪ್ಪಾ" ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಕಥೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

'ಗುಟ್ಟೊಂದು ಹೇಳಿದರೆ' ಕಥೆಯು **'ಮಾರಾಟ'** ಕಥಯ ಹಾಗೆ ವೇಶ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿರುವ ಕಥೆಯಾಗಿದೆ. ಮಾರಾಟ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ಮಗಳನ್ನು ವೇಶ್ಯ ಜೀವನದಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಊರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ವೇಶ್ಯಾವಾಟಿಕೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಅದನ್ನು ತಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ವಂಚನೆಯಿಂದ ತಾವೇ ಸಿಕ್ಕಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಖಾದರ್ ಮತ್ತು ರಹೀಮನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ವೇಶ್ಯಾವಾಟಿಕೆ ನಡೆಸುವುದೆ ಪಾಪವಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ರಹೀಮನ ಮಾತಿಗೆ ಖಾದರ್ "ಊರೊಳಗೆ ಹೆಂಗಸರು ಮಾತ್ರ ಇದ್ದರೆ ಸೂಳೆಗಾರಿಕೆ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ". ಅಷ್ಟಾಗಿ ಪ್ರಪಂಚ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದ ರಹೀಮ ಖಾದರನ ಈ ಮಾತಿಗೆ ಪಿಳಿ ಪಿಳಿ ಕಣ್ಣು ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಒಮ್ಮೆ ನದಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕಂಡ ಖಾದರ್, ರಹೀಮನಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಏನೂ ಅರಿಯದ ರಹೀಮನಿಗೆ ಆತಂಕ ಭಯ. ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದವನು ಖಾದರ ಮಾತ್ರ, ಅವನನ್ನು ಏನೂ ಪ್ರಶ್ನಿಸದೇ ಮಸೀದಿಗೆ ಕರೆತಂದಾಗ ರಹೀಮನಿಗೆ ತನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತ ಏನೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲರೂ ಅವರ ಮೇಲೆ ಅಪವಾದ ವರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಆಗುತ್ತಿರುವ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ತಡೆಯಬೇಕೆಂದು ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಸ್ಥಾನ-ಮಾನವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೇ ಸ್ನೇಹಿತ ಖಾದರ್‌ನ ಪರವಾಗಿ ನಿಂತು ಸಾಯಲು ಸಿದ್ಧನಾಗುತ್ತಾನೆ, ನಿಜವೇನೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಸ್ನೇಹಿತ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತಾನೆ. ಸ್ನೇಹಿತನ ಉಳಿವಿಕೆಗಾಗಿ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೇ ಸ್ನೇಹಿತನ ಪರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವ ರಹೀಮನ ಸ್ನೇಹ ಎಷ್ಟೊಂದು ಮಹತ್ತರವಾದದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

'ದಯವಿಟ್ಟು ಹೇಳುವಿರಾ' ಕಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕು. ಮುಸ್ಲಿಂ ಬರಹಗಾರನೊಬ್ಬನ ಕಥೆಯಲ್ಲಿನ ಮುಸ್ಲಿಂ ಪಾತ್ರವೊಂದು ಹಿಂದೂ ಬಗ್ಗೆ ನಿಜವಾದ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಓದುವಾಗ ಹಿಂದೂ ಮನಸ್ಸು ಕತೆಗಾರನ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಶಂಕಿಸುತ್ತದೆ. ಬದಲಾಗಿ ಅದೇ ಕಥೆಗಾರನ ಮುಸ್ಲಿಂ ಬಗೆಗಿನ ಹಳುಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ಕಥೆಗಾರನ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನ ಪಡುತ್ತದೆ. ಈ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮ ವಿವಾಹ ವಿಫಲವಾದ ಕಾರಣ ಅತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅಂತರ ಧರ್ಮಿಯ ಪ್ರೇಮ ವಿವಾಹಗಳನ್ನು ಹಿರಿಯರು, ಧರ್ಮದ ಮುಖಂಡರು ಖಂಡಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಪ್ರಾಣ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುವವರ ಕಥೆ ಅಡಿಗಿದೆ. 'ಅಂತರ್ ಧರ್ಮಿಯ ವಿವಾಹ ದಟ್ಟ ವಿರೋದದ ಛಾಯೆ' ಈ ಕಥೆಯಲ್ಲಿದೆ ಇಸ್ಮಾಲಿ – ಶಾಲಿನಿ ಹಿಂದೂ–ಮುಸ್ಲಿಂ ಯುವಕ–ಯುವತಿ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಪ್ರೀತಿಸಿ ಧರ್ಮದ ಕಾರಣ ವಿವಾಹವಾಗದೇ ಜೀವನ ಪೂರ್ತಿ ಹಾಗೇ ಇರುವ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಹಾಗೊಂದು ವೇಳೆ ಮದುವೆಯಗುವುದೇ ನಿಶ್ಚಯವಾದರೆ ಇಸ್ಮಾಲಿ "ನಮ್ಮ ಮಾತ್ರ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಕನ್‌ವರ್ಟ್ ಆಗುವುದಾದರೆ ಈ ಊರಿನ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲೇ ಶಾಲಿಯನ್ನು ಧಾರೆಯೆರದು ಕೊಡ್ತಾರಂತೆ", ಎನ್ನುವ ಹಿರಿಯರ ಮಾತಿಗೆ ಇಸ್ಮಾಲಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ವಿವಾಹದ ಮಾತುಕತೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ ಕಥೆಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಬದುಕಲು ಬಿಡುವಿರಾ? ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ.

'ಸೈತಾನ' ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ವಿವಾಹದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವ ಲೇಖಕರು ಹೆಣ್ಣಿನ ಜೀವನದ ಮತ್ತೊಂದು ಮಜಲುನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ವಿವಾಹವಾಗದೇ ಇದ್ದರೆ ಅದೊಂದೇ ಸಮಸ್ಯೆ, ವಿವಾಹವಾದರೆ ವಿವಾಹ ಜೀವನವೇ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಅವಳ ಅಂತ್ಯವನ್ನು ಕಾಣುವುದು ಈ ಕತೆಯ ವಸ್ತುವಾಗಿದೆ. ಅಮಿನಾಳನ್ನು ವಿವಾಹವಾದ ಸುಲೇಮಾನ್ ಮತ್ತೊಂದು ವಿವಾಹವಾಗ ಬೇಕೆಂಬ ಹುಚ್ಚು ಹಠದಿಂದ ಅಮಿನಾಳ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಘಾಸಿಗೊಳಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಅವಳಿಗೆ ಸೈತಾನ ಹಿಡಿದಿದೆ ಎಂಬ ಅಪಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿಸಿ ಅವಳನ್ನು ಸಾವಿಗೆ ತಳ್ಳುವ ಅತಿಮಾನುಷ ಚಿತ್ರ ಈ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮದಲ್ಲೂ ಸಹಜವೆನ್ನುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಬೊಳುವಾರು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅರಬ್ಬೀ ಮದುವೆಯನ್ನು ವಸ್ತುವಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರೆದ **'ಮುತ್ತುಚ್ಚೇರದ ಮುನ್ನುಡಿ'** ಕಥೆಯ ಮುಖಾಮುಖಿ ಪಾತ್ರಗಳಾದ ಕೋಯಾ ಮತ್ತು ರುಬಿಯಾ ಇಬ್ಬರೂ ಸಹ ಒಂದೇ ಬಗೆಯ ನಿಸ್ಸಹಾಯಕತೆಯ ಶೋಷಕ ಬದುಕಿನ ಅವಳಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ದಿಟ್ಟ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಈ ಕಥೆಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಆರ್ತನಾದ ಒಂದು ಆರೋಗ್ಯವಂತ ಬಂಡಾಯದ ಧ್ವನಿಯಾಗಿದೆ. ರುಬಿಯಾಬಿಯ ಮಗಳು ಉನ್ನೀಸಾ ಮದುವೆ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದು ಅವಳನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡಿದ್ದ ರುಬಿಯಾಬಿಗೆ ಬಡತನ, ಮದುವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಕನಿಷ್ಟ ಐದು ಸಾವಿರವಾದರೂ ಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಸಾಮಾಜದ ಮಧ್ಯೆ ಅರಬ್ಬೀ ಶೇಖರಿಗೆ ಹೇಗಾದರೂ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಸಲು ಹೊಂಚು ಹಾಕುವ ಬೀರಾನ್ ಕೋಯಾ ಹಸನ್ ಸಾಹೇಬರ ದೌರ್ಜನ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಹೇಗಾದರೂ ಸರಿ ತನ್ನ ಮಗಳು ವಿವಾಹವಾಗದೇ ಹಾಗೇ ಇದ್ದರೂ ಸರಿ ಏನೇ ಆದರೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ಹೆಣ್ಣುಕೊಟ್ಟು ಅನಾಹುತವಾಗುವ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿದ ಹೆಣೊಬ್ಬಳ ತನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಅರಬ್ ಮದುವೆಗೆ ವಿರೋಧಿಸಿ ಗೆಲ್ಲುವುದು ಸಾಧಿಸುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಮುತ್ತುಚ್ಚೇರದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೇ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಒಬ್ಬಳು ಹೆಣ್ಣು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದ್ದಳು ! ಪ್ರತಿಭಟಿಸ ಬಯಸುವ ನೂರಾರು ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಮುನ್ನುಡಿ ಬರೆದಂತೆ !

'ತಾಯಿ ಸತ್ಯ ತಂದೆ ನಂಬಿಕೆ' ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಧರ್ಮವು ಸಾರಿ ಹೇಳುವುದೇ **'ಜನ-ಮನ-ಗಣ'** ಕಥೆಯ ವಸ್ತುವಾಗಿದೆ. ಅಮೀನಾ – ಅಬ್ದುಲನೊಂದಿಗೆ ವಿವಾಹವಾಗಿದ್ದು ಅವನ ಸಾವಿನ ನಂತರ ಅವರ ಮನೆಯ ವಠಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಶಂಕರರಾವ್ ಎನ್ನುವನೊಂದಿಗೆ ಅನೈತಿಕ ಸಂಬಂಧ ವಿರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಅವನಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಒಂದು ಗುಂಡು ಮಗು ಅದನ್ನು ತಾಯಿಯಿಂದ ಬೇರೆ ಮಾಡಲು ಹವಣಿಸುವ ಸಮಾಜ ಕೊನೆಗೆ ಮಗನನ್ನ ಪಡೆಯಲು ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಮಗನ ಅಪಹರಣ ಮಾಡುವ ಅಮೀನಾ ಪೋಲಿಸು ಕೋರ್ಟು ಅಂತ ಅಲೆಯುವುದು ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಮುಂದೆ ತನೆಗೆ ನನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಗ ಖಾದರ್ ಇರುವನೆಂದು ಕೂಗಿ ಹೇಳುವುದು ಇಲ್ಲಿಯ ಸಹ ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಭಟಿಸುವ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಬೊಳುವಾರು ಅವರ **"ಒಂದು ತುಂಡು ಗೋಡೆ"** ಕಥೆಯ ವಸ್ತು ಬಹು ಚರ್ಚಿತ ಅಯೋಧ್ಯೆಯ ಮಂದಿರ ಮಸೀದಿ ಹಗರಣ. ಕಳೆದ ಸಹಸ್ರ ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು

ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಸದಾಸುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ಕೋಮು ವಿವಾದಗ್ರಸ್ತ ವಸ್ತುವೊಂದನ್ನು, ಜನ ಬದುಕಿನ ತೀರಾ ಸಹಜ ಕ್ರಿಯಯೆಂಬಂತೆ ಕಥೆ ಬರೆದು ಗೆಲ್ಲುವುದು, ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರೀತಿಯೊಂದನ್ನೇ ನಂಬಿರುವ ಬೊಳುವಾರು ಅವರಂತಹ ಕಥೆಗಾರರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ.

ಕೈಯಲ್ಲಿ ತಟ್ಟಿ ರೊಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ, ಮುತ್ತುಪ್ಪಾಡಿ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಬದುಕುವ ಬಡವಿ 'ಪಾತುಮ್ಮ' ಮತ್ತು ಕರ(ಕೈ) ಸೇವೆಗೆಂದು ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದ 'ಚಂದ್ರಣ್ಣ' ಇವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಕೋಮು ವೈಷಮ್ಯವೆಂದರೇನೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕನಸಿನಲ್ಲೂ ಕಾಡಿದ್ದಲ್ಲ. ತಮಾಷೆಯೆಂದರೆ ಪಾತುಮ್ಮಳ 'ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟುವ' ಕ್ರಿಯೆಗೆ ನೆರವಾಗುವ ಚಂದ್ರಣ್ಣ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಕೂಸಾಗಿ, ಅವಳಂಥವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದೆಂದು ನಂಬಲಾಗದ 'ಕಟ್ಟಡ ಒಡೆಯುವ' ಕ್ರಿಯೆಯ ಭಾಗವೂ ಆಗಿಬಿಡುತ್ತಾನೆ.

ತಾನು ಮಾಡಿದ್ದು ಸರಿಯೇ ತಪ್ಪೇ ಎಂಬ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ ತನ್ನೊಳಗೆ ಕೊರಗುವ ಚಂದ್ರಣ್ಣನಿಗೆ ಪಾತುಮ್ಮಳನ್ನು ಎದುರುಗೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಚಂದ್ರಣ್ಣ ಒಡೆದು ತಂದಿರಬಹುದಾದ ಗೋಡೆಯ ತುಂಡೊಂದನ್ನು ತನ್ನ ಮನೆ ಗೋಡೆ ಕಟ್ಟುವ ಕ್ರಿಯಗೆ ಬಳಸಲು ಆಸೆ ಪಡುವ ಪಾತುಮ್ಮಳ ಚಿತ್ರಣವು ನಮ್ಮ ನಡುವಿನ ಕೋಮು ವೈಷಮ್ಯವನ್ನು ಗಂಟುಮೂಟೆ ಕಟ್ಟಿ ಅಟ್ಟಕ್ಕೆಸೆಯುತ್ತದೆ. ವಸ್ತುವಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಕಥಾ ಸಂವಿಧಾನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಕನ್ನಡದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಥೆಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವ ಈ ಕಥೆ, ಬೊಳುವಾರರ ಉತ್ತಮ ಕತೆಗಳಲೊಂದು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿತವಾಗಿದೆ. ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಬಂದು ಮಾಯವಾಗುವ ಚಂದ್ರಣ್ಣನ ಅತ್ತೆಯ ಎರಡು ಸಹಜ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಅಯೋಧ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಒಡೆದು ಹಾಕಿದ್ದು ಮಂದಿರವನ್ನೋ ಅಥವಾ ಮಸೀದಿಯನ್ನೋ ಎಂಬ ಸಂಶಯವನ್ನು ಓದುಗರಲ್ಲಿ ಸದಾ ಕಾಲ ಉಳಿಸಿಬಿಡುತ್ತದೆ[13].

ಪ್ರೀತಿ–ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯುಂಟಾದಾಗ ಆಗುವ ಅವಮಾನದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಇಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಣ್ಣ. ಆದರೆ ಏನೇ ಆದರೂ ತನ್ನ ದೇವರ ಮೇಲಿನ ನಂಬಿಕೆಯಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯ ಎನ್ನುವ ಫಾತುಮ್ಮ, ಇಬ್ಬರ ನಡುವಿನ ವಿಶ್ವಾಸ ಓದುಗರನ್ನು ಅನುಕಂಪದಲ್ಲಿ ತಳ್ಳುತ್ತದೆ.

---

[13] ಆಯ್ದ ಕಥೆಗಳು ಬೊಳುವಾರು ಮಹಮ್ಮದ ಕುಂಞ, ಮುನ್ನುಡಿ, ಡಿ.ಕೆ.ಶ್ಯಾಮಸುಂದರ ರಾವ್, ಪು16

'ಕೇಸರಿ ಬಿಳಿ ಹಸರು ಮೂರು ಬಣ್ಣ ನಡುವೆ ಚಕ್ರವು' ಕಥೆಯ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯೇ ಹೇಳುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ಮೂರು ಧರ್ಮದ ಜನರ ಜೀವನ ಚಿತ್ರಣವಿದೆ. ಮಸೀದಿಯ ಮೌಲ್ವಿಯವರಿದ್ದಾರೆ, ಮಠದ ಸ್ವಾಮೀಜಿಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಇಗರ್ಜಿಯ ಗುರುಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಜನರೆಲ್ಲ ಒಂದೊಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಬಾವುಟ ಹಾರಿಸುವುದೇ ಈ ಕಥೆಯ ವಸ್ತುವಾಗಿದೆ. ಹಾರಿಸುವಂತೆ ಬಣ್ಣಗಳ ಬಾವುಟದ ಬಣ್ಣ ಕೆಲವರಿಗೆ ಇಷ್ಟವಾಗಿ ಅದೇ ಬಣ್ಣದ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಹೊಲಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಖಾದರ್ ಮೀನಿನ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಬಣ್ಣದ ಬಟ್ಟೆಧರಿಸುವುದೆಂದರೆ ಬಲು ಪ್ರೀತಿ. ಹಾಗೆಯೇ ಎಲ್ಲಾ ಕೋವು ಜನರೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಸ್ವಭಾವ ಅವನದು. ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂ ದೂರವಾಗಿದ್ದ ಸಿದ್ದಪ್ಪ, ಬಿ.ಆರ್.ರಾಯರು, ಸುಲೇಮಾನ್ ಸಾಹುಕಾರರು ಎಲ್ಲರೂ ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರ ಮಗಳ ಮದುವೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗುವ ಉದ್ದೇಶದ ಹಿಂದೆ ಕಾರಣ ಹುಡುಕುತ್ತಾ ನಿಲ್ಲುವ ಸಿದ್ದಪ್ಪ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತಾರೆ.

'ಮೀನು ಮಾರುವವನು' ಕಥೆಯಲ್ಲಿ 'ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ' ಪ್ರಮುಖ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿತ್ತು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿದು ಮೇಲೆ ಬರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಯಾವುದೋ ಗ್ರಹಗತಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಪುನಃ ಮೊದಲಿನ ಹಂತಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಲ್ಲುವ ಚಿತ್ರಣ ಇಲ್ಲಿದೆ. "ಮೀನು ಮಾರುವವನು ಬಳಿಕ ಹಡಗು ಖರೀದಿಸುತ್ತಾನೆ; ಹಡಗು ಮುಳುಗಿದರೆ ಬಳಿಕ ಮೀನು ಮಾರುತ್ತಾನೆ" – ಬೊಮ್ಮ ಎಂಬ ಸುಭಾಷಿತದೊಂದಿಗೆ ಆರಂಭವಾಗುವ ಕಥೆ ಎಂದು ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ, ಗ್ರಹಗತಿ ಎಂದು ನಂಬದೇ ತನ್ನ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಸೈಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಮೀನು ಮಾರಿಕೊಂಡು ಊರೂರು ಸುತ್ತುವ ರಝಾಕ್‌ನ ಸುತ್ತ ನಡೆಯುವ ಕಥೆ. ಎಂದೂ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ನಂಬದಿದ್ದ ರಝಾಕ್ ಒಮ್ಮೆ ಅಬ್ರಾಮಣ್ಣನ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟು ಬಿದ್ದು ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಶಿರೋಮಣಿ ವಿದ್ವಾನ್ ಸುಬ್ರಾಯ ಜೋಯಿಸರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ತನ್ನ ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಮೀನು ಮಾರುವ ಉದ್ಯೋಗ ಮಡುತ್ತಾನೆ. ಇದೇ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೆಕೆಂಡ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಅಂಬಾಸಿಡರ್ ಕಾರು ಖರಿದಿಸುವವನಿದ್ದ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸಲು ಜೋಯಿಸರ ಬಳಿ ಬಂದಿದ್ದ ರಝಾಕನಿಗೆ ಜೋಯಿಸರು "ನೋಡು ಇವನೆ ನಿನ್ನೆ ಅದ್ರಾಮ ಬ್ಯಾರಿ ಬಂದಿದ್ದಾಗಲೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಭವಿಷ್ಯ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದು ವರ್ತಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ ತೃಪ್ತಿ ಇಲ್ಲದವನಿಗೆ. ನಾಳೆ ಏನಾದೀತೋ ಎಂದು ಭಯ ಪಡುವವನಿಗೆ. ನಿನಗೆ ಈಗ ಇದರ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ನೀನೆಲ್ಲ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಆಗಿದೆ. ಅಡ್ವಾನ್ಸು ಕೂಡಾ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀಯಂತೆ. ಇನ್ನು

ಈಗ ನಾನು ನನ್ನ ಕವಡೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಂತೆ ನಿನಗೆ ವಾಹನ ಖರೀದಿಯಿಂದಾಗಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಅಂತ ಹೇಳಿಬಿಟ್ರೆ ನೀನು ಕಾರು ಖರೀದಿಸುವುದೇ ಇಲ್ಲಾ ?" ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದರು.

ಹೀಗಿರುವಾಗ ಒಮ್ಮೆ ರಜ್ಞಾಕ್‌ಗೆ ಅಪಘಾತವಾದಾಗ ಅವನಿಗೆ ಏನಾಗಿರಿವುದೋ ಎಂಬ ವಿಷಯ ತಿಳಿದಾಗ ಜೋಯಿಸರು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಅರೆಪ್ರಜ್ಞಾವಸ್ಥೆಗೆ ತೆರಳಿದ್ದರು. ಬಾಯಿಯಿಂದ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದೇ ಮಾತು "ಮೀನಿನ ಹುಡುಗ ಮತ್ತೆ ಸೈಕಲಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾನಂತೆ" ಅಪಘಾತವಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಅನುಮಾನ ಜೋಯಿಸರಿಗೆ ವಿಷಯ ತಿಳಿದಿತ್ತೇ? ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ ರಜ್ಞಾಕನನ್ನು ತಡೆಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಏಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಸುವ ಜನರೇ ಹೆಚ್ಚು. ಅಯ್ಯೋ ಯಾವುದೇ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲದೆ ರಜ್ಞಾಕ್ ಮರಳಿ ಬಂದಾಗ ಅದ್ರಾಮಬ್ಯಾರಿ ಅಚ್ಚರಿಯಿಂದ ಉದ್ಗರಿಸಿದರು ಯಾ ಅಲ್ಲಾ ಜೋಯಿಸರ ಮಾತು ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಸತ್ಯ. ರಜ್ಞಾಕ್ ಮತ್ತೆ ಸೈಕಲಲ್ಲಿ ಮೀನು ವ್ಯಾಪಾರ ಆರಂಭಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವೆಂದರೆ ಈವತ್ತೇ ಅವರ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತೆ ಸುರುವಾಗಿದೆ. ಎಂದು ಮಾತು ಮುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೇ ರಜ್ಞಾಕ್ ಪಾಂ .... ಪಾಂ ...... ಸದಸು ಮಾಡುತ್ತ ಸೈಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೀನು ಮಾರಲು ಹೋರಟ್ಟಿದ್ದ. ಧರ್ಮ ಯಾವುದಾದರೇನು ಜೋತಿಷ್ಯ ದೊಡ್ಡದೆಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

'ಓದು' ಕಥೆಯೂ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಇಡೀ ಕಥೆಯೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕುರಿತೇ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು. ಒಂದು ಹಿಂದುಳಿದ ಸಮುದಾಯದ ಜನರನ್ನು ಓದಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುವ ಗುಡ್ಡೆ ಶಾಲೆಯ ಪ್ರೊಬೇಷನರಿ ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ಟರ್ ನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟರ ಶ್ರಮ ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕದ್ದು. ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಗುಡ್ಡೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ದಿನಾಚರಣೆ ಆಚರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಶಿಕ್ಷಕರೆಲ್ಲರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ತಹಶೀಲ್ದಾರರು, ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ನೆಹರು–ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೋಲಿಕೆಯ ಮಾತುಗಳು ಬರುತ್ತದೆ.

ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗುಡ್ಡೆ ಶಾಲೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ನಾರಾಯಣಭಟ್ಟರು ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ಟರ್ ಆಗಿ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಾಗಿನಿಂದ ಕೇವಲ ಐದೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇಡೀ ಊರಿಗೆ ಊರೆ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ಟರ್‌ಗಳು ಬಂದರು ಹೋದರು. ಆದರೆ ನಾರಾಯಣಭಟ್ಟರಂತಹ

ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಹೊಂದಿದ್ದ ಮಾಸ್ತರು ಯಾರು ಅಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಶಾಲೆಯ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕಿ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರ ಹೆಂಡತಿ ಸುನಂದ ಬಾಯಿ. ಬಂದ ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ತರರೆಲ್ಲಾ ಚಾರ್ಜು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೂರನೇ ದಿನವೇ ವರ್ಗ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಆರಾಮದ ಕೆಲಸ. ಆದರೆ ನಾರಾಯಣಭಟ್ಟರ ಆಗಮನ ಇವರ ದಿನಚರಿಯನ್ನು ಬದಲಿಸಿತು. ಅವರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಗೆ ಒಗ್ಗಿಕೊಂಡರು. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ಮನೆ ಬಾಡಿಗಿಗೆ ಕೊಡಿಸುವ ಜವಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡರು. ಇದಕ್ಕೆ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ ಉಸ್ಮಾನ್ ಸಾಹೇಬರು ಸಾತು ನೀಡಿದರೂ ಇದ್ದಕ್ಕಿದಂತೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಪ್ಲೇಟು ಬದಲಿಸಿದ್ದರು. ಕಾರಣ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದು.

ಕೊನೆಗೆ ಶಾನುಭೋಗರ ಮೌನವನ್ನು ತಮ್ಮ ಬಗೆಗಿನ ಅಸಡ್ಡೆಯೆಂದೇ ಭಾವಿಸಿದ ಸಾಹೇಬರು, "ಬೆಕ್ಕು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಹಾಲು ಕುಡಿದ್ರೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಗುವುದಿಲ್ವಾ? ನಮ್ಮ ಜಮಾತಿನ ಮಾನಮಾರ್ಯದೆ ಏಲು ಹಾಕಲಿಕ್ಕಂತೇ ಕಂಡ ಕಂಡವರಿಗೆ ಕಾಲೆತ್ತುವ ಆ ಬಿಕ್ನಾಸಿ ಸಾರಮ್ಮಳ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಈ ನಿಮ್ಮ ಮಾಸ್ಟ್ರನ ಠಿಕಾಣಿಯಂತೆ ?! ನಾನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡಿಲ್ಲ ಹೌದು, ಆದ್ರೆ ಉಲ್ಲಾಳದ ಮುಬಾಮಿನ ಆಣೆ ಹಾಕಿ ಹೇಳ್ತೆನೆ; ನಾನು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವ ಜನ ಅಲ್ಲ ಅಂತ. ಅವರಿವರು ಅಂತ ಬೇರೆ ಯಾರು ಬಂದು ಹೇಳಿದ್ರೂ ನಾನು ನಂಬ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವಳ ಜೊತೆ ಏಗಲಾರದೆ ಅದ್ಯಾವಳನ್ನೋ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಊರು ಬಿಟ್ನಲ್ಲ ಇವಳ ಗಂಡ ಅದ್ರಾಮ; ಅವನ ತಮ್ಮ ....., ಅಧೆ ನಮ್ಮ ಕರೀಂ ಖಾನರ ಸೈಕಲ್ ಷಾಪಿನಲ್ಲಿದ್ದಾನಲ್ಲ ಹುಡುಗ – ಅವನೇ ಬಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ನಾನು ನಂಬೇಕಾ ಬೇಡ್ವಾ ?: ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ, 'ನೀವೇನು ಹೇಳ್ತೀರಿ ಇದಕ್ಕೆ?' ಎನ್ನುವ ನೋಟ ಬೀರಿದರು.

ಶ್ಯಾನುಭೋಗರಿಗೆ ನಿಂತ ನೆಲವೇ ಕುಸಿದ ಅನುಭವ, ನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟರು ಇಂತಹ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ? ನಂಬ ಬಹುದೆ ! ಎಂದು ಯೋಚನೆಗೆ ಬಿದ್ದರು ಶಾನುಭೋಗರು. "ನನಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಏನೇನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಸಾಹೇಬ್ರೇ. ನಾನೇ ಇದರ ಮೂಲ ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಬಿಡುತ್ತೇನೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮನೆ ಕಡೆ ದಾಪುಗಾಲಿಟ್ಟರು. ಮಾಸ್ಟರ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಂಡತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಅರುಹಿದಾಗ ಸುನಂದಾ ಬಾಯಿ ಟೀಚರು ತಲೆ ಮೇಲೆ ಕೈ ಹೊತ್ತು ಕುಳಿತು ಬಿಟ್ಟರು.

ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಮದ್ರಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಕೈಮುಟ್ಟಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದ 'ಗಾಂಧಿ ಮಾಸ್ತರ್' ಎಂದೇ ಬಿರುದು ಪಡೆದಿದ್ದ ವಿದ್ವಾನ್ ನರಸಿಂಹ ಭಟ್ಟರ ಮಗ ನಾರಾಯಣಭಟ್ಟರು.

ನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟರು ಉಡುಪಿಯ ಲೋಕಲ್ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಸಿಸ್ಟಂಟ್ ಮಾಸ್ತರ್ ಆಗಿದ್ದು, ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಸರ್ವಿಸ್ ಜತೆಯಲ್ಲಿ, ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ಬಿ.ಎ.ಮಾಡಿದ್ದರ ಫಲವೆಂಬಂತೆ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ತರ್ ಎಂಬ ಕಿರೀಟದ ಸಹಿತ ಮುತ್ತುಪ್ಪಾಡಿ ಕಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆಯ ಆದೇಶ ಬಂದಾಗ ಹೆಂಡತಿ ಸುನಂದಾಬಾಯಿಯವರ ಕಾಲ್ಗುಣ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ನಂಬಿದ್ದರು. ಆದರೆ ತಂದೆ ಮಾತ್ರ ಮಗನಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ಬಿಟ್ಟು "ಇಕಾ ಮಾಣಿ, ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಸುವುದಷ್ಟೆ ನಿನ್ನ ಉದ್ಯೋಗದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದ್ರೆ ಇಲ್ಲೇ ಸಂತೆಕಟ್ಟೆ ಹತ್ರ ಹೋಟೆಲಿಟ್ಟು ಬಿಡು. ನಾನು ಮೂವತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳ ಮಾಸ್ತರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಸಂಬಳವನ್ನು ನೀನು ಎರಡೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬಾಚಿಕೊಳ್ಳುವೆ" ಎಂದು ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ ನೀನು ಬರಿಯ ಶಾಲೆಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇಡಿಯ ಊರಿಗೇ ಮಾರ್ಗತೋರಿಸುವವನು ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬೇಡವೆಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರು.

ತಂದೆಯ ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನಂತೆ ನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟರು ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರು. ಮುತ್ತುಪ್ಪಾಡಿಯ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸದಾನಂದನ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಊರಿನ ಟೀಚರ್ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಕಾಸಿಗೊಬ್ಬನಂತೆ ಲೀಡರುಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ "ಶಾಲಾ ಶಿಸ್ತು ಸಮಿತಿ" ರಚಿಸಿದ್ದು ಮರುದಿನದಿಂದಲೇ ಫಲಕೊಟ್ಟರು, ವಾರಿಜ ಟೀಚರು "ಫಸ್ಟ್‌ಬಸ್ ನಲ್ಲೇ ಶಾಲೆಗೆ ಬರಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ಸುನಂದಾಬಾಯಿ ಟೀಚರು ನೀಡಿದ್ದ ಹನ್ನೆರಡು ಸಸಿಗಳನ್ನು ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು ಮಕ್ಕಳು ತಾಮುಂದು, ನಾಮುಂದು ಎಂಬಂತೆ ನೀರೆರೆದು ಪೋಷಿಸಿದ್ದರು. ಶಾಲೆಯ ಸುತ್ತಾ ಮುಳ್ಳುಬೇಲಿ ಹಾಕಿಸಿದರು. ಶಾಲಾ ಕೋಟೆ ಸಿದ್ದಮಾಡಿ ನಂತರ ತಹಸಿಲ್ದಾರರಿಂದ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಶಾಲಾ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಎಂಟುನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದು ಸಹಾಯವಾಯಿತು.

ಮಕ್ಕಳ ದಿನಚರಿ ಬದಲಾಯಿತು. ನಾಲ್ಕು ದಿನ ಚಕ್ಕರು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗೆ ತಪ್ಪದೇ ಬರಲಾಂಭಿಸಿದ್ದರು. ಒಂದು ದಿನ ಗೈರು ಹಾಜರಾದರೂ ರಜ ಅರ್ಜಿ ಬರೆಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂಬ 'ರೂಲ್" ತಂದರು ಇದರಿಂದ ಇಡೀ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಬರೆಯಲು ಬರುತ್ತಿದ್ದವರೆಲ್ಲಾ ಓದು –ಬರಹ ಕಲಿತು ರಜ ಅರ್ಜಿ ಬರೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದು ಮಾಸ್ತರರಿಗೆ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿತ್ತು. ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಪರಿಹಾರಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಂದೇ ನಂಬಿರುವ ಸದಾನಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಾರಾಯಣಭಟ್ಟರ ಮುಂದಿರಿಸಿದ್ದ. ಶಾಲೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ ತಡವಾಗಿ ಬರುವುದು ಅವನ ತಪ್ಪಿನಿಂದ ಅಂತ

ಗೊತ್ತಾದ ಬಳಿಕ ಸುಮ್ಮನಿರುವುದು ಬಿಟ್ಟು ಹಟ ಹಿಡಿಯುವುದು ನನಗೇತಕೋ ಸರಿಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ" ಎಂದರು. ಶಿಸ್ತು ಸಮಿತಿಯ ನಾಯಕಿ ವಾರಿಜ ಟೀಚರು, ತನ್ನೆಲ್ಲಾ ಶಿಸ್ತು ಕ್ರಮಗಳು ಕಾಸಿಂನ ದಿನಚರಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಅಸಮರ್ಥವಾದಾಗ ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ತರರಿಗೆ ಆ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಮಾತಿನಲ್ಲೇ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರೂ ಕಾಸಿಂ ತಡವಾಗಿ ಶಾಲೆಗೆ ಬರುವುದು ಮುಂದುವರೆದಿದ್ದೇ, ಶುಕ್ರವಾರದಂದು ಉಳಿದು ಇನ್ನೆಲ್ಲಾ ದಿನಗಳು ಅವನು ತಡವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ದಿನಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಕಾರಣವೇನೆಂದು ಎಷ್ಟೇ ವಿಚಾರಿಸಿದರೂ ಹುಡುಗ ಬಾಯಿಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಮನೆಯ ವಿಳಾಸ ಕೇಳಿದಾಗ ಮಾಸ್ತರರಿಗೆ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬರಬಾರದೆಂದು ತಾಕೀತು ಮಾಡಿದ್ದ. ಆದರೂ ಅವನ ಎಚ್ಚರಿಗೆಯನ್ನು ಮೀರಿ ಮಾಸ್ಟರು ಒಮ್ಮೆ ಅವನ ಮನೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಅವನ ತಾಯಿಯಾದ ಸಾರಮ್ಮ ಮಾಸ್ಟರ್‌ರನ್ನು ಗೌರವದಿಂದಲೇ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು" ನಯವಾಗೇ ಮಾತನಾಡಿಸಿದರು. ಕಾಸಿಂ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಶಾಲೆಗೆ ಬರದೇ ತಡವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ತಿಳಿಸಲು ಕೇಳಿದರು. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ಮದ್ರಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಎರಡು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಅರೇಬಿಕ್ ಭಾಷೆಯ ಕುರಾನ್ ಓದಲು ಕಲಿಯುವುದರಿಂದ ಅವನು ತಡವಾಗಿ ಶಾಲೆಗೆ ಬರಲು ಕಾರಣ ಎಂದಳು. ಆ ವಿಷಯದ ಅರಿವಿದ್ದ ಮಾಸ್ಟರ್ "ನೋಡಿ ಇವರೇ ಇಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದ ಎರಡು ಬಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವುದೇ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ಮದ್ರಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಎರಡು ತಾಸು ಅರೇಬಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಕುರಾನ್ ಬಾಯಿಪಾಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಂತರ ಅಲ್ಲಿಂದ ಓದಿಕೊಂಡೇ ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದು ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ಲೆಕ್ಕ ಅಂತ ಕಲಿಯುವುದು ಸಾದ್ಯವಾದೀತಾ?" ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಸಾರಮ್ಮ "ನಾನು ಆರನೇ ಕ್ಲಾಸಿನವರೆಗೆ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದವಳು, ನಮ್ಮೂರಲ್ಲಿ ನಾನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಸಂಜೆ ಮಾತ್ರ ನಡೀತಿತ್ತು. ಇಲ್ಲೂ ಮೊದಲು ಹಾಗೆ ಇತ್ತಂತೆ. ಈಗಾ ಮಾತ್ರ ಬೆಳಗ್ಗೆ - ಸಂಜೆ ಮದ್ರಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ಜಮಾತಿನವರು ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಷ ದಾಟಿದರೆ ಕಾಸಿಂನ ಕುರಾನು ಓದು ಮುಗೀತದೆ". ಸಾರಮ್ಮ ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಳು. ಮಾಸ್ಟರರಿಗೆ ಈಗ ಜಮಾತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗ ವಿರಲಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಕಾಸಿಂನ ವರಟು ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಸರಿ ಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಖಾನರ ಜತೆ ವಿವರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ಆದಿತ್ಯವಾರ ಮುಂಜಾನೆಯೇ ಮಾಸ್ಟರು ಮುತ್ತುಪ್ಪಾಡಿಗೆ ಹೋಗುವ ಬಸ್ಸು ಹತ್ತಿದ್ದರು. ಮನುಷ್ಯ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಎಡವಿದರೂ ಫಲಿತಾಂಶ ಏನೂ ಬೇಕಾದರೂ

ಆಗಬಹುದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಖಾನರು ನಾರಾಯಣಭಟ್ಟರ ವಿಷಯವಾಗಿ ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡದೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ಮಾಸ್ತರರ ಹಾಗೂ ಸಾಮ್ಮನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅನೈತಿಕ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿರಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದ ಖಾನರು ಮಾಸ್ತರು ವಿಷಯ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗ "ನೀವು ಊರ ಹಿರಿಯರು, ನಿಮ್ಮ ಮಾತಿಗೆ ಬೆಲೆಯಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದ ವಿಷಯ ನಿಮಗೆ ಸರಿ ಅಂತ ಅನ್ನಿಸಿದರೆ, ನೀವು ಮದ್ರಾಸದ ಮಾಸ್ತರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕಾಸಿಂನಂತಹ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬೆಳಿಗ್ಗಿನ ಹೊತ್ತಿನ ಕುರಾನು ಪಾಠದಿಂದ ವಿನಾಯತಿ ಕೊಡಿಸಬೇಕು" ಎಂದರು.

ಜನರು ಮಂಗು ಬಡಿದವರಂತೆ ಬಾಯಿ ತೆರೆದು ಕುಳಿತುಬಿಟ್ಟರು. ಮಾಸ್ತರು ಸಾರಮ್ಮಳ ಮನೆಗೆ ಹೋದದ್ದು ಈ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಎಂಬುದು ಖಾತರಿಯಾಗಿ ಸಮಾಧಾನವೇನೋ ಆಗಿತ್ತು, ಆದರೆ ಮಾಸ್ತರು ಇದೀಗ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಗ್ಗಂಟಿನಂತೆ ಅನಿಸಿತು ಅವರಿಗೆ. ಹಾಗಂತ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಕುರಾನ್ ಪಾಠ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆ ಎಂದಾಗ ನೋಡಿ ಖಾನ್ ಸಾಹೇಬರೇ ನಿಮ್ಮ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಯಲು ಶಾಲೆಗೆ ಬರುವ ಮಕ್ಕಳೇ ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ನೀವೇ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರವೇ ಎಲ್ಲಾ ಜನರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ನೀಡುವಾಗ ನೀವೆಲ್ಲ ಯಾಕೆ ಲಾಭ ಪಡೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು. ಅದರ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಖಾನ್ ಸಾಹೇಬರಿಂದ ಬೀಳ್ಕೊಂಡು ಹಿಂದಿರುಗಿದ್ದ ಮಾಸ್ತರ್‌ರನ್ನು ಕಂಡು "ಯಾವುದೇ ಗಂಡಸನ್ನೂ ಅವನು ಗಂಡಸು ಅಂತ ಆಗಿದ್ರೆ, ಹೆಣ್ಣುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ನಂಬಬೇಡ" ಎಂದು ಸುನಂದಾಬಾಹಿ ಟೀಚರು ತಾಯಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡರು. ಸಾರಮ್ಮನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಾವೆ ಸ್ವತಃ ಮಾಸ್ತರರ ಹತ್ತಿರ ಕೇಳಿಬಿಡಬೇಕೆಂದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಟೀಚರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ಕಡೆಗೆ ನಾಲ್ಕಾರು ಮಂದಿ ಗಂಡಸರ ಜೊತೆ ಖಾನ್ ಸಾಹೇಬರು ಶಾಲೆಯ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ತಮ್ಮ ಪತಿಯನ್ನು ಕರೆದು ತರಲು ಮನೆಯ ಕಡೆಗೆ ಒಂದೇ ಉಸಿರಿನಲ್ಲಿ ಓಡಿದರು. ಶಾನುಭೋಗರಿಗೆ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿದರು. ಅವರು ಏನು ಅನಾಹುತ ಆಗುವುದೋ ಎಂಬ ಆತಂಕದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯ ಹತ್ತಿರ ಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ಶಾಲೆಯ ಕೊಠಡಿಯಿಂದ ಖಾನ್ ಸಾಹೇಬರು, ಪಂಚಾಯಿತಿನ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ ಉಸ್ಮಾನ್ ಸಾಹೇಬರು, ಜಮಾತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಸುಲೇಮಾನ್ ಸಾಹೇಬರು ಇದ್ದುದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ನಗುತ್ತಾ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದುದ್ದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಶಾನುಭೋಗರು ಒಳಹೋದರು ಅಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೋತು ನಿಂತರು. ನಂತರ ಜಮಾತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಸುಲೇಮಾನ್ ನಗುತ್ತಾ ಬನ್ನೀ ಶಾನುಭೊಗರೇ ನೀವು ಬಂದಿದ್ದೂ ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಆಯಿತು

ಎಂದು ನಗುತ್ತಾ "ನೋಡಿ ನಿಡ್ವಣ್ಣಾರೇ. ನಮ್ಮ ಸಾರಮ್ಮನ ಮಗ ಕಾಸಿಂ ಇದ್ದಾನಲ್ಲ, ಅವನು ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಶಾಲೆ ಇರುವ, ದಿವ್ಯ ಕುರಾನು ಓದಲು ಬೆಳಿಗ್ಗಿನ ಹೊತ್ತು ಮದ್ರಸಕ್ಕೆ ಬರುವ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬದ್ಲು ಶಾಲೆಯ ಪರೀಕ್ಷೆ ರಜೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡೆರಡು ಗಂಟೆ ಹೆಚ್ಚು ಓದಿಸಲು ನಮ್ಮ ಉಸ್ತಾದ್ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ" ಎಂದರು. "ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಾಹು ಇಷ್ಟ ಪಟ್ರೆ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯಾರೆಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳು ಈ ಶಾಲೆಗೆ ಬರಲು ತಯಾರಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಈ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡಲು ಜಮಾತ್ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದೆ", ಎಂದು ಶಾನುಭೋಗರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದರು. ಶಾನುಭೋಗರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅರಿತ ಖಾನ್ ಸಾಹೇಬರು ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣ ಮುತ್ತುಪೋಣು ಎನ್ನಬೇಕು ಎಂದು ಕೊಂಡಾಗ ಅವನು ಕಾಣದಿದ್ದುದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ಸುಮ್ಮನಾದರು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದ ಮಾಸ್ಟರ ನಡವಳಿಕೆಯ ನಿಜ ತಿಳಿದ ನಂತರ ಎಲ್ಲರೂ ಅವರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈ ಜೋಡಿಸಿದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ದೇವರ ದಯೆ ಎಂದೆಂದೂ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಬೊಳುವಾರು ಅವರು ಈ ಕಥೆಯ ಮೂಲಕ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಥೆಯ ಆರಂಭದಲ್ಲೇ ಹೇಳುವಂತೆ "ತೆರೆಗಳು ನಾವೆಯನ್ನು ಮುಳುಗಿಸಿ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ; ದಡ ಸೇರಿಸುತ್ತವೆ" – ಬೊಮ್ಮ. ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ನಿಜವಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಗೂ ಒಂದು ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಬೇಕು ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಿಗುವಂತಾಗಬೇಕು ಸರ್ಕಾರವೇ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯ ನೀಡುವಾಗ ಅದನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಾವೇಕೆ ಹಿಂಜರಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಜನರಲ್ಲಿ ಅರಿವನ್ನು ಮೂಡಿಸಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸಾರಿದ ನಾರಾಯಣಭಟ್ಟ ಮಾಸ್ಟರರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮುತ್ತುಪ್ಪಾಡಿ ಜನರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣವೆಂಬ ದಡವನ್ನು ಸೇರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿತ್ತು.

'ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಓಟ' ಕಥೆಯು ಭಾರತ–ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಇಬ್ಭಾಗವಾದ ಸಂದರ್ಭದ ಕಥೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ–ಪಾಕಿಸ್ತಾನದವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ನಾಡಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಪಡುವ ಕಷ್ಟ, ಸಾವು ನೋವು, ಭಯದ ಛಾಯೆ ಎಲ್ಲದರ ಜೊತೆಗೆ ತಮ್ಮ ತನವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಎಲ್ಲವನ್ನು ತೆರೆದಿಡುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಯ ಹೆಜ್ಜೆಯವರೆಗೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಓಟ ಎನ್ನುವುದು ಮುಂದುವರೆದೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ದೆಹಲಿಯ ನಿಜಾಮುದ್ದೀನ್ ದರ್ಗಾದಿಂದ ಶ್ರೀಮಂತರೊಬ್ಬರು ತೆರೆದಿದ್ದ 'ನಿರಾಶ್ರಿತರ ಶಿಬಿರ'ದಲ್ಲಿ 'ದಾಲ್ ರೋಟಿ'ಗಾಗಿ ಸಾಲು ನಿಂತಿದ್ದ ಎಲ್ಲರೂ ಒಕ್ಕೊರಲಿನಿಂದ 'ಜೈ ವಂದೇ ಮಾತರಂ' ಎಂದು ದನಿಗೂಡಿಸಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ತನ್ನತನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ನಿಂತಿದ್ದ 'ಚಾಂದ್ ಅಲಿ'ಯ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಮಡುಗಟ್ಟಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಮಾಹಿಂದರ್ ಕೌರ

ಮತ್ತು ಅವಳ ತಂಗಿ ತನ್ವೀರ್ ಕೌರ ಗಮನಿಸಿದ್ದರು. ಭಾರತ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಎರಡು ಭಾಗವಾದ ನಂತರ ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ತನ್ನ ಊರಿಗೆ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟ್ಟಿದ್ದ ಚಾಂದ್ ಅಲಿಯನ್ನು ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಗುರ್ತಿಸಿ ಮೊಹಿಂದರ್ ಕೌರ್ ಮತ್ತು ತನ್ವೀರ್ ಕೌರ್ ಚಾಂದ್ ಅಲಿಯನ್ನು ಅವರ ಮನೆಯವರೆಲ್ಲರೂ ಸಿಗುವವರೆಗೂ ತಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಉಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಬಲವಂತ ಮಾಡಿ ಕರೆತಂದಿದ್ದರೂ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ತನ್ವೀರಳ ಮಾತಿಗೆ ಸೋತು ಚಾಂದ್ ಅಲಿ ಅವರೊಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ದೆಹಲಿಗೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೇಗಾದರೂ ಪಂಚಾಬಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಿದ್ದ ಅವರು ಇದ್ದ ಒಡವೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮೊಡನೆ ತಂದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇವರ ಮಧ್ಯೆ ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಲು ಭಯಪಡುತ್ತಿದ್ದ ಚಾಂದ್ ಅಲಿ ಎಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಗುರುತು ಸಿಕ್ಕರೆ ತನ್ನನ್ನು ಕೊಂದುಬಿಡುವರೋ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳದೆ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಇದ್ದು ಅವರ ನೆರವಿಗೆ ನಿಂತಿದ್ದ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಇವೆಲ್ಲದರಿಂದ ದೂರಾಗಿ ತನ್ನ ಊರಿಗೆ ಹೋದರೆ ಸಾಕೆಂದು ಹೇಗೆ ಹೋಗುವುದೆಂದು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಾರ್ಗ ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನಿಗೆ ಹರೀಭಾಗ್‌ಗೆ ಹೋಗುವುದೇ ಜೀವನದ ಒಂದು ಪರಮಗುರಿ ಎಂದೇ ಭಾವಿಸಿದನು. ಅವನ ತೊಯ್ದಾಟ ಅಕ್ಕ-ತಂಗಿ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗಿತ್ತು. ಚಾಂದ್ ಅಲಿಯನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸಿ ಕರೆತಂದುದ್ದು ಬಹು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ !

ಸದಾ ಭಯದಿಂದ ಇರುತ್ತಿದ್ದ ಚಾಂದ ಅಲಿ ರಾಹುಲ್ ಸಿಂಗ್ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದುದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಇವನಾಗಲೇ ಈ ಶಿಬಿರದ ಲೀಡರ್ ಆಗಿರುವುನೆಂದು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಸಾಹಯಕನಾಗಿ ಅವನ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಧ್ವನಿ ಗೂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ವಂದೇ ಮಾತರಂ ಎಂದು ಆದರೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ 'ಅಲ್ಲಾಹು ನನ್ನನ್ನು ಮನ್ನಿಸು' ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ.

ಮುಂದೆ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುವ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಮೊಹಿಂದರ್ ಬಾಬಿ ತಿಳಿಸಿದಾಗ ಚಾಂದ್ ಅಲಿ, ತನ್ವೀರ್ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೇಗಾದರು ಮಾಡಿ ಮುಂಬೈ ಸೇರಿ ನಂತರ ತನ್ನ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಯೋಚನೆ ಚಾಂದ್ ಅಲಿಯದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ತನ್ವೀರ್ ಳಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಆಗಲೇ ಪ್ರೀತಿ ಮೊಳಕೆಯೊಡೆದಿತ್ತು. ತನ್ನ ಮೊಹಿಂದರ್ ಬಾಬಿಗಾಗಿ ಪ್ರಾಣವನ್ನೇ ಕೊಡಲು ತಯಾರಿದ್ದ ಆತ ಅವಳ ಮಾತಿಗಿಂತ ತಂಗಿ ತನ್ವೀರ್‌ಳ ಮಾತಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ತಲೆಬಾಗುತ್ತಿದ್ದ ರೀತಿ ಅವನನ್ನೇ ಅಧೀರನನ್ನಾಗಿಸಿತ್ತು. ಜೊತೆಗೆ ಅವನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಓಟ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆದಿತ್ತು.

ರೈಲು ನಿಲ್ದಾಣದ ಬಳಿ ಇಳಿದ ಎಲ್ಲರೂ ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳಸಬೇಕೆಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ. ಟಿಕೇಟು ಖರೀದಿಸಬೇಕೆಂದು ಚಾಂದ್ ಅಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಮಾಹಿತಿ ಸಿಗಬಹುದೇ ರೈಲು ಯಾವ ಯಾವ ಊರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ವಿಚಾರಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಚಾಂದ್ ಅಲಿಗೆ ಸಿಡಿಲೆರಗಿದಂತಾಯಿತು. ಆರಡಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ತೇಲುತ್ತಿದ್ದ ಏಳೆಂಟು ಬಣ್ಣಬಣ್ಣದ ಪೇಟಾಗಳು ನೇಣುಗಂಬಗಳ ತಲೆಗೆ ತೊಡಿಸಿದ ಮುಂದಾನುಗಳಂತೆ ಕಾಣಿಸಿದ್ದವು. ಚಾಂದ್ ಅಲಿ ಗಲಿಬಿಲಿಗೊಂಡು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿದ. ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಬೆವರು ಸಾಲುಗಟ್ಟಿತು.

ಬೆನ್ನ ಹಿಂದೆ ಯಾರೋ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ ಅನ್ನಿಸಿತು. ರಕ್ತ ಹೆಪ್ಪಾಯಿತು ಮೆಟ್ಟಲುಗಳ ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಯಾರೋ ಓಡಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಭಾಸವಾಯಿತು ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಒಡವೆಗಳನ್ನು ಮೆತ್ತಗೆ ಕೆಡವಿದ, ಮೆಟ್ಟಲುಗಳ ವಿರುದ್ಧ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಭಾರವಾದ ಹೆಜ್ಜೆಯರಿಸಿದ ; ಎರಡು ಹೆಜ್ಜೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬದಲಿಸಿದ. ಕ್ಷಣಕಾಲ ನಿಂತು ಕಡೆಗಣ್ಣಿನಿಂದ ಬೆನ್ನ ಹಿಂದೆ ದೃಷ್ಠಿ ಹಾಯಿಸಿದ. ಯಾರೂ ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಖಾತರಿ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಫ್ಲಾಟ್‌ಫಾರಂ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಓಡಲಾರಂಭಿಸಿದೆ.

ಒಂದು ಸಮುದಾಯದ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ನೆರವಾದ ನಾರಾಯಣಭಟ್ಟ ಮಾಸ್ಟರರ ಮಾನವೀಯತೆ ಒಂದೆಡೆಯಾದರೆ. ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಚಾಂದ್ ಅಲಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ದಡ ಸೇರಿದ ನಂತರ ಅವನ ಬಗ್ಗೆ ಅಸಡ್ಡೆ ತೋರಿಸುವ ಮೊಹಿಂದರ್ ಕುಟುಂಬದ ಸ್ವಾರ್ಥ ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ನಮಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ತೆರೆಗಳೇ ನಾವೆಯನ್ನು ದಡ ಸೇರಿಸಿದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ದಡ ಸೇರಿಸಿದ ನಾವಿಕನನ್ನೇ ತೆರೆಗಳು ನುಂಗಿ ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಮೊಹಿಂದರ್ ಕೌರ್ ತನ್ನ ಕುಟುಂಬ ಸಿಕ್ಕಿದ ಕೂಡಲೇ ಚಾಂದ್ ಅಲಿಯ ಗುರುತನ್ನೇ ಮರೆತುಬಿಡುತ್ತಾಳೆ. ತನ್ವೀರ್ ಪ್ರೀತಿಯ ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಚಾಂದ್ ಅಲಿಯು ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಓಟವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತಾನೆ.

ಹೀಗೆ ಈ ಬರಹಗಳು ಕತೆಗಾರರ ಧೋರಣೆ ಮತ್ತು ತಾತ್ವಿಕತೆಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಿವೆ. ಈ ನಿಲುವು ಅವರ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಮ್ಮಿರುವ ಬಗೆಯನ್ನು "ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ನೀಲಿ ಪರದೆ" ಕಥಾಸಂಕಲನದ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಬರಹ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ : 5

ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ನೀಲಿ ಪರದೆ

"ಹೂಂಕರಿಸಿ ಓಡುವವುಗಳ ಆಣೆ, ಕಿಡಿಹಾರಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುವವುಗಳ ಆಣೆ, ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಲ್ಲೆ ನಡೆಸುವವುಗಳ ಆಣೆ, ಅಲ್ಲಿ ಧೂಳೆಬ್ಬಿಸುವವುಗಳ ಸೈನ್ಯವ್ಯೂಹದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನುಗ್ಗುವವುಗಳಾಣೆ, ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಒಡೆತನ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕಣ್ಣು ಕಿವಿಗಳಷ್ಟನ್ನೇ ಪ್ರಮಾನವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡು ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯವಾಣಿಯನ್ನು ಅವಿವೇಕದಿಂದ ವಿಚಾರ ರಹಿತವಾಗಿ ಉದ್ದರಿಸುವವರನ್ನು ನರಕದ ಕೆಂಡರಾಶಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಿಸು" – ಬೊಳುವಾರು.

ಬೊಳುವಾರು ಅವರ ಮಹಾತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಕಥೆಗಳಲ್ಲೊಂದಾದ "ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ನೀಲಿ ಪರದೆ"ಯ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾ ವಿವರ್ಶಕ ಕೆ.ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಅವರು, ಗ್ರಂಥಸ್ಥವಾಗಿರುವ ಧರ್ಮಬೇರೆ, ಆದರ್ಶ ಬೇರೆ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವ ಬಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲ, ಅದೇ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಎಂಬ ಗ್ರಹಿಕೆಯೊಡನೆ ಬರೆಯುವ ಬೊಳುವಾರು, ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡಾ ಅನುಕಂಪದ ಅಥವಾ ಉದಾತ್ತೀಕರಿಸುವ ಧಾಟಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಸಮಾಜವನ್ನು ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಚಲನ ಶೀಲ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಿಸಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ತರದ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾರಾದರೂ ತಮ್ಮ ಬರವಣಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಆತ್ಮಾನುಕಂಪ ಗಳಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ತಾನು ಮಾಡಿ ಬಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಲೇಖಕನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದು ಸಾಧ್ಯ. ಹೀಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಕಥೆಗಳ, ಪಾತ್ರಗಳ ಬದುಕು, ಕನಸುಗಳು ನಲುಗಿ ಹೋಗಿರುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಲೆ ಆ ಕನಸುಗಳನ್ನು ನನಸು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಮಾಜದೊಳಗೆ ಇರುವ ಪಾತ್ರಗಳ ಹುನ್ನಾರಗಳನ್ನು ಜೀವನ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಕಥೆಗಳ ತುಂಬ ಗುರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ.[14]

ಈ ಕಥಾ ಸಂಕಲನದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಏಳು ಕಥೆಗಳಿದ್ದು ಮೊದಲನೆಯದು 'ಅಖಿರತ್' (ಪುನರುಸ್ಥಾನದದಿನ) 'ಅದ್ದು ಮತ್ತು ಅವನ ಪತ್ನಿ ಸಲ್ಮ', ಅದೇ ಮುತ್ತುಪ್ಪಾಡಿ ಅಂಚೆ ಕಚೇರಿಯ ಹಿಂಭಾಗದ ಹಂಚಿನ ಮನೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದ 'ಸಂಜೀವ ಮತ್ತು ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಗಿರಿಜ' ಈ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರಗಳು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಧರ್ಮದವರಾದರೂ ಸ್ನೇಹದಿಂದ, ಸೋದರ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಬಾಳುವೆ ನಡೆಸುವ ಇವರ ಒಬ್ಬರ ಸಂಸಾರ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲುವ ಪ್ರೇಮಪರ ಜೀವಿಗಳು.

---

[14] ಆಯ್ದ ಕಥಗಳು, ಬೊಳುವಾರು ಮಹಮ್ಮದ್ ಕುಂಞ, ಮುನ್ನುಡಿ ಡಿ.ಶ್ಯಾಮಸುಂದರ ರಾವ್ ಪು10

ಒಬ್ಬರ ಸಂಸಾರ ಉಳಿಸಲು ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಕೈಚಾಚುವವರು ಇಲ್ಲಿ ಅದ್ದುವಿಗೆ ತನ್ನ ಧರ್ಮಿಕ ನಿಯಮಗಳ ಮೇಲೆ ಅತೀಯಾದ ನಂಬಿಕೆ: ಈ ಅತಿಯಾದ ನಂಬಿಕೆಯೇ ಅವನು ಹೆಂಡತಿಗೆ ತಲಾಖ್ ನೀಡಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಮುತ್ತುಪ್ಪಾಡಿ ಗುಡ್ಡೆ ಶಾಲೆಯ ಜವಾನನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಂಜೀವನ ಹತ್ತಿರ ಅದ್ದು ಕೊನೆಯ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಜವಾನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದಲ್ಲದೆ 19ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯದ ಹುಡುಗಿ ಸಲ್ಮಾಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿ ಬಂದು ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಬಾಡಿಗೆ ಪಡೆದು ವಾಸವಾಗಿದ್ದ, ನಂತರ ಅವನು ಮನೆಗೆ ಬರುವುದುವಿ ಅಪರೂಪವಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಬಾಡಿಗೆಯನ್ನು ಗಿರಿಜಳೇ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರಿಂದ ಸಂಜೀವ ಆ ವಿಷಯವಾಗಿ ತಲೆ ಹಾಕುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ತಿಂಗಳಿಂದ ಸಲ್ಮಾಳ ಗಂಡ ಮನೆಗೆ ಬಾರದಿದ್ದು, ಅವನು ಕಲ್ಲು ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಅವನನ್ನು ಕರೆತರಲು ಹಾಗೂ ಬಾಣಂತಿ ಹೆಂಡತಿ, ತಾಯಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೀದಿ ಸಾಹುಕಾರರ ಹತ್ತಿರ ದೂರು ನೀಡಲು ಹೆಂಡತಿ ಗಿರಿಜಾಳ ಬಲವಂತಕ್ಕೆ ಅವನು ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿದ್ದ. ಎಂದೂ ಅವರೆದುರು ನಿಂತು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಕೈಚಾಚದ ಸಂಜೀವನು ತಮ್ಮ ಎದರು ನಿಂತು ಮಾತಾನಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಸೀದಿ ಸಾಹುಕಾರರಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು ಆದರೆ ಅವರ ತಿರಸ್ಕಾರದ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಬೇಸತ್ತು ಸಂಜೀವನ ತಾನೇ ಅದ್ದುವನ್ನು ಕರೆತಂದು ಹೆಂಡತಿ ಸಲ್ಮಾಳ ಕಾಲಬುಡದಲ್ಲಿ ಹಾಕಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ. ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಲ್ಲು ಹೊಳೆಗೆ ಹೊರಟ ಅಲ್ಲಿ ಅದ್ದು ಮಸೀದಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಯವರ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು ಅದ್ದುವನ್ನು ಕರೆದು ತಂದು ಗಿರಿಜಾಳ ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಸಂಜೀವ. ಅವನ ವರ್ತನೆಗೆ ಕಾರಣ ಕೇಳಿದ. ತಾನು ಪತ್ನಿಗೆ ತಲಾಖ್ ನೀಡಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ. ಕಾರಣ ಅವನು ದೇವರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಡುವ ಯಾವನೇ ಗಂಡಸು ಮಕ್ಕಳಾಗದಂತೆ ಶಸ್ತ್ರಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡ ಪತ್ನಿಗೆ ತಲಾಖ್ ಕೊಡದಿರಲಾರ ಎಂದೇ ಅವನು ಹಟ ಹಿಡಿದಿದ್ದನು. ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆಯೆಂದು ಭೂಮಿಯ ಜನರು ಕರೆಯುವ ಆ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯು ಧರ್ಮಬಾಹಿರವೆಂದು ಅದ್ದು ಪ್ರಮಾಣೀಕವಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದನು. ಅದನ್ನು ಮಸೀದಿಯವರು ಬಲವಾಗಿ ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅದ್ದುವಿನ ಅಚಲ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ಸಂಜೀವ ಕಂಗಾಲಾದನು. ಆದರೆ ಕಾಸಿಂ ಅದ್ದುವನ್ನು ಕುಳ್ಳಿಸಿಕೊಂಡು ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಲು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಯತ್ನವೆಲ್ಲಾ ಮಣ್ಣು ಪಾಲಾಯಿತು. ತಾಳ್ಮೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಸಂಜೀವ ಅದ್ದುವಿನ ಮೇಲೆರಗಿ ಮೊಖ ಮೂತಿ ನೋಡದೆ ತಳಿಸಿದ. ಕಾಸಿಂನ ಬುದ್ಧಿ ಮಾತಿಗೆ ಬಗ್ಗದ ಅದ್ದು ಸಂಜೀವನ ಏಟಿನ ಭಯದಿಂದ ಮುತ್ತುಪ್ಪಾಡಿಗೆ ಮರಳಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಹೆಂಡತಿ ಸಲ್ಮಾಳೊಂದಿಗೆ ಜೀವಿಸಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ.

ನಡೆದ ಘಟನೆಯಿಂದ ಗಿರಿಜ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಲಿತಳಾದರೂ ಅದ್ದುವಿನ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಅವನ ಕೈ ಹಿಡಿದು 'ನೀನು ನನಗೆ ಅಣ್ಣ ಇದ್ದಹಾಗೆ, ನೀನು ನಿನ್ನ ತಂಗಿಗೊಂದು ಮಾತು ಕೊಡಬೇಕು. ಇನ್ನೆಂದೂ ಸಲ್ಮಾಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಕ್ಕಳ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಯಿಟ್ಟು ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು ......' ಇತ್ಯಾದಿ ಹೇಳಲಾರಂಭಿಸಿದಾಗ ಅದ್ದು ಗಳಗಳನೆ ಅತ್ತು ಬಿಟ್ಟ. ಮುಂದೆ ಎಂದೂ ಸಲ್ಮಾಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ತಲಾಖ್ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಿದ.

ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಒಂದು ಗೂಡಿಸಿದ ಗಿರಿಜ ಸಂಜೀವನಿಗೆ ಸಲ್ಮಾಳ ಬಲ ಮಲಾಯಿಕು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದ, "ಹಾಗಾದರೆ ಅದ್ದು ಮತ್ತು ಸಲ್ಮಾಳನ್ನು ಜತೆಗೂಡಿಸಿದ ಸಂಜೀವ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜ ಪುಣ್ಯವಂತರಾಗುತ್ತಾರೆ, ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ತಲಾಖ್ ನೀಡದೆ ಪತ್ನಿಯನ್ನು ನಡುನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕೈಬಿಡುವ ಘೋರ ಪಾಪದಿಂದ ಪತಿಯನ್ನು ಪಾರು ಮಾಡಿದ ಮಹಾ ಪುಣ್ಯಕ್ಕೂ ಬಾಧ್ಯಸ್ಥರಾಗುತ್ತಾರೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಪುಣ್ಯದ ಬಾಬ್ತುನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಆದರೆ, ಈ ಕಥೆ ತಲಾಖ್‌ನ ನಿಯಮಗಳನ್ನು, ಇಸ್ಲಾಂ ಧಾರ್ಮಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಆದರೂ ಬೇರೆಯೇ ಆದ ಕೋನದಿಂದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುತ್ತೆ. 'ಅದ್ದುವಿನ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದ್ದು ನಿರಪರಾಧಿಯೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸುತ್ತದೆ. ವಾಸ್ತವೇತರ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತವಾದ ನಾಟಕೀಯತೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ ಬೊಳುವಾರು ನಂಬಿಕೆಗಳ ನೆಲೆಯಲ್ಲೇ ಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತಾ, ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಘಾತ ಕೊಡದೆಯೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಅದೇ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯೇ ಆದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕಾಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮೌಲವಿಯಾಗಲೀ, ಮಸೀದಿಗಳಾಗಲೀ ಅದ್ದುವಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಬೊಳುವಾರು ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವ ಮಲಾಯಿಕರು (ದೇವದೂತರು) ಧರ್ಮವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಕಥೆಯ ಒಳಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಬೇರೆಯದೇ ಆದ ಅರ್ಥ ಬರುವಂತಾಗಿದೆ. ಧರ್ಮವನ್ನು ಸಾರಾ ಸಗಟಾಗಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸದೆಯೇ ಧಾರ್ಮಿಕ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಧಾರ್ಮಿಕ ಮೂಲಭೂತ ವಾದವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವ ಪರಿ ಇದು.

ಎರಡನೆ ಕಥೆಯಾದ 'ಜನ್ನತ್' (ಸ್ವರ್ಗ) ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗುವಂತೆ ಕಾಣಿಸಿದರೂ ಕಥೆಗಾರರು ಈ ಎರಡೂ ಮುಖಗಳ ಆಚೆ ನೋಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

"ಜನತ್‌ಮಹಲ್'ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಜಗ್ಗಾಟದ ಕಥೆಯೇ ಜನ್ನತ್. ಮುತ್ತುಪ್ಪಾಡಿ ಜುಮ್ಮ ಮಸೀದಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಂಗ್ ಮೊಳಗಿದರೆ ಜನತ್ ಮಹಲಿಗೆ ಕೇಳಿಸಿವುದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೊಂದು ದೂರ, ನಡುವೆ ಗುಡ್ಡವೊಂದು ಅಡ್ಡ. ಹಾಗೆ ದೂರವಾಗುವ ಜನ್ನತ್ ಮಹಲ್‌ನ ಕಥೆ ಅದರ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಮುಸ್ಲಿಂರು - ಹಾಜಿಯವರು ಊರಿನ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಕುಟುಂಬದ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಾಗೇ ಇಲ್ಲಿ ನಾಯಿಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ, ಮುತ್ತುಪ್ಪಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳದ ನಾಯಿಗೆ ರೀತಿ ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳು ಅರಿವಿರುವುದು ಪರದೇಶಿ ನಾಯಿಗೆ ಅದೊಂದು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದು ಅವುಗಳನ್ನು ಸೈತಾನನ ಸಂತಾನ ಎಂದು ನಿಂಧಿಸುವುದು, ಅನ್ನ ನೀಡುವ ಧಣಿ ಸುಲೇಮಾನ ಹಾಜಿಯವರನ್ನೇ ಅವು ಗುರುತು ಸಿಗದ ಹಾಗೆ ಅನುಮಾನದಿಂದ ದಿಟ್ಟಸಿವುದನ್ನು ಕಂಡು ಹಾಜೆಯವರೇ ಜನ್ನತ್ ಮಹಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವುದೇ ಅಪರೂಪವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ವಿಪರ್ಯಾಸ. ಇಮಾಂ ರಹಮಾನ್ ಕೋಯ ಇಡೀ ಖುರಾನ್ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬಾಯಿಪಾಠ ಮಾಡುವುದು, ಇಡೀ ಮಸೀದಿಯ ಜವಬ್ದಾರಿ ನಿಭಾಯಿಸುವುದು. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಮೂಸಾರವರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ. ಜನ್ನತ್ ಮಹಲಿಗೆ ಮೊದಲು 'ಬೆಲ್ಲದ ಮನೆ' ಎಂದು ಹೆಸರಿತ್ತು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಅಬ್ದುಲ್ಲ ಸಾಹುಕಾರರು ಅವರ ಮನೆಗೆ ಯಾರೇ ಹೋದರು ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಬೆಲ್ಲ ನೀರು ಗ್ಯಾರಂಟಿ, ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಅದನ್ನು ಬೆಲ್ಲದ ಮನೆ ಎಂದೇ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಂಪು ಕೋಟೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಾಯಿಗಳ ಕಾವಲು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಕಾಲ ನಂತರ ಮೂಸಾ ಮುಸ್ಲಿಯಾರ ಅದರ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಜಲೀಲನ ಅರೋಪ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಬೇಸತ್ತ ಮೂಸಾ ಮುಸ್ಲಿಯಾರ ಜನ್ನತ್ ಗೇಟನ್ನು ತಳ್ಳಿ ಒಳಗೆ ಕಾಲಿರಿಸಿ ಎದುರಾದ ನಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆ ದೊಣ್ಣೆ ಎಸೆದ ರಭಸಕ್ಕೆ ಹೆದರಿ ಓಡಿದ ನಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಂಡು ತಾವೇ ಗೆದ್ದಷ್ಟು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಒಳನುಗ್ಗಿ ಅದರ ಉಗಿತದ ಎಂಜಲನ್ನು ತಡೆದು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ದೊಡ್ಡ ಕಮಾನು ಗೇಟಿನ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಂಬಿಗಳಿಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಾಳೆಯ ದಿನ ಜುಮ್ಮ ನಮಾಜಿನ ಬಳಿಕ ನಡೆಯಲಿರುವ ಜಮಾತ್ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ತನಗೆದುರಾಗುವ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಏಕಾಏಕಿಯಾಗಿ ಗೆಲ್ಲುವ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ, ಮಸೀದಿಯ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ದಾಪುಗಾಲು ಹಾಕತೊಡಗಿದ್ದ ಮುಸ್ಲಿಯಾರರು ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡಿರುತ್ತಿದ್ದರೆ 'ಜನತ್ ಮಹಲ್' ಕೆಂಪಗೆ ಕಾಣಿಸಬಹುದಿತ್ತು, ಕೆಂಪು ಬಟ್ಟೆ ಹೊದಿಸಿದ್ದ ಗೋರಿಯಂತೆ !

ಜಮಾತ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಬಲ ಮುಸ್ಲಿಯಾರರ ನೌಕರಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮತ್ತು ಮಸೀದಿಯೊಂದಿಗಿನ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧ, ಇವರೆಡರಲ್ಲಿ ಕಥೆಗಾರರ ಭಾವಪಕ್ಷಪಾತ ಮುಸ್ಲಿಯಾರರ ಕಡೆಗೇ ಇದೆಯೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟ. ಕಥೆಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಯಾರರು ತಮ್ಮ ಭಯ, ಭೀತಿ, ಅಸಹಾಯಕತೆಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಹಣ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯದ ಮತ್ತೊಂದು ಗುಂಪಿನ ಬೆಂಬಲದಿಂದಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆಯ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಇದುವರೆಗೆ ಕೇವಲ ನೌಕರಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಧರ್ಮ ಈಗ ಅವರ ಜೀವನದ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಗಳಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ, ಒಳಗಿನಿಂದ ಒತ್ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಒತ್ತಾಸೆಯಾಗುತ್ತದೆ. 'ನಾಳೆಯ ದಿನ ಜುಮ್ಮ ನಮಾಜಿನ ಬಳಿಕ ನಡೆಯಲಿರುವ ಜಮಾತ್ ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ತಮಗೆದುರಾಗುವ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಏಕಾಕಿಯಾಗಿ ಗೆಲ್ಲುವ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ' ಮುಸ್ಲಿಯಾರರಿಗೆ ಬರುವುದು ಪವಿತ್ರ ಖುರಾನಿನ ಸಾಲುಗಳ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥ ಹೊಳೆದಾಗ ಎಂಬುದು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶ. ಹಿಂದೆ ಕೇವಲ ಜೀವನದ ಉಪಮಾರ್ಗವಾಗಿದ್ದ, ಜೀವನೋಪಾಯ ಮಾತ್ರವಾಗಿದ್ದ ಖುರಾನ್ ಓದು, ಇದೀಗ ಹೊಸ ಕಾಣ್ಕೆಯೊಂದನ್ನು ಮುಸ್ಲಿಂರೊಳಗೆ ಹೊಳೆಯಿಸುತ್ತದೆ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಯಾರರಿಗೆ ದೈವ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಅವರು ಹೊಸ ಮನುಷ್ಯರಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಮುಂದಿನ ಕಥೆ 'ಇದ್ದತ್' ಒಂದು ಧರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಯ ಕಥೆ, ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಿಧವೆ ಮೆಹರುನ್ನೀಸಾ ಲೆಕ್ಕವಿರಿಸಿದ್ದಳು. ಈ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಕಳೆದು ಹಗಲಾದರೆ 'ಇದ್ದತ್' ಅವಧಿ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಅಬ್ಬಾ ! ಅದೆಷ್ಟು ಬೇಗ ಕಳೆದು ಹೋಯಿತು ! ಎಲ್ಲ. ನಿನ್ನೆ-ಮೊನ್ನೆ ನಡೆದಂತೆಯೇ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅತಿಯಾದ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಮೆಹರುನ್ನೀಸಾ ಪಾಪ-ಪುಣ್ಯಗಳ ಫಲವನ್ನು ಅಲ್ಲಾಹು ನೀಡುವನೆಂದು ಕುರಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದುನ್ನು ಅತಿಯಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದಳು. ಹದಿನಾರು ವರ್ಷದ ಮೆಹರುನ್ನೀಸಾ ಪುತ್ತಬ್ಬ ಸಾಹುಕಾರರ ಎರಡನೇ ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿ ಮನೆ ಸೇರಿದ್ದಳು. ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನ ಮಾತಿನಂತೆ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಎರಡು ಹೊತ್ತು ಕೋಳಿ ಮಾಂಸದ ಊಟ ಸಿಗುವುದೇ ಪುಣ್ಯವಲ್ಲವೇ ಎಂದು ನಂಬಿದ ಮೆಹರುನ್ನೀಸಾ ಪುತ್ತಬ್ಬನವರೂ ತೀರಿಕೊಂಡಾಗ ಅವಳಿಗೆ ತಾನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ತಿಳಿಯಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಳು. ಸಾಹುಕಾರರ ಸಾಕಿದ್ದ ಮನೆಯ ಆಳು ಸಮದ್ ಮೆಹರುನ್ನೀಸಾಳದೆ ವಯಸ್ಸಿನ ಹುಡುಗ. ಅವನನ್ನು ಕಂಡಾಗಷ್ಟೇ ಅವಳ ಪ್ರಾಯ ಚಿಗುರೊಡೆದು ಕೆನ್ನೆ ಕೆಂಪಾಗುವುದು ಎಂದು ಅವನೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡದ ಅವಳು ಆದರೂ ಅವನ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಮೋಹ. ಅವನ ಪ್ರಾಯ, ಜವಬ್ದಾರಿ, ಮನೆಯ ಬಗ್ಗೆ

ಸಾಹುಕಾರರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ಎಲ್ಲವೂ ಅವಳಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾಗಿತ್ತು. ಇದ್ದತ್ ಅವಧಿ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಮರು ಮದುವೆಯ ಕನಸು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ ಮೆಹರುನ್ನೀಸಾ ಸಮದ್‌ನ ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ಕೈಜುಮ್ಮ ನವರ ಮಾತುಗಳು ಅವಳನ್ನು ಅಕ್ಷಣವೇ ಸಾವನ್ನು ಕರೆದಂತೆ ಮಾಡಿತು. ಮೆಹರುನ್ನೀಸಾ ಒಪ್ಪುವುದಾದರೆ ಸಮದ್ ಕಾಸರಗೋಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿರುವ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಸೊಸೆಯಾಗಿ ಕರೆತರಲು ಮೆಹರುನ್ನೀಸಾಳ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆಯಲು ಕಾದಿರುವನೆಂದು ತಿಳಿದ ಮೆಹರುನ್ನೀಸಾ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೇನು ತಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಬಗೆಯ ಅರೆ ಎಚ್ಚರದಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲಾಹುವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಳು.

ಓಹ್ .... ಅಲ್ಲಾಹುವೆ !
ಕಾದು ಕೆಂಪು ಚರ್ಮದಂತಾದ ಆಗಸವನ್ನು
ಪಾಪಿಯಾದ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಬೀಳಿಸುವ
ಕುದಿಯುವ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ನಡೆಸು
ಸುಡುವ ಕರಗಿದ ತಾಮ್ರವನ್ನು ನನ್ನ ಮೇಲೆ
ಸುರಿದು ಬಿಡು ....

ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಮೆಹರುನ್ನೀಸಾಳ ಭಾವ ತುಮುಲಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗುರ್ತಿಸಿಯೂ, ಅವಳ ಯಾವತ್ತು ತಾಳ್ಮೆಯನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಧರ್ಮ ಮೂಲದಿಂದಲೇ ಒದಗಿ ಬರುವಂತದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಈ ಕಥೆಯ ನೆಲೆ. ಆದರೆ ವಿವಾಹ ಬಾಹಿರವಾದ ವಿವಾಹೇತರ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟನೆಯ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಿಸುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಕ್ಕಿಂತ ಈ ನೆಲೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ವಿವಾಹ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಧಾಟಿ ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಕಥೆಯ ಒತ್ತು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆಯೇ ಇದೆ. ಅಂದರೆ ಧರ್ಮದ ನಿಯಂತ್ರಕ ಸ್ವರೂಪದ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೇ ಮೆಹರುನ್ನೀಸ ಕೇವಲ ಪಾಪದ ಪ್ರಾಣಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವಳಿಗೆ ಬದುಕನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಅವಳ ನಂಬಿಕೆಯ ಮೂಲದಿಂದಲೇ ಒದಗಿ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಬಂಡಾಯದ ಸಾಧ್ಯತೆಯಲ್ಲಲ್ಲ. ಅವಳ ಮೊದಲ ಮದುವೆಯ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯಾಗಲೀ, ಎರಡನೇಯ ಮದುವೆಯ ಹಂಬಲವಾಗಲೀ ಮಾನವೀಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಶೋಧನೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡೂ ಕಡೆ ಅವಳ ನಿರಾಸೆಗೆ ಧರ್ಮ

ಕಾರಣವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ನಿರಾಸೆಯನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಗೆದ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಧರ್ಮದ ಒಳಗಿನಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ವ್ಯಂಗ್ಯ.

ಮುಂದಿನ ಕಥೆ 'ದೃಷ್ಟಿ' ಶೀರ್ಷಿಕೆಯಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿ ಕೇವಲ ನೋಡುವುದಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಹೇಗೆ ಮೂಡಿ ಬಂದಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂದುಕಾಕ ಪೊಡಿಯಜ್ಜ, ಸುಲೇಮಾನ್, ಜುಲೇಖ ಈ ಕಥೆಯ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರಗಳು. ಸುಲೇಮಾನ್, ಜುಲೇಖಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿ ನಾಲ್ಕ ತಿಂಗಳ ನಂತರ ಮಸ್ಕತ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ದುಡಿದು ಹಣ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ತಾಯಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಮಹದಾಸೆ ಹೊಂದಿದ ಯುವಕ. ವಿವಾಹದ ನಂತರ ಮಸ್ಕತ್‌ಗೆ ಹೋರಟಾಗ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ಗರ್ಭಿಣಿ. ಮಸ್ಕತ್‌ಗೆ ಹೋದ ಸುಲೇಮಾನ್ ತನ್ನ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹೋದ ಇತ್ತ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಮೊದಮೊದಲು ಕಾಗದ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಸುಲೇಮಾನ್ ನಂತರ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟ. ಮುತ್ತುಪ್ಪಾಡಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಪೊಡಿಯಜ್ಜ ಸುಲೇಮಾನ್‌ನಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇತ್ತ ಗಂಡನಿಂದ ತಿರಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಜುಲೇಖ ಗಂಡು ಮಗುವಿಗೆ ಜನ್ಮವಿತ್ತಳು ಅವಳ ದುರಾದೃಷ್ಟವೆಂಬಂತೆ ಗಂಡನ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ವಂಚಿತಳಾದ ಜುಲೇಖಳ ಮಗುವು ಹುಟ್ಟುತ್ತಲೇ ದೃಷ್ಟಿಹೀನ ಮಗುವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿತು. ಇದು ತಾಯಿಗೆ ಸಹಿಸದ ದಃಖವಾಯಿತು. ಆಗು–ಹೀಗೂ ತನ್ನ ಸಂಸಾರ ತೂಗಿಸಿಕೊಂಡು ಜುಲೇಖ ಮಗುವಿನ ಹಾರೈಕೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇತ್ತ ಅತ್ತೆಯ ಜವಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಳು, ಮಗು ಕೇವಲ ಅಜ್ಜಿ ತಾಯಿಯ ಸ್ಪರ್ಶವನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅಪರಿಚಿತರ ಸ್ಪರ್ಶ ಮಗುವನ್ನು ಭಯ ಪಡಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಒಂದು ದಿನ ಊರಿಗೆ ಮರಳಿದ ಸುಲೇಮಾನ್ ತನ್ನ ಸಂಸಾರದ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಲು ಧೈರ್ಯ ಸಾಲದೇ ಪೊಡಿಯಜ್ಜನವರ ಸಹಾಯ ಪಡೆದು ಹೊರಟ. ಅವನ ಬರುವಿಕೆಗೆ ಆ ಮನೆ ಸಜ್ಜಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವನ ಆಗಮನದ ಪ್ರತೀಕ್ಷೆ–ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿ ಮುಗಿದು ಹೋಗಿದ್ದವು. ಅದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿಯೇ ಇದ್ದ ಸುಲೇಮಾನ್ ಕೊನೆ ಪಕ್ಷ ಮಗುವಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಲೇದು ಮಸ್ಕತ್ ನಿಂದಲೇ ತಂದಿದ್ದ ಸಾಮಾನು ಸಲಕರಣೆಗಳಿಂದ ತಳ್ಳುಗಾಡಿಯನ್ನು ಸಿದ್ದಪಡಿಸಿ ಮಗುವನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಕೂರಿಸಿದ ಅಪರಿಚಿತ ಕೈಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಭಯಪಟ್ಟ ಮಗು ಕಿಟ್ಟಾರನೆ ಕಿರುಚಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ಒಳಗಿನಿಂದ ಬಿರುಗಾಳಿಯಂತೆ ನುಗ್ಗಿದ ಜುಲೇಖ ಮಗುವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಒಳಗೋಡಿದಳು ! ಅದನ್ನು ಕಂಡ ಸುಲೇಮಾನ್ ಸಿಡಿಲೆರಗಿದವನಂತೆ

ಸುಲೇಮಾನ್ ಕುರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಕುಸಿದು ಕುಳಿತ. ವಿಷಯ ನಿನಗೆ ಮೊದಲೇ ತಿಳಿದಿತ್ತೇ ಎಂದು ಅಂದು ಕಾಕ ಸುಲೇಮಾನ್‌ನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ "ಹೂಂ .... ಅಂದುಕಾಕ ಹಿಂದೆಯೇ ಪೋಡಿಯಜ್ಜನವರು ಅವರ ಮಸ್ಕತ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಅಳಿಯನ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲ ಸುದ್ಧಿ ಮುಟ್ಟಿಸಿದ್ದರು. ನರದೋಷದಿಂದ ಮಗುವಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತ ಆದ್ರೆ ಯಾರಿಗೂ ಏನೂ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಅಂತ ಅಲ್ಲಿಯ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಹೇಳಿದ್ದರು" ಅವಾಕ್ಕಾದ ಅಂದು ಕಾಕ ಪೊಡಿಯಜ್ಜನವರತ್ತ ನೋಡುತ್ತಾ ಅವರ ಉದಾರ ಮನೋಭಾವಕ್ಕೆ, ಮೇರುವೆತ್ತ ಮನುಷ್ಯ ಗುಣಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿ, 'ನಿಮಗೆ ಕಣ್ಣು ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವವರ ನಾಲಿಗೆ ಸೀಳಿ, ಮೆಟ್ಟು ಹೊಲಿಯ ಬೇಕು" ಎಂದು ಕಣ್ಣೊರಸಿಕೊಂಡಾಗ, ಪೊಡಿಯಜ್ಜನವರು ಈ ಮಾತನ್ನು ನಿನ್ನ ಸೈಯ್ಯದನಿಗೆ ಹೇಳು" ಎನ್ನುತ್ತಾ ಜೇಬಿನಿಂದ ಕನ್ನಡಕ ತೆಗೆದು ಕಣ್ಣಿಗಡ್ಡ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರು. ಮನುಷ್ಯ ಧರ್ಮಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದ ಧರ್ಮವುಂಟೇ ಉಕ್ತಿಯೇ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಂತಿದೆ ಪೋಡಿಯಜ್ಜನವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ. ದೃಷ್ಠಿ ಇದ್ದು ಮಾಡದವರ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿ ಇಲ್ಲದ ಪೊಡಿಯಜ್ಜನವರು ಮಾಡಿದ್ದರು. ತಂದೆ ಮಗುವನ್ನು ನೋಡಲು ಅವಕಾಶ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಪೊಡಿಯಜ್ಜನವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಅಂದುಕಾಕ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದ್ದರು.

ನಂತರದ ಕಥೆ **'ಇಮಾರತ್'** ಇದು ವಿಧವೆಯೊಬ್ಬಳ ಪುನರ್ ವಿವಾಹದ ಕಥೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿ ಮತ ಪ್ರಸಂಗ, ಹಾಜಿಯವರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಧರ್ಮದ ಕುರಿತ ಕಾರ್ಯಗಳು, ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಟ, ವಿಧವೆ ಹೆಣ್ಣಿಗೊಂದು ಬಾಳು ಕೊಡಲು ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಣ್ಣು ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವುದು ಎಲ್ಲವೂ ಅಡಗಿದೆ.

ಮೌಲಾನಾ ಮಹಮ್ಮದ್ ಮುಸ್ಲಿಂರು ಮಸೀದಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವರ ಹೆಂಡತಿ ಸಲ್ಮಾ. ಒಮ್ಮೆ ಅಪಘಾತವಾಗಿ ಮೌಲಾನಾ ಮಹಮ್ಮದ್ ಮುಸ್ಲಿಯಾರರು ಕೊನೆಯುಸಿರೆಳೆದಿದ್ದರು. ಹೆಂಡತಿ ಸುಲ್ಮಾಳಿಗೆ 'ಇಮಾರತ್' ಆಗಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಅವಳಿಗೆ ತೊಡುವುದು ನೂತನ ಇಸ್ಮಾಲ್ ಹಾಜಿಯವರ ಬಯಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಅವರು ಇದ್ದತ್ ಅವಧಿ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಅವಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರ ಆಸೆಗೆ ಸಿಡಿಲೆರಗಿದಂತೆ ಸ್ವಂತ ಮಗನಾದ ಸುಲೇಮಾನನ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಿತು. ಆರು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ನಂತರ ಹುಟ್ಟಿದ ಒಬ್ಬನೇ ಮಗ ಸುಲೇಮಾನ್. ಇಡೀ ಕುಟುಂಬದ ಆಸ್ತಿಯ ಹಕ್ಕುದಾರ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಹಾಜಿಯವರ ನಂತರ ಮಸೀದಿಯ ವಾರಸುದಾರ. ನಾಲ್ಕರ ತನಕ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಮಂಗಳ

ಹಾಡಿ, ಲುಂಗಿ ತೊಟ್ಟು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಹತ್ತೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆಕಾಶವಾಣಿ ವತಿಯಿಂದ 'ಆದರ್ಶ ಕೃಷಿಕ' ಎಂದು ಹೊಗಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಹಾಜಿಯವರಿಗೂ ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿತ್ತು. ಇಡೀ ಯುವ ಸಮುದಾಯವೇ ಪ್ಯಾಂಟು, ಜೀನ್ಸ್ ಎಂದು ಮೆರೆದಾಡುವಾಗ ಸುಲೇಮಾನ್ ವೇಷ ಮಾತ್ರ ಲುಂಗಿಯೇ ಆಗಿತ್ತು.

ಬಾಯಿ ತೆರೆದರೆ ಹರಳು ಹುರಿವಂತೆ ಮಾತನಾಡುವ ಸುಲೇಮಾನ್ ಕಪ್ಪು ಶಿಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಡೆದಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣಿಸುವ ಅವನ ಮೂವತ್ತರ ಯವ್ವನಕ್ಕೆ ಹೊಳಪು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ದೊಡ್ಡ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ನೋವು ಮಡುಗಟ್ಟಿತು. ಕಾರಣ ಅವನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಹುಡುಗಿ ಎಂದರೆ ಮುಸ್ಲಿಯಾರರ ವಿಧವೆ ಹೆಂಡತಿಯಾದ ಸಲ್ಮಾಳನ್ನು. 'ಇಮಾರತ್' ಮನೆಗೆ ತಿಳಿದರೆ ಅವಳು ಸಾಯುವವರೆಗೂ ವಿಧವೆಯಾಗಿಯೇ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ 17 ವರ್ಷದ ಹುಡುಗಿ ಜೀವಮಾನ ಪೂರ್ತಿ ಹೀಗೆ ಇರುವುದು ಸುಲೇಮಾನ್‌ಗೆ ಇಷ್ಟವಿರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಹೇಗಾದರೂ ಅವಳಿಗೆ ಒಂದು ಬದುಕನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಅವನ ಉದ್ದೇವಾಗಿತ್ತು. ಅವನು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದರೆ. 'ಐವತ್ತು ಪವನು ಬಂಗಾರ ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹ ಮಾಡಲು. ಊರಲ್ಲೇ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನವಿತ್ತು' ಎಂದು ಅವನ ತಾಯಿ ಹಲೀಮಮ್ಮ ಉದ್ಗರಿಸಿದ್ದುಂಟು. 'ನೂರು ಪವನು ಹಾಕಿದರೂ ಸಲ್ಮಾಳ ಹಾಗೆ ಚೆಂದ ಕಾಣುವ ಹುಡುಗಿ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಲೇಖಕರೇ ಉದ್ಗರಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಸಲ್ಮಾ ಬೇರೆ ಹುಡುಗಿಯರ ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲ. ಅವಳು ಮುಸ್ಲಿಯಾರರ ಮತ ಪ್ರಸಂಗದ ವಿಧವೆ ಮುಂದೆ ಇಮಾರತ್ ಸೇರಿ ಊರಿನ ಗೌರವ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿರುವ ವಿಧವೆ ಹೆಣ್ಣು. ಅವಳನ್ನು ಮನೆಗೆ ಸೊಸೆಯಾಗಿ ತಂದರೆ ಹಾಜಿಯವರ ಸಂಸಾರದ ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿರುವ ಹೆಣ್ಣೊಬ್ಬಳನ್ನು ತನ್ನ ಇರುವ ಒಬ್ಬನೇ ಮಗನಿಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಲು ಯಾಕೋ ಮನಸ್ಸು ಒಪ್ಪುತ್ತಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಇಡೀ ಕುಟುಂಬದ ಆಸ್ತಿಯ ಏಕೈಕ ವಾರಸುದಾರ ಮಗನ ಇಚ್ಛೆಗೆ ವಿರುದ್ಧ ನಡೆಯುವ ಮನಸ್ಸು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಹಮ್ಮೀಮಮ್ಮನವರಿಗೆ ಗಂಡನನ್ನು ಎದುರು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ಧೈರ್ಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ. ಮಗನ ಆಸೆಯನ್ನು ಹೊಸಕಲು ಆಗದೇ ಕೊನೆಗೆ ಹೇಗಾದರೂ ವಿಧವೆಯೊಬ್ಬಳಿಗೆ ಬಾಳು ನೀಡಲೇ ಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಮಗನಿಂದ ತಂದೆಗೆ ಸಲ್ಮಾಳ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ 'ತನ್ನ ಮಗು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ' ಎಂದು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿಸಿ ಹಾಜಿಯವರನ್ನು ಈ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ತಾಯಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹಮೀಮಮ್ಮ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಧರ್ಮ, ಜಾತಿ, ಅಂತಸ್ತು ಎಲ್ಲವನ್ನು ಮೀರಿ ಮಾನವತೆ ಜಯ ಸಾಧಿಸುವುದು ಈ ಕಥೆಯ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಗೆ ಹಿಡಿದ ಕನ್ನಡಿಯಾಗಿದೆ.

ಮುಂದಿನ ಕಥೆ **'ಇಬಾದತ್'** ಹಿಂದಿನ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಮಾತ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಂರ ನೆಲೆಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದು. ಅವರಿಬ್ಬರ ಮುಖಾಮುಖಿ ಹಾಗೂ ಅರಿವಿನ ದಿವ್ಯ ಸ್ಫೋಟ, ಎರಡೂ ವೈಯಕ್ತಿಕ ನೆಲೆಯದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ 'ಇಬಾದತ್' (ಉಪಾಸನೆ) ಕಥೆಯ ನೆಲೆಗಳು ಬೇರೆಯೇ ತರಹದ್ದು. ಇಲ್ಲಿ ಸಹ ಹಿಂದೂ ಮುಸ್ಲಿಂರು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದು, ಕಷ್ಟಸುಖಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಕೈಚಾಚುವುದು ಎಲ್ಲವೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಥೆಯ ಜಮಾತ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಹಾಜಿ ಅಬ್ದುಲ್ ರೆಹಮಾನ್ ಸಾಹೇಬರು ಸದ್ಗೃಹಸ್ಥರೂ, ಲೌಕಿಕ ವ್ಯವಹಾರಚಾರಕರೂ, ಧರ್ಮದ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ನೇತಾರರೂ ಆಗಿರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಅವರ ನಂಬಿಕೆಯ ನೆಲೆಗಳಿಗೆ ಬಹು ಆಳದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಬೇರುಗಳಿವೆ. 'ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ನಮಾಜು ಮಾಡುವವನು', ಅಲ್ಲಾಹುವೇ ನನಗೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ದಿನಗಳೊಳಗೆ ಇಂತಿಂಥದ್ದು ಆಗಬೇಕು' ಎಂದು ಬೇಡಿದಾಗ ಅಲ್ಲಾಹು ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವುದದಾರೂ ಹೇಗೆ ? – ಹಾಜಿಯವರ ನಿಷ್ಠೆ ಇಂಥದ್ದು. ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹಾಜಿಯವರ ನಿಷ್ಠೆ ಸಡಿಲಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಈ ನಿಷ್ಠೆಯ ಮಿತಿಯ ಅರಿವನ್ನು ಮೂಡಿಸಿ ನಿಷ್ಠೆಯ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲೇ ಗುಣಾತ್ಮಕ ಪರಿವರ್ತನೆ ಕಂಡು ಬರುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗೆ ಧಕ್ಕೆಯೊದಗಿತು ಎಂದು ಹಾಜಿಯವರು ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳಗೆ ಬೇಯುತ್ತ ಆ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲೇ ಹೊಸ ಸತ್ಯವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ಎರಡು ದಿನಗಳಿಂದ ಹಾಜಿಯವರು ನಮಾಜು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರ ಹೆಂಡತಿ ದುಃಖಿಸುವಾಗ, ಹಾಜಿವರ ನಿಷ್ಠೆಯ ಆಳದ ಬಹಿರಂಗ ದರ್ಶನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುವ ಅವುಲಿಯಾರ ಉದ್ಗಾರ ಹಾಜಿಯವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಆಕಾಶಕ್ಕೇರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಅವುಲಿಯಾರವರ ಸುತ್ತ ಹರಡಿರುವ ಪವಾಡದ ಕಥೆಗಳಿಗೆ ಕಥೆಗಾರರು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಮಾಷೆಯಾಗಿ ನೀಡುತ್ತಾ ಪವಾಡಗಳ ನಿಜಮರ್ಮವನ್ನು ಬಯಲು ಮಾಡುವುದು ಕೂಡ ಕುತೂಹಲಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಹಾಜಿಯವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಎತ್ತರಿಸಲೆಂದೇ ಸೃಷ್ಠಿಯಾಗಿರುವ ಅವರ ಶತ್ರು ಖಾದರ್‌ನ ಪಾತ್ರ ಚಿತ್ರಣ ಕೂಡ ಅತ್ಯಂತ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ

ಮೂಡಿ ಬಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅವುಲಿಯಾರರು ಒಬ್ಬ ಪವಾಡ ಪುರುಷರಂತೆಯೇ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ. ನೋಡಲು ಕಪ್ಪು ಶಿಲೆಯ ಬಣ್ಣ ಎತ್ತರದ ಮೈಕಟ್ಟು, ಯಾರೇ ನೋಡಿದರು ಆಕರ್ಷಿತವಾಗುವ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ, ಅಂತಹ ಅವುಲಿಯಾರರನ್ನು ಇಡೀ ಮುತ್ತುಪ್ಪಾಡಿ ಕಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಮೌಲವಿಯವರಿಗೆ ಇದ್ದ ಹಲ್ಲುನೋವನ್ನು ಕಡ್ಲೆ ಮಿಠಾಯಿಯನ್ನು ತಿನ್ನಿಸಿ ಜಗಿಸಿದ್ದರು. ಆ ನೋವು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಓಡಿತೋ ಅದಕ್ಕೆ ಗೋತ್ತು. ಇದೊಂದು ಪವಾಡವಾದರೆ, ಇಡೀ ಊರನ್ನೇ ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮಾಂಸದ ಅಂಗಡಿ ಖಾದರ್‌ನನ್ನು ದಾರಿಗೆ ತಂದವರು ಅವುಲಿಯಾರರು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಹಾಜಿಯವರಿಗೂ ಖಾದರ್‌ಗೂ ನಡುವೆ ಮನಸ್ತಾಪವಾಗಿ ಮಾತು ಬಿಟ್ಟಾಗ ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಒಂದು ಮಾಡಿದವರು ಅವುಲಿಯಾರರು. ಅವರ ಕಾರ್ಯ ತತ್ಪರತೆಗೆ ಇಡೀ ಜನ ಸಮುದಾಯವೇ ಕೈಮುಗಿದು ನಿಲ್ಲುವರು.

ಈ ಸಂಕಲನದ ಕೊನೆಯ ಕಥೆ **'ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ನೀಲಿ ಪರದೆ'** ಯೋಚಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಅಪೂರ್ವ ಕಥೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಬಯಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಬದುಕ ಹೊರಟ ಮತ್ತು ಹಾಗೆಯೇ ಬದುಕಿ ಗೆದ್ದ ಎರಡು ಜೀವಗಳ ಬದುಕಿನ ವಿನ್ಯಾಸಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮುಕುಂದಣ್ಣ ಮತ್ತು ಬೇಬಿ ಇವರಿಬ್ಬರ ಜೀವನದ ಅವಸ್ಥಾಂತರಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಒದಗಿ ಬರುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಸಂಕೀರ್ಣವಾಗಿ ಬೊಳುವಾರು ಗ್ರಹಿಸಿರುವ ರೀತಿ ಅವರ ಬರವಣಿಗೆಗಳಲ್ಲೇ ಅಪರೂಪವಾದದ್ದು. ಈ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಥೆಗಾರರು ತನಗೂ ಈ ಅನುಭವಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವೇನು, ತಾನು ಈ ಅನುಭವವನ್ನು ಕಥೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದಾದರೂ ಏತಕ್ಕೇ ? ಎಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವೇ ದಿಟ್ಟವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಎದೆಗಾರಿಕೆ ತೋರಿದ್ದಾರೆ. ನೆರೆಮನೆಯ ಮುಸಾಲ್ಮಾನ ಮಗು ಬೇಬಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಮಗುವೆಂದೇ ಮುದ್ದಾಡುತ್ತ, ನಿಷ್ಕಲ್ಮಶವಾಗಿ, ನಿಸ್ವಾರ್ಥವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತ ಬೆಳೆಸಿ, ಬೆಳೆದವನು ಮುಕುಂದಣ್ಣ ಪಾತುಮ್ಮಳ ಮುದ್ದಿನ ಮಗಳು 'ಮುಬೀನಾ' ಅವಳಿಗೆ ಬೇಬಿ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟವನು ಮುಕುಂದುಣ್ಣ, ಪಾತುಮ್ಮ ಮುಕುಂದಣ್ಣ ಒಂದೇ ವಯಸ್ಸಿನವರು ಅಣ್ಣ ಅತ್ತಿಗೆ ಜೊತೆ ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಹುಡುಗ ಮುಕುಂದ. ಅವರು ಗೋವಾಕ್ಕೆ ಹೋದ ಬಳಿಕ ಹೆಚ್ಚು ದಪ್ಪವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮಾಡುವ ಊಟವನ್ನು ತಾನು ಒಬ್ಬನೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಗುಜ್ಜಾನೆಮರಿ ಎಂದು ತನ್ನ ಸಹಪಾಠಿಗಳಿಂದ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಶಾಲೆಗೆ ವಿದಾಯ ಹೇಳಿ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡನು. ಜೊತೆಗೆ ಗಂಡನಿಲ್ಲದ ಪಾತುಮ್ಮಳ ಸಂಸಾರದ ಜವಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಅವಳ ಮಗುವನ್ನು ಆತ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ

ಸಾಕುತ್ತಿದ್ದ. ಊರಿನ ಜನರ ಬಾಯಿಮಾತಿಗೆ ಎಂದೂ ಸೊಪ್ಪು ಹಾಕಲಿಲ್ಲ. ತಾನು ಸಾಕಿದ ಮಗುವಿಗೆ ಇಟ್ಟ ಬೇಬಿ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರನ್ನು ತಾನು ಸಹ ಎಂದು ಕರೆದದ್ದಿಲ್ಲ. ಅವಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಹತ್ತನೆ ತರಗತಿವರೆಗೂ ಊರಿನಲ್ಲೇ ಓದಿಸಿ ನಂತರ ಬೇಬಿಯೇ ಇಷ್ಟಪಟ್ಟು ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋದಳು ನರ್ಸ್ ಓದಿಗಾಗಿ. ಬೇಬಿಯ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಇಡೀ ಊರೇ ಶರಣಾಗಿತ್ತು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಎಲ್ಲರೂ ಅವಳನ್ನು ಗುಜ್ಜಾನೆಮರಿ ಗರ್ಲ್ ಫ್ರೆಂಡ್ ಎಂದು ಛೇಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಎಂದೂ ಕೀಳು ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಬೇಬಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮುಕುಂದಣ್ಣನನ್ನೇ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದಾಗ 'ನೋಡು ಬೇಬಿ ಊರಿನ ಜನರ ಮಾತಿಗೆ ತಲೆ ಕೆಡಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಡ, ಇಷ್ಟಕ್ಕೂ ನಾನು ನಿನ್ನ ಅಣ್ಣನೂ ಅಲ್ಲ ನೀನು ನನ್ನ ಒಡ ಹುಟ್ಟಿದವಳೂ, ಸಂಬಂಧಿಯೂ ಅಲ್ಲ ಎಂದ ಮೇಲೆ ಯಾರು ಏನೇಂದರೂ ತಲೆಕೆಡಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬಾಯಿಮುಚ್ಚಿಸಿದ್ದ.

ಸ್ನೇಹಿತೆಯ ಹತ್ತಿರ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಬೇಬಿಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಅವಳ ಸ್ನೇಹಿತೆ ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಮನಮುಟ್ಟಿತ್ತು. 'ನಿನ್ನ ಮುಕುಂದಣ್ಣ ಎಲ್ಲ ಗಂಡಸರಂತಲ್ಲ' ಎಂದು ಅದು ನಿಜವೆನ್ನಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಬೇಬಿಗೆ . ಅವಳ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಮರುಳಾದ ಹುಡುಗರೆಲ್ಲರಿಂದ ಕಾಪಾಡಿದ್ದ. ಅವಳ ಮದುವೆ ಜವಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತಾನೆ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಬುರ್ಕಾ ಧರಿಸದೇ ಅವಳನ್ನು ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯಳು ಎಂದು ನಡೆಸಿಕೊಂಡವನು ಮುಕುಂದಣ್ಣ. ತಾಯಿ ಅವಳನ್ನು ವಿವಾಹ ಮಾಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಾಗ ಮಗಳೇ ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಕಾನೂನು ಹೇಳುವ ಪ್ರಸಂಗ ತಂದಿಟ್ಟವನು. ಕೊನೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಹುಡುಕಾಡಿದರೂ ಬೇಬಿಗೆ ಒಂದು ಯೋಗ್ಯವರ ಸಿಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಸೋತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ತಾನೇ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ವಿವಾಹವಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆಕೆಯನ್ನು ಮುಕುಂದಣ್ಣ ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಒಪ್ಪುವುದು ಕೂಡ ಅವಳ ಬಗೆಗಿನ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ. ಆದರೆ ಯಾವಾಗ ಆಕೆ ಅವನ ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾಳೆಯೋ ಅಕ್ಷಣದಿಂದ ಮುಕುಂದಣ್ಣ ಬದಲಾಗುತ್ತಾನೆ. ಬರಿಯ ಸ್ವಾರ್ಥಿ ಗಂಡನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿಯ ನಡುವೆ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಯ ಜೀವನ ಇಲ್ಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವಳನ್ನು ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ಹಾಕಿ ಕಿಟಕಿ ಬಾಗಿಲುಗಳಿಗೆ ನೀಲಿ ಪರದೆಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಅವಳ ಪಾಲಿಗೆ ಪರದೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ತನ್ನನ್ನು ಬಂಧಿಸಿಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವೆಂದು ಬೇಬಿಗೆ ಮನದಟ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಕುರೂಪದ ಕೀಳಿರಿಮೆಯಿಂದ ಬಳಲುವ ಮುಕುಂದಣ್ಣ ಇದರ ನಂತರ ಬೇಬಿಯ ಪಾಲಿಗೆ ಸ್ವಾರ್ಥಿ ಗಂಡನಾಗಿ ಉಳಿದು

ಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಬಂಧಿಸುಬಹುದು ಆದರೆ ಅವನ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಬಂಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಇದರಿಂದ ನೊಂದ ಬೇಬಿ ತನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತೆಗೆ ಮತ್ತೆ ಕಾಗದ ಬರೆಯುತ್ತಾಳೆ. "ನೀನು ಹೇಳುವ ಹಾಗೇ ಈ ಮುಕುಂದಣ್ಣ ಬೇರೆ ಗಂಡಸರ ಹಾಗೇ ಅಲ್ಲ, ಆದರೆ ಇವನೂ ಬೇರೆ ಗಂಡಸರ ಹಾಗೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು" ಅನಂತರ ಅವಳು ಮುಕುಂದಣ್ಣನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ನರ್ಸಿಂಗ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಎಂದು ಬಿಟ್ಟು ಬಂದಾಗ ತನ್ನ ಮನೆ, ಅಂಗಡಿ, ಆಸ್ತಿ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಮಾರಿ ಬೇಬಿಯ ತಾಯಿಯೊಂದಿಗೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬೇಬಿಯ ಜೊತೆ ವಾಸಿಸುತ್ತಾನೆ.

ತನ್ನ ಗಂಡಸ್ತನದ ಸಾಬೀತಿಗಾಗಿ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಂದ ಬಚ್ಚಿಡಲು ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಸೋಲುತ್ತಾನೆ. ಮುಕುಂದಣ್ಣನಿಗೆ ಮಗುವಾಗಿದ್ದ ಬೇಬಿಯನ್ನು, ಮುಂದೆ ಮುಕುಂದಣ್ಣನಿಗೆ ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಟ್ಟು, ಕಥೆಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅದೇ ಬೇಬಿಯನ್ನು ಮುಕುಂದಣ್ಣನಿಗೆ ಮಹಾತಾಯಿಯನ್ನಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸುವಲ್ಲಿ ಬೊಳುವಾರು ಅವರು ಅದ್ವಿತೀಯ ಸಂಯಮ ಮತ್ತು ಅದ್ಭುತ ಕಥನಶಕ್ತಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ : 6

ಭಾಷಿಕ ವಿನ್ಯಾಸ

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಲೇಖಕರು ತಮ್ಮ ಆಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಥೆ, ಕಾದಂಬರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ರೂಢಿ. ಹಾಗೆಯೇ ಇಲ್ಲಿ ಬೊಳುವಾರು ಅವರು ಸಹ ತಮ್ಮ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುತ್ತುಪ್ಪಾಡಿಯ ಜನರು ಆಡುವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಿರುವುದು ವಿಶೇಷ. ಎಲ್ಲೂ ಆಡಲು ಕಷ್ಟವಾಗದ, ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳು ಸಾಧ್ಯಾವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗ ಪಾತ್ರಗಳು, ಮಂಗಳೂರು ಕನ್ನಡ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಎನ್ನುವ ಭೇದ ವಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ.

ದೊಡ್ಡವರ ಮುಂದೆ ಚಿಕ್ಕವರು ತಗ್ಗಿ-ಬಗ್ಗಿ ನಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವಾಗ ಅವರ ಭಾಷೆಯ ಪದಗಳ ಬಳಕೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಳಸುವ ಅಧಿಕಾರದ ಭಾಷೆ, ಸ್ನೇಹಿತರ ನಡುವಿನ ಭಾಷೆ, ಪೋಷಕರು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ನಡುವಿನ ಸಂವಹನದ ಭಾಷೆ ಎಲ್ಲವೂ ವಿಶಿಷ್ಟ. ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ, ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಭಾಷಾ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಬಳಸಿರುವುದು ಲೇಖಕರ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಆಖಿರತ್ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಜೀವನು ಅದ್ದುವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಲು ಹೊರಟಾಗ ಅವರ ಜಮಾತಿನ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾದ ಸಾಹುಕಾರರ ಹತ್ತಿರ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುವುದು ತನ್ನ ವರಟು ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿತ ಸಾಧಿಸುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಆ ಸಂದರ್ಭ ಹೀಗಿದೆ : 'ವಲು ಮಾಡುವುದುನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ ಸಾಹುಕಾರರು, ತಂಬಿಗೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಮೆಟ್ಟಿಲ ಮೇಲಿರಿಸಿ, ಮುಂಬಾಗಿಲಿಗೆ ಅಡ್ಡವಾಗಿ ನಿಂತು' ಏನು ಅಪರೂಪದ ಸವಾರಿ ? ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರು ಕುಸ್ತಿಯಾಯಿತಾ?' ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು. ಸಾಹುಕಾರರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿದ್ದ ವ್ಯಂಗ್ಯ ಸಂಜೀವನ ಕಣ್ಣನ್ನು ಕೆಂಪು ಮಾಡಿತ್ತು. ಆದರೂ ಗಿರಿಜಳ ಮಾತನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡು ತಾಳ್ಮೆ ವಹಿಸಿದ ಸಂಜೀವನು 'ನಮ್ಮ ಹಿತ್ತಲಲ್ಲಿ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಇದ್ದ ಅದ್ದು, ಕಳೆದ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಮನೆಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲವಂತೆ. ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಸಲ್ಮಾ

ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಬಾಣಂತಿ, ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟಲೂ ಅವಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ತಾಯಿ ಕಂಗಾಲಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಏನು ಮಾಡುವುದೆಂದು ತೋಚುವುದಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಾಹುಕಾರರ ಉತ್ತರ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಹುಕಾರರು ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಗಿ 'ಓಹ್! ಇಷ್ಟೇನಾ ಸಂಜೀವಾ ? ಇದನ್ನೇ ಆನೆ – ಕುದುರೆ ಮಾಡುತ್ತೀಯಲ್ಲಾ? ಇಂಥದ್ದು ವಾರಕ್ಕೆಂಟು ನಡೀತಾ ಉಂಟು. ನೀನು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಯಾಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವಿ? ನಾನೇನು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನ ಜಡ್ಜಾ ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದರು. ಇದು ಒಬ್ಬ ಸಾಹುಕಾರರು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನಷ್ಯರ ನಡುವಿನ ಸಂಭಾಷಣೆಯಂತಿದೆ.

ಜನತ್ ಕಥೆಯಲ್ಲೂ ಸಹ ಸುಲೇಮಾನ್ ಹಾಜಿಯವರ ಶ್ರೀಮಂತ ಬದುಕನ್ನು ಕಂಡು ಹದಿನೆಂಟು ಸಾವಿರದ ಫರ್ನಿಚರ್ರು ಹಾಕಿ ಯಾವ ಮಗ ಅವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಫೀಸು ರೂಮು ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ ? ಏ.ಸಿ ಹಾಕಲು ಆ ಕಾಮತನದ್ದೇ ವಿರೋಧ. 'ನಿಮ್ಗ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಹಾಜಾರ್ರೇ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉಂಟು ಅಂತ ಮಾಡ್ರಿ ಹೋದ್ರೆ ಆ ಬ್ಯಾಕ್ಸಿನವರು ನಮ್ಮ ಅಂಡರ್‌ವೇರು ಕೂಡಾ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ತಾರೆ' ಏನು ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಹಾಜಿಯವರಿಗೆ ಕಾಮತರ ಐಡಿಯಾ ಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ವಿದ್ಯಾವಂತರೂ ಅದರಲ್ಲೂ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಬರುವ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಆ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ರೀತಿ ಗಮನಿಸಬಹುದು. (ಪು.29). ಜಮಾತ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮಾತನ್ನು ಕುರಿತು ಹಾಜಿಯವರು ಹೇಳುವ ಮಾತು. ' ನಾನು ಹೇಳ್ತಾ ...... ಹಾಜಾರ್ರೇ, ನಿಮ್ಗೆ ಆ ರಗಳೆ ಎಲ್ಲ ಬೇಡ, ಸಿಟ್ಟಿಂಗ್ ಫೀಸು ಉಂಟು ಅಂತ ಆದ್ರೆ ಅದು ಬೇರೆ ಮಾತು. ನನ್ನತ್ರ ಕೇಳಿದ್ರೆ ಉಂಟಲ್ಲಾ ....? ನಮ್ಮಂಥವರಿಗೆ ಪೊಸಿಶನ್‌ನ ಆಸೆ ಇರ್ಲೇಬಾರ್ದು. ಬಿಸಿನೆಸ್‌ಗೆ ಇಳಿದ ಬಳಿಕ ಅದು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ನನ್ನನ್ನೇ ತೆಕ್ಕೊಳ್ಳಿ ಆ ಸಂಘ, ಈ ಸಮಾಜ ಅಂತ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಎಂಟು ಜನ ಬಂದು ನೀವು ಅದು ಆಗಬೇಕು, ನೀವು ಇದು ಆಗಬೇಕು, ಅಂತ ತಲೆ ತಿನ್ತಾರೆ. ಆದ್ರೆ ಈ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಂಗ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಹಾಜಾರ್ರೇ, ಈ ಜಾತಿ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಹೊಕ್ಕತೊ ಅಂತ ಆದ್ರೆ ಕಲಾಸ್ ಮತ್ತೆ ಬಚಾವೇ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಕ್ತದೊಳಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಬಿಡ್ತದೆ ಅದು. ಬೇಕಾದ್ರೆ ನಾಲ್ಕು ಮುಕ್ಕಾಲು ಎಸೆದು ರಸೀದಿ ತೆಕ್ಕೊಳ್ಳಿ; ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನವರ ಮುಖಕ್ಕಾದ್ರೂ ಹಿಡೀಬಹುದು, ನಿಮಗೆ ಪೊಸಿಶನ್ನೇ ಬೇಕು ಅಂತ ಇದ್ರೆ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ರೋಟಿ ಕ್ಲಬ್ಬಿಲ್ವಾ ? ಲಯನ್ಸ್ ಕ್ಲಬ್ಬಿಲ್ವಾ ? ಹೇ ...... ಹೇ .....' ಎಂದು ನಕ್ಕಿದ್ದ, ಕಾಮತರು ಹಾಜಿಯವರ ತೊಡೆಯನ್ನು ಮೆತ್ತಗೆ ತಟ್ಟುತ್ತಾ, ಕಣ್ಣು ಕಿರಿದು ಮಾಡಿ ಹೇಳುದ್ರು, 'ಆದ್ರೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹಾಜಾರ್ರೇ .... ಆ ಅಧ್ಯಕ್ಷನೋ ಗಿಧ್ಯಕ್ಷನೋ

ಆಗ್ತಾನಲ್ಲಾ ; ಅವ್ರ್ನ ನಮ್ಗೆ ಸಲಾಮು ಹಾಕುವ ಜನ ಆಗಿರುವುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡ್ರೆ ಸಾಕು' ಹಾಜಿ ಕಾಮತರ ನೋವಿನ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿರುವುದು ಲೇಖಕರ ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ, ಜಮಾತ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಹಸನ್ ಸಾಹೇಬರನ್ನು ಕಂಡು ತನ್ನ ಗೋಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದ ಮುಸ್ಲಿಯಾರರಿಗೆ ಆದ್ರಾಮ ವಿಷಾದದಿಂದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದ. 'ನಿಮಗೆ ಹುಚ್ಚು ಮುಸ್ಲಿಯಾರ್ರೇ, ಅಲ್ಲಾಹುವೇ ಬಂದು ಹೇಳಿದರೂ ನಮ್ಮ ಹಸನ್ ಸಾಹೇಬ್ರು ಆ ದಜ್ಜಾಲಿಯನ್ನು ಎದುರು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವವರಲ್ಲ. ಇನ್ನೆರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ತಮ್ಮ ಅಳಿಯ ಆಗುವವನನ್ನು ಯಾಕೆ ಎದುರು ಹಾಕಿಕೊಂಡಾರು ? ಕಳೆದ ಶುಕ್ರವಾರ ಜಲೀಲನನ್ನು ಸಾಹೇಬ್ರೇ ಅಲ್ವಾ ತುಂಬಳೆಗೆ ಕಳಿಸಿದ್ದು ? ಅದ್ಯಾರೋ ಅರೆಬಿಕ್ ಮಾತನಾಡುವ ತಾಕತ್ತು ಉಳ್ಳ ಮೌಲವಿಯೊಬ್ಬರು ಇದ್ದಾರಂತೆ. ಅವರನ್ನೇ ಮಾತನಾಡಿಸಲು ಜಲೀಲ್ ಹೋಗಿದ್ದದ್ದು. ನನ್ಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಕೋಪ ಬರ್ತಾ ಉಂಟು. ಆ ದಜ್ಜಾಲಿ ನನ್ನನ್ನು ನಡು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಜೋರು ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ನಲ್ಲಾ ! ಜಲೀಲನ ಕೆಟ್ಟ ನಡತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇಬ್ಬರೂ ಮುಸ್ಲಿಯಾರರು ಪಡುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅವರ ಮಾತುಗಳಲ್ಲೇ ಹಿಡಿದಿಡುವ ಸಾಹಸ ಲೇಖಕರ ಭಾಷಾ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಗೆ ಹಿಡಿದ ಕನ್ನಡಿಯಂತಿದೆ.

'ಇದ್ದತ್' ಕಥೆಯಂತೂ ಮೆಹರುನ್ನೀಸಾಳ 'ಸ್ವಗತ" ದಂತೆ ಓದುಗರನ್ನು ಕಾಡುತ್ತದೆ. ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಥೆಯೂ ಅವಳ ಏಕಾಂಗಿ ತನವನ್ನೇ ತೋರುತ್ತಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿ ಬಹಳ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ. ಕಥೆಯ ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಕೆಲವೊಂದು ಪಾತ್ರಗಳು ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮೆಹರುನ್ನೀಸಾಳಿಂದಲೇ ಮೂಡಿಸುವ ಲೇಖಕರು ಅವಳಿಂದ ಕುರಾನ್ ಓದಿಸುವ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ ಅವಳ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ಓದುಗ ಭಾಷೆ ಬರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೊನೆಗೆ ಸಮದ್‌ನ ವಿವಾಹ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳಿ ಅರೆ ಎಚ್ಚರದಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲಾಹುವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವುದು ಓಹ್ ...... ಅಲ್ಲಾಹುವೇ ! ಕಾದು ಕೆಂಪು ಚರ್ಮದಂತಾದ ಆಗಸವನ್ನು ಪಾಪಿಯಾದ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಬೀಳಿಸು. ಕುದಿಯುವ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ನಡೆಸು. ಸುಡುವ ಕರಗಿದ ತಾಮ್ರವನ್ನು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಸುರಿದು ಬಿಡು ...... ಒಂದು ಹೆಣ್ಣು ತನ್ನ ತೀವ್ರವಾದ ದಃಖವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ, ಇದಕ್ಕಿಂತ ದುಃಖಿತವಾದ ಪದಗಳು ಇರಲಾರವು.

'ದೃಷ್ಟಿ' ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಸೈಯ್ಯದ್ ಒಬ್ಬ ಚಹಾದಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸದವನಾಗಿದ್ದು ಕೆಲಸದವರು ಆಡುವ ಭಾಷೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹುಡುಗನ ಪಾತ್ರ ಚಿತ್ರಿವಾಗಿದೆ. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುವವರನ್ನು ಕಂಡಾಗ 'ಅದ್ಯಾರಪ್ಪ ಈ ಹೊತ್ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವುದು? ಎಂದು ಉಗ್ಗರಿಸುವುದು, ಸುಲೇಮಾನ್ ಅಂದುಕಾಕ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾದಾಗ ಅವರ ಸಂಭಾಷಣೆ 'ನೆನಪುಂಟಾ ಪೊಡಿಯಜ್ಜಾ ...... ? ಫಕೀರ್ ಸಾಹೇಬರ ಅಳಿಯ ಸುಲೇಮಾನನ ಗುರ್ತ ಇರಬೇಕಲ್ಲ ನಿಮಗೆ?" ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ. "ಇಲ್ಲದೆ ಉಂಟ ಅಂದು? ಫಕೀರಬ್ಬನ ಮುಖ ದಿನಾಲು ಕಾಣ್ತಿರುವಾಗ ಅವ್ನನ್ನು ಮರೆಯುವುದುಂಟಾ ?" ಒಗಟಿನಂತೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಮುದುಕನ ನಿರಾಸಕ್ತಿ ಅಂದುಕಾಕನನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಕಂಗಾಲು ಮಡಿತು. ಯುವಕನ ಮುಖದಲ್ಲೂ ಮುಜುಗುರದ ಬುರ್ಕಾವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಅಂದು ಕಾಕ, "ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಿನಿಟ್ ಸುಲೇಮಾನ್, ಫಸ್ಟ್‌ಕ್ಲಾಸ್ ಕೇಟಿ ಹೊಡೆದು ಕೊಟ್ಟೇನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮಸ್ಕತ್‌ಗೆ ಹೋದ ಮೇಲೂ ನನ್ನ ನೆನಪಾಗಬೇಕು", ಎನ್ನುತ್ತಾ ಒಲೆಯತ್ತ ಧಾವಿಸಿದ. ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಕಂಡ ಬಂಧುವನ್ನು ಆತ್ಮೀಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿಸುವುದು ಒಂದೆಡೆಯಾದರೆ ಮುಂದಿನ ಅಗಲಿಕೆ ಇವರ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

'ಇಮಾರತ್' ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ಪಾತ್ರಗಳೂ ಸಲ್ಮಾ ಒಬ್ಬಳನ್ನುಳಿದು, ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಬಳಿಸಿರುವ ಭಾಷೆ ನೇರ-ಸ್ಪಷ್ಟ, ಸುಲಭವಾಗಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಮೌಲಾನಾ ಮುಹಮ್ಮದ್ ಮುಸ್ಲಿಯಾರಾಗಿರಬಹುದು. ಸುಲೇಮಾನ್ ಆಗಿರಬಹುದು, ಹಲೀಮಮ್ಮವಾಗಿರಬಹುದು ಪಾತ್ರ ಪೋಷಣೆಗೆ ತನ್ನ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹಲೀಮಮ್ಮನವರನ್ನು ಸುಲೇಮಾನ್‌ನ ಮದುವೆ ಕುರಿತು ಅವನ ಸ್ನೇಹಿತ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ, 'ನಿಮಗೆ ಈ ಮದುವೆ ಇಷ್ಟವುಂಟಾ?' ನಾನು ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದೆ. 'ನನ್ನ ಇಷ್ಟದಿಂದ ಏನಾಗಲಿಕ್ಕುಂಟು ಇವನೇ?' ಹಲೀಮಮ್ಮನವರು ವಿಷಾದದ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾ ಮಂಚದಲ್ಲಿ ನನ್ನ (ಪು.88) ಪಕ್ಕವೇ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು. ಮೊಖದಲ್ಲಾಗುವ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕವೇ ಹೇಳುವ ಶೈಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ್ದು. 'ಬಂದವನು ಸುಲೇಮಾನ್, ಮುಖ ಕಪ್ಪಿಟ್ಟಿತ್ತು. ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡು ಕಣ್ಣರಳಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದನಾದರೂ ಬಾಡಿದ್ದ ಮುಖದಲ್ಲಿ ನಗು ಹುಟ್ಟಲಿಲ್ಲ. 'ಎಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಹಾಜಿಯವರು ?!' ನಾನು ಆತುರದಿಂದ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದೆ. ನಿರ್ಲಿಪ್ತ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದ.

ಯಾಕೆ! ಏನಾಯ್ತು ಅವರಿಗೆ?! ನಾನು ಗಾಬರಿಕೊಂಡಿದೆ. ಹಾಗೆ ಇಬ್ಬರು ಸ್ನೇಹಿತರ ನಡುವೆ ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಸಾಗುತ್ತದೆ (ಪು.92).

'ಇಬಾದತ್' ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಚಿತ್ರಗಳ ಪಾತ್ರಗಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಮಾತಿನ ಮೂಲಕ ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವ ಶೈಲಿ ಅದ್ಭುತವಾದದ್ದು. ಮುತ್ತುಪ್ಪಾಡಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದ ಅವುಲಿಯಾರರನ್ನು ಜವುಳಿ ಹಾಜಿಯವರ ಹೆಂಡತಿ ಹಲೀಮಮ್ಮನವರು ಬುರ್ಕಾ ಸರಿಸಿ ಅವರ ದೀರ್ಘ ಕಾಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಒಮ್ಮೆ ನೋಡಿದರೆ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ನೋಡಬೇಕೆನ್ನಿಸುವ ರೂಪ ಅದು. ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣವೂ ಚಂದ ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ನಂಬದವರು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಮೊದಲು ನೋಡಬೇಕು. ಇದ್ದಲನ್ನು ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿ ತೆಗೆದಾಗ ಹೇಗೆ ಕಾಣಬಹುದೋ ಅಂತಹ ಬಣ್ಣದ ಮುಖದಲ್ಲಿನ ಕುರುಚಲು ಗಡ್ಡದ ನಡುವೆಯೂ ಚಿನ್ನದ ಬೆಳಕನ್ನು ಲೇಪಿಸಿಡಬಲ್ಲ ಅಲ್ಲಾಹುವಿನ ಕರಾಮತ್ತನ್ನು ಯಾರೇ ಆದರೂ ಮೆಚ್ಚಬೇಕು. ಸುಮಾರು ನಲುವತ್ತು-ನಲವತ್ತೈದರ ಆ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಳಗೆ ಕಾಣಿಸುವುದೆಂದರೆ ಕಪ್ಪು ಕಣ್ಣಾಲಿಗಳನ್ನು ಅತ್ತಿತ್ತ ಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಣ್ಣ ಮೂಲೆಗಳು ಮಾತ್ರ. ತುಂಬು ತೋಳಿನ ಕಡು ನೀಲಿ ಜುಬ್ಬ ಧರಿಸಿ ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಹಸುರು ಶಾಲಿನಿಂದ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದು. ಮೊಣಕಾಲಿಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಕೆಳಗಿನ ತನಕ ಸುತ್ತುಕೊಂಡಿದ್ದ ಬಿಳಿ ಮುಂದಾಸು ಅವರನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕುಳ್ಳಾಗಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಇದು ಹಲೀಮಮ್ಮನವರ ಸ್ವಗತ ಅವುಲಿಯಾರರ ಬಗ್ಗೆ ತಾಳಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಮಾತುಗಳು.

ಹಾಜಿಯವರಿಗೂ ಕಡ್ಲೆ ಮಿಠಾಯಿ ಅಂಗಡಿ ಗೋಪಾಲಣ್ಣನಿಗೂ ನಡೆದ ಸಂಗತಿ ಗೋಪಾಲಣ್ಣನ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಲೇಖಕರು ಹೇಗೆ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದೇ ಇಲ್ಲಿನ ವಿಶೇಷ. ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಗೋಪಾಲಣ್ಣ ಆ ರಾತ್ರಿ ಶೇಷಪ್ಪಣ್ಣ 'ಗಡುಗಿ'ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದ ಮಾತುಗಳಲ್ಲೇ ಹೇಳಬೇಕು.

'ಎಂಥ ಕಣ್ಣು ಕಟ್ಟಿ ಅಂತ ಹೇಳ್ಳೋಕ್ಕಾಗಲ್ಲ ಮಾರಾಯ್ರೇ, ಹೀಗೂ ಉಂಟಾ ? ಒಮ್ಮೆಗೇ ಭೂತ ಕಂಡ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು. ಆಮೇಲೆ ನಾನು ತೆಗೆದು ಕೊಟ್ನೋ ಅವರೇ ಕೈ ಹಾಕಿ ತೆಕೊಂಡ್ರೋ ಎಂತದೂ ಹೇಳ್ಳೋಕ್ಕಾಗಲ್ಲ. ಒಬ್ರಾನೆ ಕಾಲು ಭರಣಿ ಮಿಠಾಯಿ ಮಂಗಮಾಯ, ದುಡ್ಡು ವಸೂಲಿ ನನಗೆ ದೊಡ್ಡ ಸಂಗ್ತಿಯೇ ಅಲ್ಲ. ಜವುಳಿ ಹಾಜಾರ್ರ ಹತ್ರ

ಹೋಗಿ ಹಾಗೆ ಹೀಗೆ ಅಂತ ಹೇಳಿಬಿಟ್ರೆ ಸಾಕು. ಅವರು ನನಗೆ ಇಲ್ಲಾಂತ ಹೇಳ್ತಾರಾ? ಆದ್ರ ಮಾರಾಯ್ರೆ, ಆನಂತ್ರ ಏನಾಯ್ತು ಕೇಳಿ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಬಿಳಿ ಕಾರು ಬಂದು ನಿಂತಿತು ಮಾರಾಯ್ರೆ. ಯಾವುದೋ ಊರಿನ ಮದುವೆ ಪಾರ್ಟಿ ಕಂಡಂಗಿತ್ತು. ಅದು ಕೊಡಿ ಇದುಕೋಡಿ ಅಂತ ನಾನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿ ಪುಸ್ಕ ಅಂತ ಹೋಗಿಬಿಟ್ರು, ಇನ್ನು ಸಾಕು ದಿನ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿದ್ರು ಚಿಂತಿಲ್ಲ ಮಾರಾಯ್ರೇ. ಆ ಅವುಲಿಯ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಬಂದ್ರೆ ಉಂಟಲ್ಲ. ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ ಆಣೆ ಹಾಕಿ ಹೇಳ್ತೇನೆ ಇಡೀ ಮಿಠಾಯಿ ಭರಣಿಯನ್ನು ಅವರ ಕಾಲ ಹತ್ರ ಇಟ್ಟಿಬಿಡ್ತೇನೆ".

ಅವುಲಿಯಾರರ ಸಲಹೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಕಡೆಯ ಬಾರಿಗೆ ಎಂಬಂತೆ ಮೌಲವಿಯವರು ಕಡ್ಲೆ ಮಿಠಾಯಿಯನ್ನು ಬಾಯಿಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಕೊಂಡು ಕಟಂ ಕಟಂ ಅಂತ ಜಗಿದೇ ಬಿಟ್ಟರಂತೆ ! ಆ ಹಲ್ಲು ನೋವು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಓಡಿತೋ ಅದಕ್ಕೇ ಗೊತ್ತು. ಒಂದು ಕಡೆ ಧೈರ್ಯ ತುಂಬುವ ಮಾತುಗಳಾದರೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಬಿಡದೇ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ ಕೆಲವಾಗಿ ಭಾಷೆ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವಾಗಲೂ ಅಷ್ಟೇ ಭಾಷೆ ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಬಳಿಸಿರುವ ರೀತಿ ಮಹತ್ತರವಾದದ್ದು. ಭಾವಕ್ಕ ಎಷ್ಟೊಂದು ಸಾಧುಸ್ವಭಾವದ ಮನುಷ್ಯರೋ, ಅವರ ಮಗ ಖಾದರ್ ಅದಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧ, ಕೊಬ್ಬಿದ ಕುರಿಯಂತಹ ಯುವಕ. ಮಾತಿಗಿಂತ ಮೊದಲು ಕೈ ಮುಂದೆ ಮಾಡುವವನು, ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು ಗಂಟೆ ಮುಖ ಸಿಂಡರಿಸಿಕೊಂಡೆ ಇರುವ ಖಾದರ್ ಬಾಯಿ ತೆಗೆದರೆ ಹಲ್ಕಾ ಸುವ್ವರ್ ಎಂದೇ ಉಗುಳುವವನು. ಹಾಗೆ ಖಾದರ್‌ನ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಹೇಳುವ ಭಾಷೆ ಖಾದರ್‌ನ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥ ಮಾತಿಗೂ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ನೋಡ್ದ ...., ತಾಖತ್ತು ಇದ್ದರೆ ನಾನು ಕಡಿದು ಹಾಕಿದ ಆಡನ್ನು ಪುನಃ ಜಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಲಿ ನೋಡ್ರ. ಆಗ ಅವರ ಮಾತ್ರ ಬೇಕಿದ್ದರೆ ಕುಡೀತೇನೆ ಎಂದು ಸವಾಲು ಎಸೆದದ್ದು ಗಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಭಯದ ನೆರಳು ಹರದಿತ್ತು. ಹಾಗೆಯೇ ಗ್ರಾಮ್ಯ ಸೊಗಡನ್ನು ನೆನಪಿಸುವ ಶಬ್ದಗಳು. ಮಸೀದಿಯ ಕಾಂಪೌಂಡ್ ಗೋಡೆಯಿಂದ ಆರಂಭವಾಗಿ ಕೆಳಗಡೆ ಕೆರೆಯತನಕವೂ ಪರಸ್ಪರ ಅಂಟಿಕೊಂಡಂತಿರುವ ಗುಡಿಸಲುಗಳ ನಡುವಿನ ತಟ್ಟ ದಿನ್ನೆಗಳನ್ನೇ ಬೀದಿಗಳೆನ್ನಬಹುದಾದರೆ. ಕಸಾಯಿ ಗಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಮನೆಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ಬೀದಿಗಳೇ, ಈ ಬೀದಿಗಳ ತುಂಬ ಕೋಳಿಗೂಡು. ಆಡಿನ ಹಿಕ್ಕೆ,

ಮಕ್ಕಳ ಹೇಲು, ಸ್ನಾನದ ನೀರು, ಮುಸುರೆಯ ಕೆಸರು, ಮೂತ್ರ ಕೊಚ್ಚೆ ಮತ್ತು ಈ ಎಲ್ಲದರ ನೇತಾರನೆಂಬಂತೆ ಕಸಾಯಿ ಖಾನೆಯ ಕೆಂಪುರಕ್ತ ವಿವಿಧ ವಿನ್ಯಾಸಗಳೊಂದಿಗೆ ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತದೆ ಎಲ್ಲವೂ ಎಲ್ಲ ಮನೆಗಳನ್ನು ಬಳಿಸಿಕೊಂಡೇ ಹರಿಯುತ್ತಾ ತಗ್ಗಿನ ಕುಂಚಲ ಕೆರೆಯನ್ನು ತುಂಬುತ್ತದೆ.

'ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ನೀಲಿ ಪರದೆ' ಯು ವಿಶೇಷ ನಿರೂಪಣೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ಪಾತ್ರಗಳು ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿ ಅಪೂರ್ವವಾದದ್ದು. ಬೇಬಿಯ ಪೂರ್ಣ ಪಕ್ವವಾದ ಭಾಷೆ, ತಾಯಿಯಾದ ಫಾತುಮ್ಮಳ ಜವಬ್ದಾರಿತನ, ಮುಕುಂದಣ್ಣ ಪ್ರೀತಿ– ಜವಬ್ದಾರಿ ಅರಿತ ಮಾಗಿದ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯ ಭಾಷೆ ಓದುಗರನ್ನು ಅಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲೂ ಸಹ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಲೇಖಕರು ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಹೇಳುವುದಲ್ಲದೆ ಪಾತ್ರಗಳು ಹೀಗಿರಬಹುದೇ ಎಂದು ಓದುಗರು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮುಕುಂದಣ್ಣನನ್ನು 'ಗುಜ್ಜಾನೆ ಮರಿ' ಎಂದು ಉಚ್ಛರಿಸುವುದು, ಅವನ ದೇಹಾಕಾರವನ್ನು ವರ್ಣನೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲೇ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಮುಂದೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿವಂತಿರುತ್ತದೆ. ವಯಸ್ಸಿಗಿಂತ ನಾಲ್ಕು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಂಸವನ್ನು ತನ್ನ ಐದಡಿ ದೇಹದ ತುಂಬಾ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡಿದ್ದ ಆತ ಅಂಗಡಿಯ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಕೂತರ ಬಿಳಿಯಾನೆ ಮರಿಯಂತೆಯೇ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದ.

ಬೇಬಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮುತ್ತುಪ್ಪಾಡಿಯ ಪಡ್ಡೆ ಹುಡುಗರ ಎದೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಡಿನಾಗರವನ್ನು ಹರಿದಾಡಿಸಿದ ಆಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಮಾತನ್ನೇ ಉದಾಹರಿಸಬೇಕಾದೀತು. ಆಕೆ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಮುತ್ತುಪ್ಪಾಡಿಯ ವೈಜಯಂತಿ ಮಾಲಾ' ತಾಯಿ ಮಗಳ ಸಂಭಾಷಣೆಯಂತೂ ಇನ್ನೂ ವಿಶಿಷ್ಟ. ಮಗಳಿಗೆ ತಾಯಿ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳುವ ಪ್ರಸಂಗ 'ನಾಳೆಯಿಂದ ನೀನು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಬೇಡ, ಮೋಳೆ, ನೀನೀಗ ಚಿಕ್ಕಮಗುವಲ್ಲ' 'ನಾನು ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಬೇಡವಾ ಉಮ್ಮಾ? ನೀವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದಾದರೂ ಏನು ? ನನಗೆ ಓದುವುದು ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ವರ್ಷವುಂಟು. ಎಸೆಸೆಲ್ಸಿ ಆದಕೂಡಲೇ ಮದುವೆಯಾದರೆ ಯಾರಾದರೂ ನಕ್ಕಾರು,' ಮುಬೀನಾಳಿಗೆ ತಾಯಿಯ ಮಾತು ತಮಾಶೆಯಂತೆ ಭಾಸವಾಗಿತ್ತು. ಜೀವದ ಗೆಳತಿ ಸುಮತಿ ಮತ್ತು ಬೇಬಿ ಇಬ್ಬರ ನಡುವಿನ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ಅದರಲ್ಲೂ ಕೊನೆಯ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಬಲು ನೇರ ಮತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟ' "ಗಂಡಸರೆಲ್ಲರೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದೇ

ಜಾತಿ ಬೇಬಿ, ನಾನಿಲ್ಲಿ ದಿನವೂ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾಳೆ ಸಾಯುವ ರೋಗಿಯೇ ಇರಲಿ, ನಮಗೆ ಬುದ್ಧಿವಾದ ಹೇಳುವ ಡಾಕ್ಟರೇ ಇರಲಿ, ಆತನು ಗಂಡಸು ಹೌದು ಅಂತ ಆದರೆ, ನಮ್ಮ ಮುಖ ನೋಡುವ ಮೊದಲು ಕಣ್ಣಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ರವಕೆ ಕಳಚಿ ಎದೆಯ ಗಾತ್ರವನ್ನು ಅಳೆದುಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೆ. ನೀನು ಬರೆದುದನ್ನು ನೋಡುವಾಗ ಮುಕುಂದಣ್ಣ ಈ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವನಂತೆ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ನಿರ್ಧಾರ ಸರಿಯಾದದ್ದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಒಳ್ಳೆಯದು ನನಗೇನೂ ಹೊಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ."

ಹಾಗೆಯೇ ತನ್ನ ಕೀಳಿರಿಮೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಬೇಬಿಯ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಮುಕುಂದಣ್ಣ ನಿಷ್ಠುರ ಭಾವವನ್ನು ತಾಳುವುದನ್ನು ಅವನ ಬಾಯಿಯಿಂದಲೇ ಹೇಳಿಸುವ ಮಾತುಗಳು ಆಶ್ಚರ್ಯ ತರಿಸುತ್ತವೆ. "ಒಂದು ವಾರದಿಂದ ನಿನಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಅಂತ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ನೀನು ಮಾಳಿಗೆಯ ಕಿಟಕಿಯ ಹತ್ತಿರ ಇಡೀ ಊರು ಕಾಣುವಂತೆ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಕೂತು ಕೊಳ್ಳುವುದು ನನಗೆ ಸರಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ನೀನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಬದುಕುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕು. ನಿಮ್ಮ ಜಾತಿಯವರು ನಿಮಗೆಲ್ಲ ಕಪ್ಪು ಬಟ್ಟೆ ಸುತ್ತಿ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಚ್ಚಿಡುವುದು ಸುಮ್ಮನೇ ಏನು ಅಲ್ಲ. ಸಸಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ನೀವು ಮನೆಯ ಮಾಡು ಹತ್ತಿ ಬಟ್ಟೆ ಬಿಚ್ಚಿ ಕುಣೀಲಿಕ್ಕೂ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡುವ ಜಾತಿಯಲ್ಲ ಹಾಗೇ ಆಕಾಶವನ್ನು ನೀಲಿ ಪರದೆಯಿಂದ ಮುಚ್ಚಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿವಾಗ ಬೇಬಿಗೆ ಮೈತುಂಬ ಮುಳ್ಳು ನೆಟ್ಟಂತಾಗಿತ್ತು"

ಅಧ್ಯಾಯ – 7

ಉಪಸಂಹಾರ

ಬೊಳುವಾರು ಅವರೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಇಡೀ 'ಮುತ್ತುಪ್ಪಾಡಿ' ಅವರ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಊರಿನ ಚಿತ್ರ. ಆದರೆ ಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ಪಾತ್ರಗಳು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಜೀವಂತವಿರುವ ಮನುಷ್ಯರ ಹಾಗೇ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ, ಮುತ್ತುಪ್ಪಾಡಿ ಜನರಿಗೂ ಅವರದೇ ಆದ ಧರ್ಮವಿದೆ. ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದೆ, ನೀತಿ ರೀತಿ ಕಟ್ಟು ಪಾಡುಗಳಿವೆ, ಸಂಪ್ರಾದಯ ವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಬಡವರು, ಶ್ರೀಮಂತರು, ಗಂಡು–ಹೆಣ್ಣು ಎಂಬ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮೇಲು–ಕೀಳುಗಳ ತಾರತಮ್ಯ ಭಾವ ಇಲ್ಲಿನ ಜನರಲ್ಲೂ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಸಂಬಂಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ನೇಹ ಪ್ರೀತಿ, ಕಾಳಜಿ, ವಿಶ್ವಾಸ, ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಬೇಜಬ್ದಾರಿತನ, ಮೋಸ, ಅಪನಂಬಿಕೆ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳ ಸೋಲುವುದು ಇದೂ ಇದೆ.

ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಂಪ್ರದಾಯದಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಧಾರ್ಮಿಕತೆಗೆ ಕಟ್ಟು ಬಿದ್ದವರು, ಅದನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳು ಅವರು ನಡೆಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿನ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜಗೂ ಕಾಣಬಹುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಹಿಂದೂ ಮುಸ್ಲಿಂ ಎಂಬ ಬೇಧಭಾವವಿಲ್ಲದೆ ಸೌಹಾರ್ದಯುತ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಸ್ನೇಹದ ವಿಷಯದಲ್ಲಂತೂ ಮುತ್ತುಪ್ಪಾಡಿಯ ಜನರನ್ನು ನೋಡಿ ಕಲಿಯಬೇಕು. ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡದ ಅವರ ಸ್ನೇಹದ ಮನೋಭಾವ, ಅದ್ದು–ಸಲ್ಮಾಳ ಸ್ನೇಹವನ್ನು ಎಂದೂ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡದ ಗಿರಿಜ–ಸಂಜೀವ. ಹಾಗಯೇ ಮುಸ್ಲಿಯಾರರ ಸ್ನೇಹವನ್ನು ತೊರೆಯದ ಜಮಾತ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಸೂಲೇಮಾನ್ ಸ್ನೇಹ, ಸುಮತಿ–ಬೇಬಿ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ನೇಹಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟು ಬಿದ್ದವರೇ, ಆ ಸ್ನೇಹ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಧಕ್ಕೆ ಬರುವಂತ ಸಂದರ್ಭವಾಗಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಸ್ನೇಹವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದುದ್ದನ್ನು ನಿಜ ಸಮಾಜ ಅರಿತರೆ ಎಷ್ಟೋ ಸುಖಿ.

ಹಾಗೇ ಧಾರ್ಮಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ಬಾರದ ಹಾಗೇ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಯಾರಿಗೆ ಆಗಲಿ ಅವರವರ ಧರ್ಮ ದೊಡ್ಡದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಸಮಯ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನಿರುತ್ತದೊ

ಅದೇ ಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಧರ್ಮವನ್ನು ಸಾರಾ ಸಗಟಾಗಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸದೆಯೇ ಧಾರ್ಮಿಕ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಧಾರ್ಮಿಕ ಮೂಲಭೂತವಾದವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುವುದನ್ನು ಇವರ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಮಸಿದೀಯ ಹಾಗೂ ಜಮಾತ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೌಲ್ವಿಯವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕುರಾನ್ ಗ್ರಂಥದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಚಾಚು ತಪ್ಪದೆ ಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹಠ ಹಿಡಿಯುವ ಪಾತ್ರಗಳು ಕೊನೆಗೆ ಮನುಷ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ಕರಗಿ ಧರ್ಮದ ದಾರಿಯಲ್ಲೇ ನಿಜ ಅರಿತು ಬಾಳುವ ಪರಿ ದೊಡ್ಡದ್ದು. ಉದಾ: ಅದ್ದು ತನ್ನ ಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಅತಿಯಾದ ಕುರುಡು ನಂಬಿಕೆಯಿಟ್ಟಿದ್ದು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಗರ್ಭ ನಿರೋಧ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡದ್ದನ್ನು ದೊಡ್ಡದ್ದು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಪಾಪ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಅವಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋದಾಗ, ಅವನಿಗೆ ಧರ್ಮದ ಹಾಗೂ ಧರ್ಮ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ನೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥೈಯಿಸಿದಾಗ ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಹೆಂಡತಿಯೊಂದಿಗೆ ಪುನಃ ಸಂಸಾರ ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪುವ ಅವನ ಅರಿವಿನ ಶಕ್ತಿ ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕದ್ದು. ಕುರಾನ್ ಓದುವುದು ಪವಿತ್ರ ಕೆಲಸ ದೇವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಓದುವ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಆಗು-ಹೋಗುಗಳನ್ನು ದೇವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬಹುದೆಂದು ಅತೀಯಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದ 'ಇದ್ದತ್' ಕಥೆಯ ಮೆಹರುನ್ನೀಸಾ ತನ್ನ ಕನಸು ನುಚ್ಚು ನೂರಾದಾಗ ಅವಳ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಎಂತವರನ್ನು ಮರುಕಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಂಬಂಧಗಳ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಬಂಧಕ್ಕೂ ತನ್ನದೇ ಆದ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನ ವಿರುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಉಂಟಾದಾಗ ಮನುಷ್ಯ ಕೇವಲ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿಯಷ್ಟೇ ಉಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು 'ದೃಷ್ಟಿ' ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಗಂಡ-ಹೆಂಡತಿ ಸಂಬಂಧದ ನಡುವೆ ಪ್ರೀತಿ-ವಿಶ್ವಾಸ-ಕಾಳಜಿ ಜವಬ್ದಾರಿ ಹೊರಟು ಹೋದರೆ ಆ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಜೀವವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸುಲೇಮಾನ್ -ಜುಲೇಖಾಳ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ತಿಳಿಯ ಬಹುದು. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಬಂಧಗಳೂ ಮುಖ್ಯ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಭಾಯಿಸದಿದ್ದರೆ ಯಾವುದೇ ಅರ್ಥವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಬದುಕಿಗೆ.

ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸಂಬಂಧಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿ ಎದುರಿಸಿ ಮನುಷ್ಯತ್ವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಏರುವ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. 'ಇಮಾರತ್' ಕಥೆಯ

ಸುಲೇಮಾನ್ ಎಷ್ಟೇ ಶ್ರೀಮಂತನಾಗಿದ್ದರೂ, ಸುಂದರನಾಗಿದ್ದರೂ ತನ್ನ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ತಾಯಿ-ತಂದೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ವಿಧವೆ ಸಲ್ಮಾಳನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವಳಿಗೊಂದು ಬಾಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಕಷ್ಟಪಡುವ ತಾಯಿ ಹಲೀಮಮ್ಮ ಬಹಳ ಎತ್ತರದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವುಳ್ಳ ಮನುಷ್ಯರು. ಮಗನ ಸಂತೋಷಕ್ಕಾಗಿ ಇಡೀ ಸಮಾಜವನ್ನೇ ಎದುರು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವ ತಾಯಿ ಕೊನೆಗೆ ತನ್ನ ಗಂಡನನ್ನೂ ಎದುರು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮಗ ಇಷ್ಟ ಪಟ್ಟ ಹುಡುಗಿಯೊಂದಿಗೆ ಸುಳ್ಳಾದರೂ ಹೇಳಿ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಸುವ ತಾಯಿ, ದೈವತ್ವದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ.

'ಇಬಾದತ್' ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಯಕ್ತಿಕ ಪ್ರುಷ್ಠೆಗೆ ಧಕ್ಕೆಯೊದಗುವುದನ್ನು ಸಹಿಸದ ಅಲ್ಲಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳು ಕೊನೆಗೆ ಅವುಲಿಯಾರರ ಮಧ್ಯಸ್ತಿಕೆಯಿಂದ ಒಂದಾಗುವುದು, ಬೇರೆಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಪಡುವ ನೋವು ಸಂಕಟಗಳು ಒಂದಾದಾಗ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಮರೆಯುವ ಮನಸ್ಸುಗಳು ನಮ್ಮ ನಡುವೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

'ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ನೀಲಿ ಪರದೆ' ಕಥೆಯಂತು ನಿಜವಾದ ಮಾನವತೆ ಎಂದರೇನು ಎಂದು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ರಚಿಸಿರುವಂತಿದೆ. ಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ಪಾತ್ರಗಳು ತಮ್ಮ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯ ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೂ ಎಡವುದಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಬಂಧಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅವನ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಬಂಧಿಸಿಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಮಾತು ಎಂಬುದಾಗಿ ಅರಿವಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಬಂಧನದಿಂದ ಮನುಷ್ಯ ಮುಕ್ತಗೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ ಅವನಲ್ಲಿರುವ ದೈವತ್ವದ ಗುಣ ಹೊರಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆ ದೈವತ್ವದಗುಣ ಗೋಚರಿಸಿದಾಗ ಮನುಷ್ಯ ಮಾನವ ಮಟ್ಟದಿಂದ ದೈವತ್ವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೇರುತ್ತಾನೆ, ಅದೇ ಮುಕುಂದಣ್ಣ-ಬೇಬಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಬೇಬಿಗೆ ದೈವವಾಗಿದ್ದ ಮುಕುಂದಣ್ಣ ತನ್ನ ಅವಸಾನದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬೇಬಿಯೇ ಅವನಿಗೆ ದೇವತೆಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗುವ ರೀತಿ ಅದ್ಭುತ.

ಬೊಳುವಾರು ಅವರ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ಪಾತ್ರಗಳೂ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಗಟ್ಟಿತನ ಹೊಂದಿರುವ ಪಾತ್ರಗಳು. ಎಲ್ಲೂ ಧರ್ಮವನ್ನು ಮೀರದ, ಧಾರ್ಮಿಕ ನಿಯಮಗಳಿಗೂ ಒಳಪಡದೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವನ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಪಾತ್ರಗಳು. ಇಂತಹ ಗಟ್ಟಿ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ನಾವು ಉಳಿದ ಲೇಖಕರಲ್ಲಿ ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಉದಾಹರಣೆ ಸಾರಾ ಅಬೂಬಕರ ಅವರ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಎದುರಿಸದೇ ಪಾತ್ರಗಳು ಸಾವನ್ನಪ್ಪುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. 'ನಿಯಮ ನಿಯಮಗಳ ನಡುವೆ' ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಜೋಹಾರಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಕೊನೆಗೆ ಸಾವನ್ನಪ್ಪುವುದು ತಾಯಿ ಮಗಳ ಸಾವಿನ ಮುನ್ನ "ತಪ್ಪು ಯಾರೆ ಮಾಡಿದರೂ ಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾದವರು ಹೆಂಗಸರು" ಎಂದು ಹೇಳಿಸುವುದು. ಇಂತಹ ಯಾವ ನಿರಾಸೆಯ ಒತ್ತಡದ ಜೀವನವನ್ನು ನಾನು ಬೊಳುವಾರು ಅವರ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡು ಎಂಬ ತಾರತಮ್ಯ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮದ, ಜನಾಂಗದವರಲ್ಲೂ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಎಂದಿಗೂ ಅಸಾಧ್ಯ. ಈ ತಾರತಮ್ಯ ಮುಸ್ಲಿಂ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಗಂಡು-ಹೆಣ್ಣು ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಎಂಬ ಬೇಧಭಾವ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಿತರಾದರೇನು, ಅಶಿಕ್ಷಿತರಾದರೇನು. ಶಿಕ್ಷಿತ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳೆಂದು ಉದ್ಯೋಗಸ್ಥೆಯೆಂದು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಬಲಳೆಂದು ಅವಳಿಗೇನೂ ಅವರ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯ ನೀಡಿಲ್ಲ. ಅವಳೂ ಎಲ್ಲ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಹಾಗೇ ಬುರ್ಕಾ ಧರಿಸಲೇಬೇಕು, ಮುಖ ಮುಚ್ಚಲೇಬೇಕು, ಕುರಾನ್ ಪಠಣೆ ಇದೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ತಾಲಾಖ್ ನೀಡುವ ಅಧಿಕಾರವೂ ಅವಳಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೇ ನೋಡಿದರೆ ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವುದೇ ಹಾಗೆ. ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾನ್ಯತೆ ನೀಡುವುದು.

ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ದಲಿತರ ಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗೂ ಮುಸ್ಲಿಂರ ಸ್ಥಿತಿ ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಏಕರೂಪವಾಗೇ ಇದೆ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ಗದರನ್ನು ಉಳಿದು ಮಿಕ್ಕ ಮಧ್ಯಮ, ಕೆಳಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರ ಸ್ಥಿತಿ ಒಂದೇ ಆಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಮುಸ್ಲಾಂನರಿಗಿಂತ ದಲಿತರು ಹೆಚ್ಚು ಶಿಕ್ಷಿತರಾಗಿ, ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ದಲಿತರು ಸಮಾಜದಿಂದ ಮುಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳದವರು, ಮುಸ್ಲಾಂನರೂ ಸಮಾಜದಿಂದ ಮುಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳದವರು. ದಲಿತರು ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಮುಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳದವರು, ಮುಸ್ಲಿಂರ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಮುಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳದವರಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಲೇಖಕರೇ ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಮುತ್ತುಪ್ಪಾಡಿಯ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಟ್ಟೆ, ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ಅವರಿಷ್ಟದಂತೆ ಬದುಕಲು ಬಿಟ್ಟೆ. ಈ ನಾಡಿನ ಮುಸ್ಲಿಂರು ಇಂದು ಎಂತಹ ಅನಾಥ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಅವರನ್ನು ತುಳಿಯುತ್ತಿರುವವರೇ ಅವರ ರಕ್ಷಕರು ಆಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಹೊಸ ಧರ್ಮವೊಂದನ್ನು ಕಟ್ಟ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಯಾಕೆಂದರೆ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳು ಅನೇಕವಿದ್ದವು.

ಒಟ್ಟಾರೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಧರ್ಮ ಯಾವುದೇ ಆಗಲಿ ಸರಿಯಾದ ಜೀವನ ಮುಖ್ಯ, ಹೆಣ್ಣಾಗಲಿ, ಗಂಡಾಗಲಿ, ಇಸ್ಲಾಂ, ಕ್ರೈಸ್ತ, ವೈಧಿಕ ಧರ್ಮವಾಗಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಬದುಕನ್ನು ಸಾಗಿಸುವ ರೀತಿ, ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಒಂದೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ಬದುಕು ಬದಲಾಯಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಕೇವಲ ಒಂದು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾತ್ರ. ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಚರ್ಮಕ್ಕೆ ಅಂಟಿದ ಧರ್ಮದ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಎಲ್ಲೋ ಒಂದುಕಡೆ ಬೇಡವೆಂದರೂ ಪುನಃ ಬಂದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬಿಡುವುದೋ, ಇಲ್ಲ ಮನುಷ್ಯರನ್ನಾಗೇ ಆ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಜೋತು ಬೀಳುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಕುರಾನ್ ಪಠಣೆ ಮಾಡಿದರೂ ಹಾಗೂ ಬಯಸಿದ್ದನ್ನು ಪಡೆಯದೇ ಮೆಹರುನ್ನಿಸಾ ಒಂದು ಕಡೆಯಾದರೆ, ಧರ್ಮ ಹೇಳಿದಂತೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದ ತಾಲಾಖ್‌ಗೆ ಕಟ್ಟುಬೀಳುಲು ಹೋಗುವ ಅದರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹೆಣಗಾಡುವ ಸಲ್ಮಾ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ, ಇವೆಲ್ಲಾ ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರಗಳಿಗೂ ಭಿನ್ನವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವ ಬೇಬಿ ಒಂದು ಕಡೆಯಾದರೆ ಅವಳ ಜೀವನವೂ ವಿವಾಹದ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗ ಅವಳ ಮನಸ್ಸಿನಂತೆ ಆಗದೆ, ಆದ ವಿವಾಹವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತೊಳಲಾಡುವ ಚಿತ್ರಣ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಅವರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ತಮ್ಮನ್ನೇ ಕಂಡು ಕಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಹೆಣ್ಣಿನ ಅಸಾಹಯಕತೆ, ಒಂದೆಡೆಯಾದರೆ ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಸೋಲು ಗೆಲುವುಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಓದುಗರನ್ನು ಚಿಂತನೆಗೆ ತಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಹೀಗೆ ವಿಶಾಲ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನವರು, ಧರ್ಮದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಂ ಆದ 'ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ'ಗಳು 'ಜೀವಿತ ಚೇತನಗಳು' ಎಂಬ ಕತೆಗಾರನ ಹೃದ್ಯ ನಿಲುವು ಈ ಕತೆಗಳ ತಾತ್ವಿಕತೆಯಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಇಡೀ ಕಥಾಸಂಕಲನದ ತುಂಬಾ ಪಾತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಧಾರ್ಮಿಕತೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ನೀಡಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

ನನ್ನ ಕೈಯಾರೆ
ಮನೆ ಸುಟ್ಟು
ಬೂದಿ ಹೊತ್ತು
ಸುಡಬಯ ಸಾವಿರಾದರೆ
ನಿಮ್ಮ ಮನೆ
ನನ್ನ ಜತೆ ಬನ್ನಿ ....

– ಸಂತ ಕಬೀರ

ಅಧ್ಯಾಯ : 8

ಅನುಬಂಧಗಳು

ಆಕರ ಗ್ರಂಥಗಳು

1. ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ನೀಲಿ ಪರದೆ – ಬೊಳುವಾರು ಮಹಮದ್ ಕುಂಞ
2. ದೇವರುಗಳ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ – ಬೊಳುವಾರು ಮಹಮದ್ ಕುಂಞ
3. ಒಂದು ತುಂಡು ಗೊಡೆ – ಬೊಳುವಾರು ಮಹಮದ್ ಕುಂಞ
4. ಅಂಕ – ಬೊಳುವಾರು ಮಹಮದ್ ಕುಂಞ
5. ಆಯ್ದ ಕಥೆಗಳು – ಬೊಳುವಾರು ಮಹಮದ್ ಕುಂಞ

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

1. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ – ರಹಮತ್ ತರೀಕೆರೆ
2. ಸಣ್ಣಕತೆ – ಸ್ವರೂಪ – ವಿನ್ಯಾಸ – ಡಾ. ಎಸ್. ಪ್ರಸಾದಸ್ವಾಮಿ
3. ವಿಜಯಾ ದಬ್ಬೆ ಕೃತಿಗಳು
4. ಬೇರು, ಕಾಂಡ, ಚಿಗುರು – ಕೆ.ವಿ.ನಾರಾಯಣ
5. ಚಪ್ಪಲಿಗಳು – ಸಾರಾ ಅಬೂಬ್‌ಕರ್
6. ಮುಸ್ಲಿಂ ಮಹಿಳೆಯರ ಬದುಕು – ಸಾರಾ ಅಬೂಬ್‌ಕರ್
7. ಕತ್ತಿಯಂಚಿನ ದಾರಿ – ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ ರಹಮತ್ ತರೀಕೆರೆ
8. ನಿಸಾರ್ ನಿಮಗಿದೋ ನಮನ – ಸಪ್ನ ಬುಕ್ ಹೌಸ್
9. ಅಸ್ಮಿತೆ – ಡಾ. ಗೀತಾ ಪ್ರಸಾದ, ಡಾ. ಎಸ್. ಪ್ರಸಾದಸ್ವಾಮಿ
10. ಜೀವ ನದಿ – ಡಾ.ಗೀತಾ ಪ್ರಸಾದ
11. ಆಧುನಿಕ ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ – ಡಾ.ಗೀತಾ ಪ್ರಸಾದ
12. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆ – ಡಾ. ಎಸ್.ಪ್ರಸಾದಸ್ವಾಮಿ.
13. ಅಮೃತ ಮತ್ತು ಗರುಡು – ಡಿ.ಆರ್.ನಾಗರಾಜ್
14. ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆ – ಹೆಚ್.ಎಸ್.ರಾಘವೇಂದ್ರ ರಾವ್
15. ಯುಗ ಧರ್ಮ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ದರ್ಶನ – ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತುಕೋಟಿ
16. ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ – ಎಲ್.ಎಸ್.ಶೇಷಗಿರಿ ರಾವ್
17. ಅಕ್ಷರ ಹೊಸ ಕಾವ್ಯ – ಪಿ.ಲಂಕೇಶ್.